

9 770353 734051

KRONIKA

Upravno sodišče »povozilo« sodni svet

str. 15

Miran Jazbinšek še ne bo predal poslov Matevžu Žuglju.

AKTUALNO

Država obsojena na vreče s peskom

str. 12-13

RADIO CELJE
90,6 95,1 95,9 100,3
NOVI TEDNIK
VSAK ČETRTEK

Zaupate nam že 69 let

novi tednik

Št. 46 / Leto 69 / Celje, 13. november 2014 / Cena 2,50 EUR

Odgovorna urednica: M. Biserka Povše Tašič

Tudi Lanovž po poti Rakuševega mlina?

Znano je, da naj bi bil požar v Rakuševem mlinu podtaknjen. Kako naprej? Spregovorili so strokovnjaki, izvedenec, kriminalist, lastnik ... Nekateri v Celju pa se zdaj sprašujejo, ali podobna usoda čaka tudi graščino Lanovž. str. 3, 32-33

Foto: SHERPA

GOSPODARSTVO

Usoda premogovnika in Teša še neznanka

str. 4

LUČE

Juvanova hiša po 300 letih kot nova

str. 25

VELENJE

Tretja razvojna os po polževo naprej

str. 2-3

LAŠKO

Jezikoslovec postal častni občan

str. 26

ŠENTJUR

Imajo tudi film o junaku Malgaju

str. 27

KOZJE

Naposled mir pred plazovi?

str. 8

NAZARJE

Univerza za starejše

str. 10

SLOVENSKE KONJICE

Denarja za dokončanje kanalizacije še ni

str. 11

O slikarki iz graščine

str. 29

Tudi sociologa vina imamo

str. 30

BRALCI POROČEVALCI

Zbor iz Braslovč gostoval na Švedskem

str. 40

UVODNIK

»Pesek z vrečo«

Morda bi za začetek začeli spremenjati miselnost ob poplavlach, ki za dobršen del države postajajo vse bolj neljub vsakdan. Če tokrat povsem izvenzamemo protipoplavno politiko na ravni občin in države, se sprašujem, ali res lahko domove ljudi v 21. stoletju ob vsej razpoložljivi tehniki obvarujemo predvsem z vrečkami peska. Le nekaj novinarskega brskanja je bilo treba, da smo tako rekoč na dosegu roke našli sodobnejše mehanizme protipoplavne zaščite za domove, poslovne objekte ...

BISERKA POVŠE
TAŠIČ

Če ena vodna pregrada nadomesti 300 vreč s peskom, potem bi se morala komu na koncu nekako iziti tudi računica, kajne? Razen če se komu zdi zanimiva nova slovenska folklorizacija življenja v vesplošnem strahu; ne le pred tem, kdo bo naslednji znanec, ki ga bo policija pred kamerami odpeljala na kakšno zaščiteno, ampak tudi pred tem, kako priti do vreč s peskom pred novimi in novimi rdečimi alarmi in poplavami.

Ampak mi v tej državi nekako ne zmoremo miselnega preobrata. Dober se mi na primer zdi predlog enega od prijateljev na Facebooku, ki pravi, da bi problem brezposelnosti v državi lahko rešili s čiščenjem bregov in vodotokov po zgledu socialnega podjetništva. Denar, ki ga namenimo za vreče s peskom v državnih rezervah, bi namenili za zaposlitev ljudi, lokalne skupnosti in država pa bi prispevale strokovnjake in zagotovile delovne stroje. In končno bi očistili vse zanemarjene struge, vodotoke in pritikline, zaradi katerih slovenski avgijev hlev kaplja in curlja na več koncih. Potrebujemo samo preobrat v razmišljanju in ne sindroma papagaja, ki očitno postaja slovenska domača žival. Poslušamo eno in isto, premakne pa se bolj malo.

Pohvalno je, da se je v razširjeni sestavi spet zbrala delovna skupina in sporočila tisto, kar že vemo. Velenje in Šaleška dolina z Zgoranj Savinjsko dolino potrebujeata umestitev dostopa do hitre ceste čim bliže, torej pri Sentrupertu. Problemi pa so znani: denarja ni, projektne dokumentacije tudi ne, ker ob vseh različicah tras ni še nobena umeščena v prostor. Če vse to vemo, gremo korak od tukaj dalje, vsaj do faze določitve odgovornih oseb in časovniceo kdo bo do kdaj kaj naredil. Kar je obveznost države seveda. Na kakšen način bo nova vlada pridobila denar in vrisala v prostorski načrt takšno traso, da bo zdržala nerganje in presoje vseh možnih civilnih pobud in obenem zadostila vse večjim potrebam šaleškega in koroškega gospodarstva po dostojnem transportu in posledično tudi večji konkurenčnosti.

Bo uspejo vsaj v primeru celjskega Rakuševega mlina stroki najti dovolj uglašeno rešitev, da ne bomo spet iskali ozadij in takšnih ali drugačnih političnih botrstev o tem, komu bi naj bil požar menda celo po godu. Razprava bi morala verjetno iti v smeri, kako ohraniti duh in dediščino požganega oppečatega velikana ob Mariborski cesti. Od tu naj bi sledil strokovni premislek ob upoštevanju ekonomske moči lastnika (občine) in želenih družbenih vsebin lokalne skupnosti (občanov): zakaj je in zakaj ni možno ohraniti obstoječega objekta, kako ga nadgraditi oziroma porušiti ter kakšno vsebino mu vdihniti; kajti slednje že dolgo nima, vsaj pozitivne za razvoj mesta danes in tukaj ne. Je pa zagotovo Rakušev mlin bil primer slovenske industrijske arhitekture, prvi mestni mlin na paro, simbol gospodarskega razcveta Celja, vendar vse to že dolgo ni več ... Le na takšne strune ubran argumentiran dialog lahko pripelje to zgodbo do produktivnega konca, da ne bi ob morebitni hipni zrušitvi na straneh črne kronike poročali pod naslovom Lastnik ni poskrbel za varnost požganega objekta.

Marsikaj se da. To potrjujeja tudi 300 let stara Juvanova hiša v Lučah, ki jo je lastnik ob spoštovanju dediščine in prednikov s pomočjo evropskega denarja uspel preurediti. Natančno 204 leta stara stavba v Ipavčevi ulici 30 je zasijala tudi v šentjurskem Zgornjem trgu, dograjena z domiselno ureditvijo parka pod ko- stanji. Pravica do iskanja pametnih rešitev zdaj ni več posebna usluga, ki bi nam jo prebivalcem podeljevali zemljiški gospodje, kajne? Razen če nam je morda bliže logika, da je težko biti gospodar na svojem, in utegnemo preslišati tudi opozorilo znane- ga slovenskega jezikoslovca in tokratnega častnega občana Laškega dr. Toma Korošca: »Če jezik tako ali drugače zavržemo ali zanemarimo, smo ničla.« Torej vreča s peskom je pravilno in ne »pesek z vrečo«. Ampak saj to vemo, kajne? In ker ne potrebujemo zemljiških gospodov v iskanju pametnih rešitev, ni vrag, da kdaj kakšna vreča s peskom vsaj v prenesenem smislu ne bi postala gumijasta vodna pregrada.

POVZETEK PREDSTAVLJENIH VARIANT NA SEVERNEM DELU TRASE HC3RO

Med preučevanimi trasami v odseku severnega dela tretje razvojne ose, od avtoceste v Savinjski dolini do Velenja, je kot kaže trenutno najbolj realna za uresničitev varianta tista v srednjem koridorju (FB3).

Tretja razvojna gre n čep rav po polževo

Velenjski delovni posvet brez konkretnih zavez in rokov – Raje gozdne ceste kot zasebni denar?

Tretja razvojna os še ni mrtva oziroma še en v predal odložen projekt. To je očitno po delovnem posvetu predstavnikov lokalne skupnosti in gospodarstva ter pristojnih državnih inštitucij, ki ga je v začetku tedna v Velenju sklical tamkajšnji župan Bojan Kontič. Čeprav ni bilo danih nobenih konkretnih zavez in obljub glede rokov gradnje in financiranja trase severnega kraka tretje razvojne osi od avtoceste v Savinjski dolini do avstrijske meje.

A je glede na slišano v razpravi tudi mogoče pričakovati nadaljnje stopnjevanje pritiska šaleških in koroških gospodarstvenikov, mladinske iniciative za tretjo razvojno os, lokalnih občinskih oblasti in drugih deležnikov, če se z novo vlado tudi res zadeve v zvezi s tretjo razvoj-

no osjo ne bodo premaknile
z mrtve točke.

Menjava vlad upočasni reševanje

»Projekti načrtovanja za tretjo razvojno os so enkrat bolj, drugič manj intenzivni in se bodo tudi nadaljevali. Res pa je, da ob menjavi

vlade te zadeve nekoliko zastanejo,« je povedala **Lidija Stebernak**, državna sekretarka na ministrstvu za okolje in prostor. Velenjski župan **Bojan Kantič** ob tem, da na posvet v Velenje ni bilo povabljenih ministrov za infrastrukturo ter za okolje in prostor, temveč so prišli le državni sekretarji, ni bil pretirano razočaran. Morda tudi zaradi tega, ker je na seji sveta vzhodne kohezijske regije dobil zagotovila, da je v finančni perspektivi 2004–2020 zagotovljen denar vsaj za pripravo tehnične

dokumentacije za hitro cesto
za severno vejo tretje razvoj-
ne osi.

Narobe svet po Kontičevo

Trenutno stanje v zvezi z gradnjo severnega dela tretje razvojne osi, je Kontič označil za narobe svet. »Medtem ko stroka ocenjuje, da del trase tretje razvojne osi od avtoceste do Velenja izpolnjuje pogoje za hitro cesto, ta še ni umeščena v državni prostorski načrt (DNP). Na odseku od Velenja do Slovenj Gradca, kjer je hitra cesta že umeščena v DNP,

Lanovž prihodnje leto sp

Rakušev mlin in dvorec Lanovž sta v Celju dve stavbi, obe kulturna spomenika lokalnega pomena, ki zadnja leta delita podobno usodo in sta bili v preteklosti tesno povezani z družino Rakusch. Mnogi Celjani se zato po požaru Rakuševega mlina sprašujejo, kakšna prihodnost čaka dvorec Lanovž.

Nekdanji lovski dvorec rodbine Celjskih, ki so ga v notranjosti v 18. stoletju obnovili v baročnem slogu, je

leta 1916 kupila družina Rakusch. Renesančni biser že od osamosvojitve Slovenije, ko so se iz njega izselili zadnji

stanovalci, žalostno propada. Občina tako kot za Rakušev mlin tudi za dvorec Lanovž ni našla primerne kupca. »Zanimanja zanj je bilo kar nekaj, a pod ceno ga nismo želeli prodati,« pravi župan **Bojan Šrot** in dodaja, da so v občini v preteklih letih poskrbeli za statično obnovo stavbe ter novo streho na njej. A nadaljnja obnova bi bila za morebitnega novega lastnika še vedno velik finančni zalogaj, saj je tudi ta stavba zaščitena kot kulturni spomenik lokalnega pomena in bi bilo treba pri obnovi upoštevati smernice Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Nezaželeni stanovalci

Čeprav je občina že pred leti zapečatila vse vhode in na okna namestila rešetke, se je tudi v dvorec Lanovž brezdomcem uspelo priti-hotopiti v notranjost. Razbili so del stene in skozi veliko luknjo prinesli v stavbo vse od postelje do mize in stolov. Uredili so si začasno prenočišče in si tako kot brezdomci v Rakuševem mlinu kurili na improviziranih kuriščih. Lanovž je zdaj mestna občina s pomočjo policistov uspeła popolnoma izprazniti. Celjski policisti in zaposleni v Re-

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
							
9	12	9	13	11	15	8	15
11	13	8	15	11	13	8	15
13	16	11	18	13	16	11	18
15	18	13	20	15	18	13	20

»Naša agenda v prihodnje je, kdaj bo določena trasa v severnem delu v celoti in kdaj bo izdelana projektna dokumentacija. Ponudili smo tudi denar, poznamo modele javno-zasebnega partnerstva. Ampak očitno imamo raje gozdne ceste, kot da bi sprejeli zasebni denar, ki bi pomagal pri gradnji in vzdrževanju naših cest,« je poudarila **Cvetka Tinauer**, predsednica Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice.

Jurij Kač, direktor Družbe za razvoj infrastrukture (DRI)

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice (OZS)

Alenka Avberšek, izvršna direktorica GZS

Ciril Rosc, župan občine Luče

Gradili bi nove odseke, a denarja za vzdrževanje ni.

»Ne moremo se ozirati na vsako njivo in travnik.«

Za nov model upravljanja s prostorom

Zaradi cest ohranili življenje na gorskih kmetijah

aprej,

pa stroka po novem pravi, da hitre ceste ne potrebujemo,« je slikovit Kontič.

Te besede so očitno bile namenjene **Juriju Kaču**, direktorju Družbe za razvoj infrastrukture (DRI), ki naj bi pred dnevi izjavil, da avtoceste proti Koroški nujno ne potrebujemo. Kač je na posvetu v Velenju dejal, da so bile njegove besede izrečene v kontekstu razmišljanja o drugačnem modelu razvoja cestne infrastrukture, ki ga pripravljajo in z vidika, da ni denarja niti za vzdrževanje obstoječih državnih cest. A kot je dejal, to ne pomeni, da tretje razvojne osi ne bi gradili, temveč da morda ni razumno, da bi bila na celotni severni trasi hitra cesta oziroma avtocesta.

Tretja razvojna os zagotovo da

Razpravljalci iz vrst gospodarstvenikov in savinjsko-šaleških županov so si

»Sprejem novega modela razvoja prometne infrastrukture in cestnega omrežja vidimo kot priložnost, da ponovno premislimo nekatere načrte in izvedemo selekcijo glede na realne potrebe. V Sloveniji imamo 6500 kilometrov državnega cestnega omrežja, ki se ne cestnini in 650km, kjer pobiramo cestnino. Od cest, ki jih ne cestninimo, je morda samo tisoč kilometrov v dobrem stanju, ostalo pa je v slabem ali morda še zadovoljivem, zaradi česar smo začeli zapirati posamezne odseke. V kolikor se financiranje za nujne obnove ne spremeni se nam postavlja nekaj temeljnih dilem. Ali si Slovenija lahko privošči takšno dinamiko razvoja državnega cestnega omrežja, kot bi si ga želela oziroma potrebovala. Naše mnenje je, da težko in da je model, kot ga trenutno imamo, neustrezen. «

bili enotni, da ne more biti več razprave o tem, ali je tretja razvojna os kot oblika hitre ceste potrebna ali ne, temveč gre za to, kdaj se bo začela gradnja in kako jo financirati, še prej pa, katera trasa od avtoceste v Savinjski dolini do Velenja je najbolj primerna za umestitev v državni prostorski načrt. Kronologijo iskanja najbolj

primerne trase in iskanja soglasij je predstavila **Lenča Humerca Šolar**, vodja sektorja za urejanje prostora na državni ravni z ministrstva za okolje in prostor. Prvotna, tudi dodelana različica umestitve ceste od Šentruperta proti Velenju (F2 in F2-2) ni bila sprejemljiva za kmetijsko ministrstvo tudi po nekaj krogih usklajevanj.

Gradnja hitre ceste na trasi ob sedanji cesti od Arje vasi do Velenja je nesporemljiva s prometnega in okoljskega vidika, saj bi še bolj otežila promet na že tako obremenjeni cesti. »Še najbolj realna se zdi različica v srednjem delu koridorja med obema naštetima povezavama, ki jo zdaj podrobno preučujejo. Če ne bi bilo zapletov, bi po

javni razgrnitvi in okoljskem poročilu najhitreje v dveh letih letih vlada z uredbo to traso umestila v državni prostorski načrt,« je povedala Šolarjeva.

Denarja za izvedbo trenutno sicer ni, je povedal **Klemen Grebenšek**, državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo. V času do zaključka vseh postopkov do faze začetka gradnje je mogoče poiskati nove

rešitve glede financiranja, še meni Grebenšek.

Aljaž Verhovnik iz koroške mladinske iniciative za tretjo razvojno os pa je povedal, da so samo v mesecu zbrali sedem tisoč podpisov podpore in da bodo stopnjevali pritisk, da vlada tretjo razvojno uvrsti med razvojne prioritete.

ROBERT GORJANC
Foto: GRUPA

oet naprodaj

žijskem obratu MOC redno nadzirajo dvorec, kjer je trenutno vse urejeno, okrog stavbe je žična ograja, prav tako so zazidani tudi vsi možni vhodi vanjo. Kot pojasnjujejo v občinskem oddelku za finance in gospodarstvo, se je na sodišču v zvezi z Lanovžem vlekel dogotrjen spor zaradi neuspele prodaje, zatem pa so v občini ponovno večkrat

objavili razpis za prodajo, vendar vsakič neuspešno. Vmes so se sicer pojavljali posamezniki z idejami o ureditvi Lanovža, vendar je vselej ostalo le pri idejah. V začetku prihodnjega leta v občini zato ponovno načrtujejo razpis za prodajo dvorca s pripadajočim delom zemljišča okoli njega.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: SHERPA

Mestni občini je v sodelovanju s celjskimi policisti uspelo izprazniti dvorec Lanovž, ki ga zdaj tudi redno nadzirajo. Tudi zato, da ga ne bi doletela usoda, kakršne je bil deležen Rakušev mlin.

NE PREZRITE

V rubriki Naša tema:

Različne
plati
Rakuševega
mlina danes
in jutri.

strani 32-33

VSAK ČETRTEK

novi tednik

ZGODBE S CELJSKEGA – NOVICE IZ 33 OBČIN

Zaupate nam že 69 let

Prestrukturiranje v premogovniku večletni proces

O usodi premogovnika in Teša več jasnega ob obisku Blaža Košoroka v Velenju

»Zaključek procesa finančnega in poslovnega prestrukturiranja v Premogovniku Velenje (PV) ni kratkotrajen dogodek, ampak proces, pri katerem že nekaj mesecev sodeluje več udeležencev – od uprave, vodstva, strokovnih služb in socialnih partnerjev do vodstva in strokovnih služb Holdinga Slovenske elektrarne (HSE),« pravijo v premogovniku in dodajajo, da predvidevajo, da bo proces v celoti zaključen v obdobju treh do pet let.

Tako so nam v Premogovniku Velenje odgovorili na naše vprašanje o tem, kdaj je mogoče pričakovati zaključek procesa poslovnega prestrukturiranja v PV.

V Šoštanju številke, v Velenju še ne

Medtem ko so iz Termoelektrarne Šoštanj (Teš) ob podobnem procesu, ki ga izvajajo, prišle na dan številke o možnem številu presežnih delavcev – teh naj bi bilo za

okrog 45 odstotkov oziroma več kot 220, pa v velenjskem premogovniku o številkah ne govorijo.

So pa nam že pred časom sporočili, da »si v skupini prizadevajo, da bi morebitne neustrezno razporejene kadre zaradi zmanjšanja potreb po delu z notranjim razporejanjem ustrezno rešili, bo pa najbrž moral kdo opravljati drugačno delo, kot ga je doslej. Če se bodo pojavili primeri tehnoloških viškov, bodo najprej izkoristili vse možnosti »mehkih« metod razreševanje. V primeru, da »mehkih«, ekonomsko vzdržnih rešitev ne bodo našli, pa bodo s socialnimi partnerji zastavili nadaljnje ukrepe,« so nam še sporočili iz Premogovnika Velenje.

Dogovori z upravo

Predsednik sindikata v premogovniku **Ferdo Žerak** je potrdil, da se tudi z novo upravo Ludvika Goloba intenzivno pogajajo, stališče sindikata pa je še naprej

nespremenjeno. »Načrt poslovnega in finančnega prestrukturiranja potrebuje svoj čas, nobena stvar se ne zgodi kar čez noč. Z nerazumnimi odločitvami lahko naredimo več škode kot korist. Dogovarjamo se z upravo, ki nam je predstavila predloge ukrepov, kaj se bo zgodilo v prihodnje, pa težko napovedujem,« je povedal Žerak.

Premeščanja da, odpuščanja ne

Glede morebitne združitve PV in Teša pa je Ferdo Žerak povedal, da možnosti za to so in da je treba preučiti pozitivne učinke. »Predvsem na daljši rok je ta možnost bolj verjetna. In če ta združitev ne bo povzročila odpuščanj, sindikat ne more nasprotovati,« je še povedal Žerak in ponovil njihovo glavno zahtevo, da pristajajo na premeščanje, ne pa tudi na odpuščanja. **Tadeja Jegrišnik**, odgovorna za odnose z javnostmi v velenjskem premogovniku pa nam je tudi povedala, da

podjetje ni naročilo nobene študije o združitvi s Tešem niti je doslej ni obravnavalo na nobeni ravni.

Bo usodo PV in Teša razkril Košorok?

Sicer pa bi o usodi morebitne združitve obeh energetskih družb bržčas

lahko bilo več znanega po udeležbi generalnega direktorja HSE Blaža Košoroka na skupni seji svetov občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki, od koder prihaja veliko zaposlenih v obeh družbah. »Ker je stanje v energetiki zelo resno in zaskrbljujoče, svetnice in svetniki občin Saleške do-

line pričakujejo, da jim bo vodstvo Holdinga Slovenske elektrarne na skupni seji predstavilo svojo vizijo in načrte, ki jih imajo s Premogovnikom Velenje in Termoelektrarno Šoštanj,« so zapisali v vabilu vodstvu HSE. Datum skupne seje še ni znan.

ROBERT GORJANC

Bo Polzela avstrijska?

V tovarni nogavic Polzela informacij, da naj bi se na strateški vstop v podjetje pripravljaval avstrijski Huber Holding, ne želijo ne potrditi ne zanikati. Pravijo, da do dokončanja postopkov ne bodo dajali izjav o strateškem partnerju, češ da gre za zelo občutljivo obdobje, od katerega je odvisna nadaljnja usoda podjetja in zaposlenih.

Predstavniki Huber Holdinga, ki je v lasti singapurskega poslovneža in enega najbogatejših Zemljanov Roberta Ng Chee Sionga, naj bi skrben pregled tovarne nogavic že opravili. Bankam, ki jim

Polzela dolguje približno 6 milijonov evrov, naj bi ponudili poplačilo četrtnine njihovih terjatev, prav tolikšno poplačilo naj bi ponujali tudi navadnim upnikom. Dogovarjali naj bi se tudi o takojšnjem poplačilu terjatev, kar pomeni, da bi dobili pomembno besedo v postopku prisilne poravnave.

Novi strateški partnerji naj bi tovarni zagotovili milijon evrov obratnega kapitala in dva milijona evrov za posodobitev proizvodnje. Obljubljeni naj bi tudi, da bodo na novo odprli dvesto delovnih mest.

JJ

Velenjska komunala s prokuristom

Uroš Rotnik v priporu, KPV vodi Gašper Škarja

V minulem tednu je najbolj odmeval pripor nekdanjega direktorja Termoelektrarne Šoštanj Uroša Rotnika, ki mu očitajo kaznivo dejanje pranja denarja. Po trditvah kriminalistov naj bi s kaznivimi dejanji, ki naj bi jih storil kot vodilni v Tešu, nezakonito pridobil najmanj 870 tisoč evrov. Rotnikov odvetnik Mitja Jelenič Novak trdi, da za takšne očitke ni dokazov. Rotnik je od četrta zvečer še vedno v priporu, kjer naj bi ostal mesec dni.

Pripor hkrati pomeni, da ima ta primer oziroma sodna preiskava zdaj na sodišču prednost. Rotnika lahko sicer po mesecu ali še prej izpustijo na prostost, lahko pa mu pripor še podaljšajo. Njegov odvetnik Mitja Jelenič Novak je namreč ravno v torek s celjskega sodišča prejel sklep o odreditvi pripora za Rotnika in že spisal pritožbo. Izvenobravnavni senat naj bi nato o njej odločal do konca tega

tedna. Če bo pritožbi ugodil, lahko Rotnika izpustijo, v nasprotnem primeru bo ostal v priporu. Pri tem Jelenič Novak še vedno meni, da so očitki tožilstva nejasni, saj da ni znano, kakšna so sploh kazniva dejanja, s katerimi bi Rotnik pridobil domnevno sporen denar. Ponovil je to, kar Rotnik navaja že več mesecev, in sicer da ves denar izvira iz trgovanja z vrednostnimi papirji.

Župan o suspenzu

Sklep Okrožnega sodišča v Celju o odreditvi pripora za Uroša Rotnika, direktorja Komunalnega podjetja Velenje, je komentiral tudi velenjski župan in predsednik Sveta ustanovitelj Komunalnega podjetja Velenje (KPV) **Bojan Kontič**: »Sprejeli smo suspenz pogodbe direktorja, kar pomeni, da v času, ko je v priporu, Komunalno podjetje Velenje do njega nima nobenih obveznosti in tudi on ne do podjetja. To je ukrep, ki ga narekuje

Zakon o delovnih razmerjih.« Ob tem je Kontič dodal, da so na ponedeljkovi izredni seji imenovali prokurista Gašperja Škarja, ki s polnimi pooblastili upravlja KPV. Na vprašanje, kaj se bo z Rotnikovo suspendirano pogodbo zgodilo potem, ko se bo vrnil iz pripora, je odgovoril: »Odvisno od tega, kdaj se bo vrnil in ali bo proti Urošu Rotniku vložena pravnomočna obtožnica oziroma bodo sproženi drugi postopki.«

V primeru pravnomočne obtožnice se bodo predstavniki organov upravljanja in nadzora v Komunalnem podjetju Velenje ponovno sestali in v skladu z zakonodajo temu primerno ukrepali, je še povedal Bojan Kontič. »Ne želim pa napovedovati hipotetično, ker tudi ne želim, da karkoli storimo, kar bi bilo v nasprotju z zakonodajo,« je še poudaril Bojan Kontič.

SIMONA ŠOLINIČ
ROBERT GORJANC

Kaj je Alliance?

Herbicid: sistemski, selektivni, za zatiranje enoletnega in večletnega širokolistnega plevela v žitih (ozimna pšenica, ječmen, rž, tritikali in jarem ječmenu in jari pšenici)

Vsebuje dve aktivni snovi:

Metsulfuron - methyl 60 g/kg

Diflufenican(DFF) 600 g/kg

Uporaba: max. 0,1 kg/ha

Uporaba

Kako uporabimo Alliance?

količina ffs: 60 g/ha jeseni – spomladi max. 100 g/ha
priporočena količina vode: 200 – 400 l

SPEKTER PLEVELOV

Apera spica-venti	Brassica napus	Capsella	Centaurea	Chenopodium	Cirsium	Galeopsis	Galium aparine	Helianthus	Lamium	Matricaria	Myosotis arvensis	Papaver rhoeas	Polygonum	Sinapis arvensis	Stellaria media	Veronica	Viola arvensis
xx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
xxx	zelo dobro	xx	dobro	x	slabo												

CINKARNA

Zastopa in prodaja za Slovenijo.

www.cinkarna.si

radio celje

no

Celjske mesnine že dihajo Krasu za ovratnik

Prihodnje leto naj bi prodaja pršuta prinesla Celjanom šest milijonov evrov prihodka

Z nakupom nekdanje pršutarne Mipa v Kobjeglavi so Celjske mesnine postale drugi največji proizvajalec pršuta v Sloveniji. Na leto bodo pridelale približno 200 tisoč pršutov, kar je skoraj trikrat več kot do zdaj. Direktor Izidor Krivec pričakuje, da bodo prihodnje leto samo s prodajo pršutov zaslužili približno 6 milijonov evrov.

Celjske mesnine so svojo dejavnost razširile s proizvodnjo pršutov že pred štirimi leti, ko so kupile Pršutarno Lokev v bližini Lipice. Tam na leto pridelajo približno 70 tisoč pršutov, vendar s takšnimi količinami ne morejo več pokrivati vse večjega povpraševanja. »V našem podjetju se za širitev proizvodnje ali nakup kakšnega novega obrata ne odločamo stihijsko, ampak

še takrat, ko to od nas zahteva trg,« pravi direktor **Izidor Krivec** in dodaja, da trg za pršut že imajo. Poleg Slovenije ga bodo prodajali v državah nekdanje Jugoslavije, a tudi v Avstriji in Nemčiji.

Kolikšna je bila cena obrata v Kobjeglavi, Krivec ne želi razkriti, pravi le, da je bila ugodna. Mip je namreč svojo pršutarno v osrčju Krasa dve leti pred stečajem, to je leta 2007, v celoti posodobil. S stečajem je obrat nehal delati, torej so vse naprave v njem skoraj nove.

Naložbe tudi v Celju

Poleg nakupa pršutarne v Kobjeglavi Celjske mesnine letos vlagajo tudi v svoj celjski obrat. Razširili so nekatere dele proizvodnje in poskrbeli za nekaj

tehnoloških posodobitev. Za naložbe so namenili tri milijone evrov, najmanj toliko nameravajo v širitev oddelka za sveže meso in obrata za predelavo klobas vložiti tudi prihodnje leto.

Celjske mesnine prihodke neprekinjeno povečujejo že deset let. Lani so imele skoraj 66 milijonov evrov prometa in 1,8 milijona evrov čistega dobička. Krivec napoveduje, da bodo letos prihodke in čisti dobiček povečali za 20 odstotkov. Rastejo predvsem zaradi izvoza, saj bodo letos v tujini ustvarili že približno polovico vseh prihodkov. Poleg Hrvaške in Srbije, kjer so za prodajo ustanovili lastni podjetji, sveže meso in mesne izdelke vse bolj uspešno prodajajo tudi v Italiji, Avstriji in Nemčiji.

JANJA INTIHAR
Foto: arhiv NT (Sherpa)

Direktor in večinski lastnik Celjskih mesnin Izidor Krivec se je odločil za nakup še ene pršutarne.

Tožili bodo bivšega direktorja

Lastniki Term Dobrna so na seji skupščine podprli predlog uprave, da zoper prejšnje vodstvo sproži odškodninski postopek. Tožiti nameravajo Jožeta Duha, ki je zdravišče vodil od maja 2008 do februarja letos.

Za kakšno konkretno kršitev gre, v Termah Dobrna še ne želijo govoriti, češ da bodo to storili šele potem, ko bodo vložili tožbo. Neuradno je mogoče slišati, da naj bi v času, ko je zdravišče vodil Jože Duh, nekaj zaposlenih, ki so zapustili podjetje, s sabo »odneslo« še dober posel. Ker Duh tega ni preprečil, naj bi podjetju povzročil škodo.

Poleg sklepa o tožbi so delničarji Term Dobrna na seji skupščine imenovali tudi dva svoja predstavnika v nadzornem svetu. Terme imajo namreč po novem le tri nadzornike. Zaposleni svojega predstavnika še niso imenovali, lastnike pa bosta v nadzornem svetu zastopala Dušan Korošec in Andrej Eržen, ki sta upravo Term Dobrna nadzirala že v prejšnjem mandatu.

JJ

Prodaja cinkarne na pol poti

Jutri (v petek) se bo iztekel rok, ki ga je konzorcij za prodajo Cinkarne Celje določil kot zadnjega za oddajo nezavezujočih ponudb. Konzorcij, ki ga vodi Modra zavarovalnica, v njem pa so še Slovenski državni holding, DUTB, NKBM, Banka Celje ter družbi za upravljanje KD Skladi in Alpen Invest, prodaja malo manj kot 73 odstotkov delnic cinkarne.

Po napovedih naj bi se prodajni postopek, če ne bo prišlo do kakšnih »nepredvidenih dogodkov«, končal v drugi polovici prihodnjega leta. Koliko bo za eno

najpomembnejših celjskih in tudi slovenskih podjetij iztržila država, še ni jasno. Vrednost cinkarninih delnic na borzi je letos s 84 evrov v začetku leta zrasla na 209 evrov v začetku novembra, vmes je bila nekaj časa še nekoliko višja. Ob upoštevanju zadnjih borznih cen je torej Cinkarna Celje vredna 170 milijonov evrov, po nekaterih ocenah bi lahko prevzemna cena znašala 230 evrov za delnico.

Cinkarna tudi letos posluje zelo dobro, po mnenju uprave občutno bolje kot v preteklem letu in je spet med najboljšimi

družbami, ki proizvajajo pigment titanov dioksid. Zaradi manjšega povpraševanja in s tem padca cen na svetovnih trgih je cinkarna v letošnjih prvih devetih mesecih imela nekoliko manj manj prihodkov od načrtovanih. Znašali so 128 milijonov evrov, kar je za 4 odstotke manj kot v enakem lanskem obdobju. Čisti dobiček je krepko presegel lanskega in tudi načrtovanega, saj je znašal skoraj 12 milijonov evrov. V cinkarni pričakujejo, da bodo kljub slabšim razmeram na trgu približno tolikšen dobiček imeli tudi ob koncu leta.

Koliko zainteresiranih ponudnikov je prevzelo dokumente, povezane s prodajo cinkarne, ni znano. Po izteku roka bo prodajni konzorcij pregledal in ovrednotil vse nezavezujoče ponudbe in se odločil, koga bo povabil k sodelovanju v drugi fazi prodaje, ko se bodo ponudniki srečali z upravo podjetja, si ogledali proizvodnjo in opravili skrben finančni in pravni pregled cinkarne. Hkrati s skrbnim pregledom bodo vlagatelji v cinkarni zagotovo opravili tudi podroben okoljevarstveni pregled.

JJ

NE PREZRITE

Grobar ali žrtev zarote?

Kariero je začel kot finančnik v LIK Savinja, prvem podjetju v takratni Jugoslaviji, ki je šlo v stečaj. Zaključil jo je kot lastnik velike skupine PSZ, ki je pred kratkim prav tako končala v stečaju.

Pravijo, da je hazarder, ki se je dvajset let igral z lastnino in delovnimi mesti, ob njegovi poslovni poti leži nekaj propadlih podjetij ter mnogo trgovskih in gostinskih lokalov, ki že nekaj let samevajo v središča Celja. Obsojen je na dve leti pogojne zaporne kazni, nad njim visi še nekaj ovadb. Za obsodbo še vedno trdi, da je konstrukt, bankrot skupine PSZ pa da je del velike zarote, ker želi nekdo za malo denarja priti do premoženja, ki ga je ustvarjal dvajset let. Je res, da je iz podjetij v svoji skupini odnašal denar kar v plastičnih vrečkah?

Daljši pogovor z Darkom Zupancem, ki zase pravi, da je sanjač, a ga večina ni hotela razumeti, boste lahko prebrali v naslednji številki Novega tednika.

Vam blizu!

Trudimo se, da bi vam bili bližje. Korak za korakom – z ugodnejšimi pogoji in boljšimi storitvami.

EN VELIK KORAK IN VELIKO MAJHNIH

Stanovanjski kredit Rentno varčevanje

Stanovanjski krediti Banke Celje so zdaj ugodnejši in dosegljivější — kar za 30 % smo znižali stroške odobritve, izboljšali obrestne mere in olajšali pogoje odobritve kreditov. Do novega stanovanja pa lahko pridete tudi z družinskim kreditom, ki ga za isto stanovanjsko enoto sklene več oseb. Velik korak do sanj!

Da pa boste lažje uresničili še kakšen manjši korak, pa vam predlagamo Rentno varčevanje, kjer lahko že z zelo nizkimi mesečnimi zneski varčevanja prihranite za nakup sanjske opreme ali izpolnitev drugih želja.

150 let
banka celje
www.banka-celje.si

Naredite korak, obiščite najbližjo poslovalnico in si izpolnite svoje stanovanjske želje!

Povezovanje je ključnega pomena

Slovenija na londonski turistični borzi – Palma predstavlja ponudbo širšega območja

V Londonu je bila prejšnji teden tradicionalna Svetovna turistična borza (World Travel Market), kjer se je s svojo turistično ponudbo predstavljala tudi Slovenija. Naši predstavniki so letos posebej izpostavili Bled kot prestižno in romantično destinacijo za tiste, ki iščejo nekaj drugačnega.

Na slovenski stojnici se je predstavljalo 18 podjetij iz Slovenije, med njimi tudi Turistična agencija Palma iz Celja. Generalni direktor podjetja Matej Knaus, ki je tudi predsednik slovenskega združenja turističnih agencij, je bil na borzi tako v več vlogah. Pravi, da je v Evropi in svetu kar nekaj turističnih borz, najpomembnejša pa sta po njegovem dva dogodka, to sta londonska borza

Matej Knaus: »V turizmu žanješ rezultate po trdem in večletnem ciljno usmerjenem delu. Ko bodo država in vsi drugi razumeli, kako pomembni so sinergijski učinki obiska turistov pri nas, bo turizem dobil pravo vlogo.«

in sejem ITB v Berlinu. »Teh dveh se moraš udeležiti, če

imaš resen posel. Na teh se sklepajo konkretni dogovori, druge prireditve pa so bolj obrobne značaja in bolj ozko usmerjene.«

S čim se je Turistična agencija Palma predstavljala na borzi?

Na takšnih dogodkih ne predstavljamo le Slovenije, saj tujcem ponujamo širše področje Alp in Jadrana ter celega Balkana. S ponudbo ne ciljamo le na evropske države, ampak se oziramo po potnikih z drugih celin. Ta borza je v precejšnjem delu tudi namenjena temu. Sicer pa v naših prihodkih predstavlja delež, ki ga ustvarimo s tujimi turisti, 20 odstotkov. Pri tem vidimo še veliko možnosti rasti.

Borza je zaprta za splošno javnost, je pa množičen obisk strokovnih obiskoval-

cev in novinarjev. Kaj jih je tokrat zanimalo v zvezi s Slovenijo?

Generalno smo zaznali povečano povpraševanje za vse destinacije. Slovenija je precej prehodna in je vpeta v pakete in ponudbo v kombinaciji s sosednjimi državami, zato je povezovanje ključnega pomena. Sama sicer ni zelo prepoznavna, tisti, ki jo poznajo, pa so nad njo navdušeni in jo z naklonjenostjo vključujejo v svoje aranžmaje.

V Londonu se je Slovenija tokrat posebej predstavljala z Bledom kot romantičnim krajem za poroke. Je bila to po vašem mnenju dobra poteza?

Mogoče bi bilo bolj smiselno, da bi se vsi, ki smo bili tam iz Slovenije, bolj intenzivno predstavili s to te-

matiko. Glede na medijsko pokritost nedavne odmevne poroke v Benetkah (igralca Georgea Clooneyja, op. p.) pa se mi to ne zdi ravno zelo posrečena zadeva. Je pa res, da Bled ponuja to, kar je bilo predstavljeno.

Kaj bi morali ponujati, da bi bili še bolj zanimivi?

Morali bi se najprej dogovoriti, kakšne turiste hočemo, in potem razdelati zelo operativno strategijo, kaj bomo naredili. Pri nas je veliko stihije, ni operativnega realističnega načrta in doslednosti v izvajanju tega.

Končno naj bi tudi prišlo do tega, da bi imeli samostojno turistično organizacijo, ki bi se na ravni države ukvarjala s promocijo in imela jasen način financiranja. V pripravi je zakon o pospeševanju turizma, pri katerem je bila

ena od idej, da bi bila zvišana turistična taksa namenjena za promocijska sredstva. Zaradi lokalnih interesov je padla v vodo.

Kaj opažate kot predsednik združenja slovenskih turističnih agencij, se je trend množičnega ustnavljanja agencij ustavil in so preživele le najboljše?

Agencije še vedno nastajajo, a se preoblikujejo. Manj je klasičnih agencij, ki jih pozna javnost, več je »incoming« agencij. To je tržna niša, ki bo omogočala dolgoročno rast na tem področju. Agencije so eden ključnih promotorjev, rečemo, da so prve oči in usta destinacije. Agencije lahko tudi postavljajo neke nove trende in tu bi morale odigrati pomembnejšo vlogo v smislu vsebine, pobud glede programa, razvoja destinacij ... Pri tem je pomemben usposobljen kader. V našem podjetju smo sistematično skrbeli zanj, tako da nimamo težav, in tudi v Sloveniji obstajajo sposobni ljudje, je pa res, da smo v turizmu zasпали in ambicij nismo izkazovali v smislu razvoja dodanih produktov.

TC, foto: osebni arhiv

NA KRATKO

Mnenje s pridržkom

VITANJE – Računsko sodišče je preverjalo pravilnost poslovanja občine pri dodeljevanju tekočih transferjev v letu 2012. Ob tem je odkrilo nekaj nepravilnosti in izreklo mnenje s pridržkom.

Največja kršitev se je nanašala na tekoče transferje za sofinanciranje programov športa v skupnem znesku 11.800 evrov in za sofinanciranje programov društev in ostalih organizacij v skupnem znesku 5 tisoč evrov. Ti niso bili razdeljeni v skladu z merili, določenimi v objavi javnih razpisov. Računsko sodišče je Občini Vitanje podalo priporočilo za izboljšanje poslovanja, odzivnega poročila pa ni zahtevalo, ker so bile že med revizijskim postopkom, kjer je bilo mogoče, odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma so bili sprejeti ustrezni popravilni ukrepi. JP

Špajza raste po načrtu

RADEČE – V Občini od konca poletja gradijo tržnico, imenovano Posavska špajza. Dela so doslej izvajali v skladu s časovnim načrtom. Nova tržnica bo imela tako zunanje kot notranje prodajne prostore, shrambe, ob njej pa bo tudi sadostno število parkirnih mest, ki jih v Starograjski ulici sicer primanjkuje.

Naložba je rezultat uspešne prijave projekta na razpis Evropskega sklada za regionalni razvoj, kar je radeški občini uspelo s še petimi posavskimi občinami. Projekt mora biti končan do konca junija prihodnje leto, po besedah višjega svetovalca za projektno delo in investicije v radeški občini **Matjaža Šušteršiča** pa naj bi izvajalec gradbenega dela končal že do konca aprila. Radeška občina bo za ureditev tržnice prejela 152 tisoč evrov od Evropske unije, razliko do približno 328 tisoč evrov, kolikor je vreden celoten projekt, pa bo doplačala iz proračuna.

TV

Dočakali dimnikarja

ROGATEC – Vlada Republike Slovenije je na redni seji konec oktobra izdala odločbo o izbiri koncesionarja za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe opravljanja dimnikarskih storitev. Na dimnikarskem območju Rogatca bo za meritve, pregledovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov skrbelo Dimnikarstvo Neja.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je občinski upravi julija sporočilo, da je koncesionar, ki je dimnikarske storitve do takrat opravljal na območju občine, nehal opravljati svoje dejavnosti. Uporabnikom dimnikarskih storitev na dimnikarskem območju Rogatec je občinska uprava do izbire novega koncesionarja svetovala, naj se obrnejo na koncesionarje, ki dimnikarsko službo izvajajo na sosednjih dimnikarskih območjih. Na razpisu je ministrstvo zdaj izbralo Dimnikarstvo Neja, ki ga vodi samostojni podjetnik Davor Brezak iz sosednje Rogaške Slatine.

TV

Denar je, zanimanja ni

LUČE – V občini je za sofinanciranje malih čistilnih naprav letos na voljo več denarja, kot je zanimanja občanov. V občinskem proračunu je letos za sofinanciranje na voljo 25 tisoč evrov, vendar bodo izplačali le 9.400 evrov. Na ponovljenem razpisu za preostanek denarja ni bilo zanimanja.

V Občini Luče objavljajo razpise za sofinanciranje malih čistilnih naprav že od leta 2011, ko so jih lahko tako postavili prvi lastniki stavb. Lani se je prijavilo enajst občanov, skoraj vsi so imeli pogoje in so jim denar za sofinanciranje zato izplačali. Letos so razpis objavili marca in so prejeli osem vlog lastnikov stavb. Vsi so pogoje imeli in večina je denar iz občinskega proračuna že prejela.

Ker je letos zaradi premajhnega zanimanja denar ostal, so za neizkoriščen preostanek denarja za sofinanciranje razpis ponovili, vendar niso prejeli niti ene vloge. »Ta sredstva bomo prenesli v naslednji proračun in tako naslednje leto ponudili več denarja,« omenja tajnik občine **Klavdij Strmčnik**.

BJ

Večnamenska stavba pod streho

ŠTORE – V Prožinski vasi gradijo večnamensko stavbo, ki bo služila tako gasilec kot članom drugih društev. Pred nekaj dnevi so jo pokrili.

Za gradnjo nove večnamenske stavbe v Prožinski vasi so se odločili zaradi prostorske stiske v obstoječem gasilskem domu. V novi stavbi bodo gasilska garaža in prostora za seitanke društev ter hrambo njihovih stvari. Trenutno urejajo okolico stavbe. Investitor večnamenske stavbe je občina, pri delu pomagajo gasilci. V Prožinski vasi načrtujejo, da bi prihodnje leto začeli uporabljati garažo za gasilska avtomobila. Stavba, ki bo imela tristo kvadratnih metrov uporabnih površin, naj bi bila končana leta 2016.

BJ

Vode jim ne bo primanjkovalo

LAŠKO – V Šentrupertu so minuli torek namenu predali del novozgrajenega vodovodnega omrežja v severnem delu kraja. Naložba v gradnjo novega omrežja je vredna skoraj 26 tisoč evrov, ki jih je občina zagotovila v proračunu.

Naložba zajema več kot poldrugi kilometer omrežja, na katerega se bo lahko priključilo sedem gospodinjstev. Ta so prej imela dotrajano omrežje, preseki cevi so bili premajhni, pritisk vode pa neustrezen, zaradi česar se je nemalokrat zgodilo, da ljudje niso imeli vode. Sicer ima javni vodovod v laški občini približno 75 odstotkov občanov, je povedal **Luka Picej** iz urada za gospodarske javne službe, okolje in prostor v laški občinski upravi. Ostali najbolj pereči kraji v občini, ki še kličejo po gradnji novih vodovodnih omrežij, so Rečica, Rifengozd, Tovsto, Brstnik, Požnica, Zahum in del Jagoč.

TV

Pogodba je podpisana

BRASLOVČE – Občina je prejšnji teden s podjetjem KM Instalacije iz Škofje vasi podpisala pogodbo o nadaljevanju gradbenih del v kulturnem domu in knjižnici, ki sta v večnamenski zgradi v središču kraja, in je nastala na podlagi javno-zasebnega partnerstva med občino in podjetjem Jagros.

Partnerja sta za zgradbo že uredila etažno lastnino, kar pomeni, da je občina pravnomočna lastnica kletne etaže in pripadajočih površin za parkiranje. Prostori, ki so v kletnih prostorih že delujočega poslovnega objekta Jager, naj bi bili po zagotovitvi izbranega izvajalca dokončani spomladi prihodnje leto. V tem času mora dokončati gradbena dela ter strojne in elektroinstalacije. Ocenjena vrednost naložbe znaša 970 tisoč evrov.

ŠO

Prva svetovna vojna in njen odmev na Celjskem

Prvi porok iz bojnega polja

Muzej novejšje zgodovine Celje | 26. september 2014 – 28. februar 2015 | vstop prost

26. 11. 2014

Muzej novejšje zgodovine Celje

– ob 17. uri javno vodstvo avtorjev po razstavi
– ob 18. uri predavanje: dr. Mateje Ratej
VOJNA PO VOJNI – BEGUNSTVO HILARIJA TOFANA

Stara dama v novem sijaju

Meščanska hiša med znamenitimi kostanji in Ipavčevo rojstno hišo primer vzorne obnove

ŠENTJUR – Približno leto so trajala obnovitvena dela v Ipavčevi ulici 30 v Zgornjem trgu. Hiša, ki je že dolgo samevala in propadala, je zdaj zasijala v svoji prvobitni podobi. Natančno 204 leta stara stavba je z novo podobo zaozkrožila projekt urejanja Zgornjega trga, ki je bil v veliki meri financiran iz Evropskih sredstev. Kot dodatna dragocenost obnove je domiselna ureditev parka pod kostanji, kjer je zdaj senzorično igrišče za najmlajše.

Zgornji trg s svojo najbolj prepoznavno veduto Šentjurja se ponša z izjemno zgodovinsko in arhitekturno dediščino. Čeprav se je lokalna skupnost že več desetletij trudila najti način, da bi ustavila postopno propadanje in posledično izumiranje starega jedra, je to postalo mogoče šele z velikodušno podporo različnih evropskih razpisov. S to zadnjo obnovo je v smeri proti Botričnici dokončno urejen desni del trga. Izstopajoče hiše na drugi strani ceste so v zasebni lasti. Zadnji in finančno največji zalogaj je predstavljala prav hiša na številki 30. Zgornji trg bo odslej lahko predstavljал resnično središče kulturno turistične ponudbe občine. V njem so že zdaj muzejske zbirke, spominske sobe, galerija, cerkve, turističnoinformacijski cen-

Tablo pred obnovljeno stavbo v Ipavčevi ulici 30 sta slavnostno razkrila šenjurski župan Marko Diaci in predsednik Društva Zgornji trg Jože Jazbec. Kulturni program so pripravili učenci in učitelji Glasbene šole skladateljev Ipavcev.

ter, protokolarni objekt Ipavčeve rojstne hiše in Razvojna agencija Kozjansko.

Nov mejnik kulturno-turistične ponudbe

S projektom obnove je bila Občina Šentjur uspešna na razpisu Evropskega regionalnega sklada in je pridobila nepovratna sredstva v viši-

ni skoraj pol milijona evrov. Skupna vrednost investicije znaša približno 800 tisočakov. Podjetje Remont, ki je dela izvajalo, je obnovo opravilo pod skrbnim nadzorom zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, saj je bila potrebna popolna sanacija od temeljev do strehe in stavbnega pohištva. Poleg senzoričnega parka pod kostanji je Zgornji trg v ozadju pridobil tudi nekaj

potrebnih parkirnih mest. V sklopu del je občina financirala tudi primerno ureditev cestnega odseka tik ob stavbi. Odprtje je zaznamovalo vesplošno navdušenje domačinov, ki se zavedajo pomena te arhitekturne dediščine za identiteto svojega kraja, da ne omenjamo estetskega pomena prenove.

SAŠKA T. OCVRK
Foto: GrupA

Drevesa dosežejo svoj smisel v izdelkih

MOZIRJE – Minuli ponedeljek so v prostorih mozirske galerije odprli razstavo Drevesa dosežejo svoj smisel v izdelkih. Slednje so pripravili dijaki Šolskega centra Slovenj Gradec, Srednje šole Slovenj Gradec in Muta, lesarski programi, izdelanimi po idejnih zasnovah študentov Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani.

V okviru projekta Sodelovanje dijakov s študenti so dijaki zaključnih letnikov lesarskih programov izdelali izdelke po idejnih zasnovah študentov arhitekture. Izdelki so narejeni iz lesa, ki ga je šoli donirala Pahernikova ustanova. Razstavo je odprl poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Ivan Škodnik, skoznjo pa je obiskovalce popeljal ravnatelj Srednje šole Slovenj Gradec in Muta Bernard Kresnik.

HŽ

Sedemdeset let od požiga

SOLČAVA – V solčavskem združenem domu sta občina in solčavska krajevna organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Mozirje pripravili slovesnost ob sedemdeseti obletnici požiga Solčave, ki se je zgodil 24. oktobra 1944.

Slovesnost je bila posvečena Mariji Podbrežnik, Ravnčarjevi Micki, ki je govorila nemško in je prepričala nemškega poveljnika, naj pusti zajete otroke in starce, saj ne ogrožajo nemških načrtov, in jim s tem rešila življenje. Slavnostni govornik na prireditvi je bil vodja oddelka za zgodovino Muzeja novejšje zgodovine Celje dr. Tone Kregar, obiskovalce sta pozdravila županja Katarina Prelesnik in predsednik solčavske krajevene organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Mozirje Lojze Golob. S kulturnim programom so slovesnost popestrili člani Kulturnega društva Franca Herleta ter solčavski osnovnošolci.

HŽ

Pristal je bombnik

REČICA OB SAVINJI – V četrtek so ob vzletišču Pobrežje člani Društva letalcev Zgornje Savinjske doline proslavili 70-letnico prisilnega pristanka Rafovega štirimotornega halifaxa. Zavezniško letalo je na tedanjem pobreškem letališču pristalo med vojno viхро 6. novembra 1944.

Bombnik je pristal zaradi okvare, posadka sedmih letalcev pa se je ne-poškodovana in s pomočjo domačinov vrnila v oporišče v južno Italijo. Na proslavi je po uvodni predstavitvi

Janka Žuntarja zbrane pozdravila Anka Sivec, predsednica krajevene organizacije Združenja borcev za vrednote NOB, ki je bila tudi soorganizatorka četrtkovega dogajanja.

Župan Občine Rečica ob Savinji Vincenc Jeraj je poudaril, da je treba spoštovati in dostojno proslavljati ta edinstveni in zgodovinski dogodek na Pobrežju. Predsednik območnega združenja borčevske organizacije Jože Rakun je orisal tedanje vojaško-politične razmere, predsednik društva letalcev Sašo Kronovšek pa iz-

postavil pomen drugih dveh jubilejev, ki ju slavi pobreško vzletišče. V teh dneh namreč mineva 20 let, odkar so se začela prizadevanja za postavitev vzletišča, ter 10 let dograjene steze, za kar imajo veliko zaslug številni posamezniki, med katerimi je Kronovšek izpostavil Marjana Jandroka. Predlani so v društvu pridobili prvo letalo in začeli izobraževati svoje člane. V zgornjesavinjskem društvu letalcev ima licenco ULN pet pilotov, pet se jih še pripravlja na izpit.

HŽ

NA KRATKO

Prenovljena KS Konovo

VELENJE – V krajevni skupnosti Konovo v teh dneh končujejo dva večja projekta, izgradnjo vodovodnega omrežja in obnovo športnega parka. Zaključek obeh projektov so obeležili s slovesnostjo v domu krajanov.

V okviru kohezijskega projekta celovite oskrbe s pitno vodo v Šaleški dolini so zgradili 1.746 metrov vodovodnega omrežja, dogradili vodno celico na obstoječem vodohranu ter obnovili črpališče Konovo 1. Vrednost del znaša več kot 520 tisoč evrov, večina pa je bilo zgrajenega z evropskimi sredstvi.

V okviru obnove Športnega parka Konovo so obnovili nekdanje igrišče, kjer so uredili rekreativne površine in prostor za starejše občane. Poleg tega so ob igrišču obnovili tudi kanalizacijo, glavno cesto in pločnik do parka. V parku Konovo je tudi primerna infrastruktura za postavitev drsališča, o morebitnem nakupu strojne opreme in opreme za drsališče pa se bodo v Mestni občini Velenje odločili v prihodnjih letih.

Vrednost investicije v Športni park Konovo znaša 790 tisoč evrov, od tega je Fundacija za šport prispevala 90 tisoč evrov.

RG

Še vedno brez najemnika

SLOVENSKE KONJICE – Kdo bo najemnik dvorca Trebnik, katerega lastnik je Občina Slovenske Konjice, je še vedno neznanka. Občina je razpis za oddajajo dvorca v najem objavila že konec junija letos, in sicer po obnovi, ki je znašala približno milijon in pol evrov.

Na razpis se je prijavilo le podjetje Penzion Kračun. Kot pravi župan Miran Gorinšek, v občini še vedno čakajo na poslovno odločitev omenjenega podjetja. Če se Penzion Kračun in občina ne bosta mogla dogovoriti, bo objavljen nov razpis. Poslovni prostori v dvorcu Trebnik, ki so namenjeni za izvajanje gostinsko-turistične in hotelirske dejavnosti, zavzemajo približno 1.200 kvadratnih metrov površine, in sicer pritličje, nadstropje in mansardo ter teraso, parkirišče in pripadajoče zunanje površine. Občina jih želi oddati v najem za 15 let.

JP

Zaprta cesta, do pošte le bliže

CELJE – Zaradi začetka del na vozišču je popolnoma zaprta cesta iz Pečovnika na Celjsko kočo, ki so jo cestarji vključno s sanacijo plazu na območju Vipote uredili konec poletja.

Obnovo poškodovane ceste, ki je sicer neprevozna že od vremenske ujme sredi septembra, združujejo z gradnjo vodovoda, zato bo popolna zavora predvidoma trajala do 20. decembra. Dostop na Celjsko kočo je iz Celja mogoč le preko Štor in Svetine. Sicer pa so si vendarle nekoliko oddahnili domačini, ki živijo v zgornjem delu Rifengozda in Pečovnika, saj imajo zdaj urejeno vsaj delno dostavo pošte. Potem ko so morali iz približno 20 gospodinjstev skoraj poldrugi mesec vsak dan hoditi iskat svojo pošto v poslovalnico na Krekov trg, so jim namreč v Pošti Slovenije na zemljišči ob podvozu pri cesti, ki pelje na Celjsko kočo, namestili izpostavljene predalčnike, kamor poštar odlaga njihovo pošto.

IS

Ljudsko s sodobnim

BISTRICA OB SOTLI – Zmagovalec Kolomonovega žegn, ki ga je minuli konec tedna že četrtrič zapovrstjo organiziralo Mladinsko društvo Bistrica ob Sotli, je izvajalec Simon Černelč z umetniškim imenom Močeril.

Namen glasbenega festivala Kolomonov žegen je povezati ljudsko glasbo z modernejšimi zvrstmi. Prijavljeni izvajalci so morali prirediti slovensko ljudsko pesem Pa se sliš. Najbolj izvirni je bil domačin Simon Černelč, ki je povzel besedilo in melodijo ljudske pesmi in ju postavil v povsem nov kontekst. Černelča sicer odlikujejo zanimiva besedila v slovenščini v kombinaciji z zelo udarno rok glasbo. Na festivalu so tokrat gostili legendarno slovensko punk rok skupino Pankrti.

JP

Srečanje pevskih skupin

PODČETRTEK – Javni sklad za kulturno dejavnost Šmarje pri Jelšah je v nedeljo v cerkvi Marijinega vnebovzetja v Olimju pripravil srečanje pevskih skupin iz celjske in koroške regije.

Na srečanju, ki nosi ime Sozvočenja, so nastopili Kulturno društvo mešani pevski zbor Celje, Dravograjski sekstet, Mešani pevski zbor Strune, Kulturno-umetniško društvo Zreče, Dekliški pevski zbor Aglaja kulturnega društva Radlje ob Dravi, Kulturno društvo mešani pevski zbor Bistrica ob Sotli, Kulturno društvo Vres Prevalje in Cerkevni mešani pevski zbor Podčetrtek.

JP

Obnova cest naj bi pripomogla tudi k razvoju okoljskega turizma. (Foto: arhiv Občina Kozje)

Nič več težav in skrbi zaradi plazů

Ceste obnovljene, plaz saniran

KOZJE – Prebivalcem Buč so dolga leta nemalo preglavic povzročali plaz med Bučami in Veračami, ki je ogrožal kar dve občinski cesti, veliko območje kmetijskih površin in tudi okoliške stanovanjske in kmetijske objekte, ter ceste, ki so bile zaradi varnosti še kako potrebne obnove. Zdaj je teh težav konec.

Občini je lani od ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo uspelo pridobiti nepovratna sredstva z javnega razpisa Razvoj obmejnih območij s Hrvaško v višini 700 tisoč evrov. Sanacija plazu in obnova cest sta se začeli maja letos in se končali prejšnji mesec. Izvajalec del podjetje KOP Brežice je s pomočjo lokalnih gradbenikov na območju Bučke Gorce

rekonstruiral 4,65 kilometra cest. Končna vrednost projekta obnove cest in sanacije plazu je znašala 888.125 evrov z vključenim 22-odstotnim DDV, od tega je bilo nepovratnih evropskih sredstev 715.644 evrov. Ob tem je izvajalec uredil tudi lokalne usade, odvodnjavanje z asfaltnimi muldami in obcestnimi jarki ter na najbolj kritičnih mestih postavil varnostno odbojno ograjo ter ustrezno prometno signalizacijo.

Največ sredstev za plaz

Največji strošek, kar 210 tisoč evrov, je predstavljala sanacija plazu. Čeprav je plaz že več let povzročal težave, občina ni nikoli imela dovolj lastnih sredstev, da bi se lahko lotila temeljite in pravilne

sanacije. Zaradi neugodne geološke sestave tal, velike količine zalednih voda, neurejenega odvodnjavanja in ogromnih količin meteoritnih voda se je stanje plazu v obdobju rekonstrukcije vidno slabšalo, tako da je projektant v sodelovanju z geologom pripravil dodatne ukrepe za zaustavitev drsenja zemljine in vodenja zalednih voda v potok Buča, izvajalec pa jih je korektno tudi izvedel, je povedal svetovalec za komunalno in cestno infrastrukturo na Občini Kozje **Daniel Čoklc**. Lastniki zemljišč so občini brez večjih težav podelili služnosti za izvedbo potrebnih gradbenih del za širitev cest in sanacijo plazu ter tvorno sodelovali pri odmeri obnovljenih cest in izvedbi uskladitve zemljiško-

knjižnega stanja cest. Celotna naložba je bila tako končana v načrtovanem časovnem, finančnem in obsegu.

Obnova cest za razvoj turizma

Tudi županja **Milenca Krajnc**, ki je bila v prejšnjem mandatu podžupanja, se je konca del zelo razveselila. »Krajani Buč in sosednje občine Podčetrtek so z obnovo cest in plazu veliko pridobili v smislu izboljšanja povezovanja, gospodarstva in turizma, saj obnovljena cesta sodi v skupino vinskoturističnih cest in je tudi romarska pešpot,« je povedala. Zaradi sanacije plazu tudi bližnje stanovanjske stavbe in kmetijske površine niso več v nevarnosti.

JERICA POTOČNIK

Po Triglavu Triglav

DOBRNA – V kraju so odprli prenovljeni Hotel Triglav, ki ima gostinske in nočitvene zmogljivosti. Lastnik Drago Pirh je stavbo leta 2009 kupil na licitaciji. Stavba je imela slabe temelje, zato so jo porušili in poskrbeli za njeno rekonstrukcijo.

Nova stavba gostišča Triglav ima tako isti tloris in isti zunanji videz, kot ga je imela stara, ki je iz avstro-ogrškega obdobja. V gostinskem delu stavbe je za goste na voljo sto dvajset mest in v nočitvenem delu 34 ležišč ter večji apartma. Zgrajena je bila kot energetska varčna, saj so njeni zidovi izolirani, prav tako imajo toplotno črpalko, ki ogreva oziroma hladi. Zbrana deževnica je uporabljena kot voda za sanitarne potrebe. Za Hotel Triglav skrbi podjetje Spekter.

BJ

Izbrali najlepše

PREBOLD – Občina je v petek zvečer podelila priznanja ob koncu akcije Naš kraj lep in urejen. Splošen vtis komisije je bil zelo dober, saj je ugotovila, da se Preboldčani na vsakem koraku trudijo za urejeno in čisto okolje, še vedno pa je v občini nekaj »črnih« točk.

Komisija je v posameznih vaseh poiskala najlepše urejene hiše z vrtom. V Marija Reki je to hiša družine Cestnik, v Pre-

boldu Govčevih, v Sv. Lovrencu Rojnikovih, v Matkah Piškovich, v Šeščah Korenovih, v Kapli vasi Povšetovih, v Latkovi vasi Fondovih in v Dolenji vasi Zazijalovih. Med kmetijami so najlepše Cestnik iz Marija Reke, Kupec iz Sv. Lovrenca, Veber iz Matk, Sopotnik iz Šešč, Grenko iz Kaplje vasi, Ribič iz Latkove vasi in Kregar iz Dolenje vasi. Za najlepše urejen športno-rekreacijski prostor skrbi Društvo upokojencev Prebold. Najlepše urejen gasilski dom je postal dom PGD Latkova vas, najlepše urejeno podjetje Kovinostrugarstvo iz Latkove vasi in najlepše urejen zaselek Matke. Posebno priznanje sta prejela lastnika Ribnika Druškovič.

ŠO

Osvojila tri medalje

KOZJE – Konec oktobra je bil v Beogradu prestižen tradicionalni mednarodni karate turnir Belgrade Trophy. Ekipa Karate kluba Kozjansko in Obsotelje, ki jo sestavljata brata dvojčka Jan in Bor Hartl, je osvojila kar tri medalje.

Bor Hartl je slavil v kategoriji dečkov A-klasa, starih 13 let, Jan Hartl je bil v tej kategoriji tretji. Nastopila sta tudi v absolutni konkurenci, kjer se je Bor Hartl prebil do polfinala in osvojil tretje mesto. Bor in Jan sta ob tej priložnosti prejela povabilo na reprezentančne priprave v kadetski kategoriji, kamor bosta v prihodnjem letu tudi prestopila.

JP

NA KRATKO

Poslanka na obisku

ŠMARJE PRI JELŠAH – Evropska poslanka Tanja Fajon je minuli petek obiskala šmarsko občino. Tja jo je povabil direktor tamkajšnje knjižnice Jože Čakš, da bi si ogledala projekte, ki so bili financirani s pomočjo Evropske unije.

Čakš in župan Občine Šmarje pri Jelšah Stanislav Šket sta poslanki med ogledom muzeja baroka in cerkve sv. Roka nad Šmarjem predstavila izkušnje in ugotovitve ob kandidiranju na razpise za financiranje Evropske unije. Ustavili so se tudi v šmarskem kulturnem domu in knjižnici. Fajonova je po ogledu med drugim izpostavila, da je Občina Šmarje pri Jelšah med uspešnejšimi občinami pri črpanju evropskega denarja. V prihodnje bo za kandidiranje na razpisih po njenem mnenju treba več povezovanja, saj bo v evropski malhi na voljo manj denarja.

TV

»Mali župan« bo Jure Raztočnik

ŠENTJUR – Po zadnjih volitvah se je na ustanovni seji zbral tudi svet mestne skupnosti Šentjur. V skladu s spremenjenim statutom občine odslej šteje 11 članov, kar je šest manj kot v preteklem mandatu. V prihodnjem mandatu ga bo vodil Jure Raztočnik, podpredsednik ostaja Zdenko Horvat.

V mestnem svetu so še Darja Felicijan, Robert Gajšek, Andrej Koprivc, Matjaž Kovačič, Laura Lajh Rauter, Dejan Mulej, Branko Oset, Lovro Perčič, Jure Raztočnik in Jože Štiglic. Skupaj si bodo prizadevali za projekte, ki bodo povečali privlačnost življenja v Šentjurju in spodbujali povezanost meščanov, kratkoročne načrte pa bodo po širši razpravi na zborih krajanov opredelili v razvojnem programu mesta Šentjur.

StO

Zagorelo v mansardi

DOBJE – Le dan potem, ko so domači gasilci sodelovali v večji intervenciji v požaru na Kalobju, jih je alarm aktiviral tudi v Dobju. V neposredni bližini gasilskega doma je pri Plemenitaševih zagorelo v mansardnem stanovanju.

Požar so dobjanski gasilci v sodelovanju s člani sosednjih društev obvladali. Kljub temu da so ogenj hitro omejili, je škoda na stanovanjski stavbi za približno 10 tisoč evrov. Na srečo pri tem ni bil nihče poškodovan. Tujo krivdo za nastanek požara so hitro izključili, najverjetneje pa je zagorelo zaradi kratkega stika.

StO

Hiša umetnosti ne miruje

ROGAŠKA SLATINA – V Anini Galeriji so minuli petek odprli razstavo Maestral. Razstava je del prireditev, ki jih v sodelovanju z Zavodom za kulturo in turizem Rogaška Slatina organizira skupina Kunst Haus – hiša umetnosti. Ta je že pred dnevi izdala istoimenski fanzin, ki je izšel v omejeni nakladi, pripravlja pa še več dogodkov.

Na razstavi, katere rdeča nit sta morje in primorska krajina, se predstavlja absolventka slikarstva na Akademiji za likovno umetnosti in oblikovanje Univerze v Ljubljani Tina Konec, ki sicer izvira iz Slovenskih Konjic. Njena dela bodo v Anini galeriji na ogled vse do 21. decembra. Idejni vodja skupine Kunst Haus ljudski ustvarjalec Nani Poljanec pravi da je glavni namen prireditev, spodbujanje sodelovanja med ljudmi in promocija mladih ustvarjalcev. 15. novembra skupina Kunst Haus pripravlja razstavo fotografa Alena Kosmača, 19. novembra pa predstavitev plošče skladatelja Matije Krečiča. Takrat bo gost večera pianist Ermin Tkalec.

TV

Popravek

V prispevku »Na kupe« ščurkov, ki jih še nihče ni videl, objavljenem v 45. številki Novega tednika, je bila napačno povzeta izjava Andreja Hajdinjaka, vodje Oddelka za DDD Nacionalnega oddelka za zdravje, okolje in hrano, enota Slovenska Bistrica. Ko je Hajdinjak, ki se mu za napako opravičujemo, govoril o prehrabmenih in življenjskih navadah ščurkov, je njihovo trdoživost primerjal s podganami. V prispevku bi morali pravilno zapisati, da bodo verjetno ščurki zadnji (in ne predzadnji) zapustili ta svet, torej za podganami in ne pred njimi.

Uredništvo

NA KRATKO

Tradicionalno srečanje starejših občanov

ŠMARTNO OB PAKI – V okviru letošnjega občinskega praznika so v dvorani gasilskega doma v Šmartnem ob Paki pripravili tradicionalno srečanje starejših občanov.

V sodelovanju s šmarškim društvom upokojencev in z občinskim odborom Rdečega križa srečanje že vrsto let pripravlja Občina Šmartno ob Paki. Letošnjega srečanja se je od 360 povabljenih, starejših od sedemdeset let, udeležilo skoraj sto občanov. Za svoje starejše občane v občini Šmartno ob Paki skrbijo tudi tako, da jih vsako leto obiščejo v domu starejših v Velenju in na Polzeli.

RG

O nasilju nad starejšimi

ŠOŠTANJ – V okviru projekta Starejši za starejše za višjo kakovost življenja doma je pokrajinska koordinacija društva upokojencev za Šaleško dolino v sodelovanju z Občino Šoštanj pripravila okroglo mizo o nasilju nad starejšimi.

Perečo in aktualno problematiko je ob številni udeležbi obiskovalcev predstavila Zdenka Jan, kriminalistka v pokoj. Z dogodkom so želeli prispevati k ničelni toleranci družbe do nasilja nad starejšimi, a tudi do nasilja nasploh.

RG

Namesto župana učiteljica

ŽALEC – Svetniki so se prejšnji četrtek sestali na občinski seji. Na dnevnem redu so imeli potrditev mandata novi članici občinskega sveta in sklep o prenehanju svetniškega mandata direktorici občinske uprave zaradi nezdružljivosti funkcij.

Za nadomestno članico občinskega sveta, ki bo v svetniških vrstah nadomestila župana Janka Kosa, so potrdili Nado Jelen, učiteljico in vodjo POŠ šole Trje. Prav tako so potrdili sklep o prenehanju svetniškega mandata Tanji Razboršek Rehar, ki še naprej ostaja direktorica občinske uprave, na naslednji seji pa jo bo nadomestil Viktor Mitov. Poleg tega so svetniki potrdili delovna telesa občinskega sveta in njihove predsednike.

ŠO

Les na ogled

NAZARJE – Kulturno društvo Nazarje, Kulturno društvo Gal in mozirska izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti so v petek v Jakijevi hiši – Galeriji Nazarje pripravili odprtje razstave slik udeležencev likovne kolonije Les.

Razstava je potekala v okviru osmega lesarskega praznika. Odprl jo je nazarski župan Matej Pečovnik, razstavljenega dela je predstavil akademski slikar Stojan Knežević, glasbeni program pa so izvedli učenci nazarske Glasbene šole.

HŽ

S pesmijo v jesen

LJUBNO OB SAVINJI – Člani Kulturnega društva Radmirje so v soboto v tamkajšnjem kulturnem domu pripravili koncert z naslovom S pesmijo v jesen.

Na koncertu, ki je bil za vse obiskovalce brezplačen, sta repertoar predstavila Ženski pevski zbor Jutro in Moški pevski zbor Zarja. Kot gostje so nastopile folklorna skupina Kulturnega društva Bočna, pevska skupina iz Luč in harmonikarka Mateja Krumpačnik.

HŽ

»Drevesa je treba obrezovati takrat, ko vegetacija miruje. Tako korekcijsko rez izvajamo zgodaj spomladi in pozno jeseni,« pojasnjuje Miloš Milovanović, vodja Zelenega sektorja pri podjetju Simbio.

Ob Kersnikovi ulici je za zdajšnji drevored preprosto premalo prostora. Sadilne jame za drevesa bi morale biti občutno večje, pri razraslih drevesih pogosto prihaja do poškodb. Delavci zato suhe veje odstranjujejo ne glede na letni čas, veliko posegov pa je potrebnih tudi zaradi tega, ker krošnje poškodujejo avtobusi ali tovornjaki.

Iz dreves hitro do zelenih invalidov

Popravljanje napak iz preteklosti – Na Kersnikovi ulici nujni ukrepi

CELJE – V ponedeljek so delavci Zelenega sektorja, ki deluje v okviru podjetja Simbio in zadnja tri leta skrbi za javne zelene površine v mestu, začeli zasajati nova drevesa. Ob mestnem pokopališču sadijo drevored gabrov vključno z gabrovo živo mejo, nov drevored bo tudi ob Pucovi ulici na Lavi. Za ta dela je najprimernejši november, že prejšnji mesec pa so začeli jesensko rez in odstranili med 30 in 40 nevarnih dreves. Mednje v Celju uvrščajo drevesa, ki so prerasla višino 12 metrov in rastejo na mestih, kjer ogrožajo ljudi in okolico.

Kot pojasnjuje vodja Zelenega sektorja Miloš Milovanović, skrbi za drevesa na javnih zelenih površinah mestna občina. Meščani naj zato v primeru, da v okolici opazijo nevarna drevesa, to sporočijo v občinski oddelek za okolje in prostor ter komunalo. V njem so pred časom oblikovali posebno komisijo strokovnjakov, ki presoja, katera drevesa je treba odstraniti in hkrati tudi, kako jih nadomestiti. Največkrat zaradi tega, ker jih je načel zob časa in so zaradi starosti nevarna za okolico, velikokrat pa tudi zaradi tega, ker so pred leti izbrali neprimerno drevesno vrsto in je odraslo drevo preprosto »preraslo« prostor, ki mu je bil odmerjen. Primer je, na primer, platana ob pešpoti na Hudinji, ki zaradi plitkega koreninskega sistema

guba pohodno površino in postaja hoja mimo nje nevarna. Med stanovanjskimi bloki v Celju raste veliko smrek, ki so jih ljudje pred desetletji sami zasadili, v tem času pa so iz »ljubkih smrečic« zrasle v drevesa, ki ne le slabšajo bivalne razmere ljudem, pač z vejami segajo v stavbe in nad bližnje ceste, kar je spet lahko nevarno. Kar nekaj sicer zdravih in na videz mogočnih smrek je zaradi plitkega koreninskega sistema klonilo ob letošnjem žledolomu in kasnejšem močnem vetru.

Nikar na svojo pest

V Celju je veliko dreves, saj jih po podatkih iz katastra na mestnih zelenih površinah raste okrog deset tisoč, ker vsa niso vpisana, pa jih je po Milovanovičevi oceni še nekaj tisoč več. V mestni občini za vsako leto pripravijo načrta odstranitve nevarnih dreves in zasaditve novih, za izvedbo pa poskrbijo v Zelenem sektorju. Kot pravi Milovanović, je to načrtovanje potrebno tudi zato, ker mora mestna občina predvideti, koliko denarja bo v posameznem letu na voljo. Najbolj narobe pa je, če se meščani kar na svojo pest odločijo, da bodo kakšno drevo obžagali ali celo podrli. Takšne posege, ki so jih v zadnjem času izvedli na območju mestnih četrti Kajuh in Savinja, so zagovorniki dreves, ki jih v Celju ni malo, prijavi tudi okoljskemu inšpektorju.

»V Celju je najpogostejša drevesna vrta javor, največ je ostrolistnih in gorskih, na tretjem mestu pa so že platane. Teh mogočnih dreves na zasebnih vrtovih skorajda ni videti, ker se res močno razrastejo,« pravi Miloš Milovanović in dodaja, da so za urbana okolja najprimernejša drevesa, ki ne zrastejo več kot pet metrov v višino.

Izbor primernih dreves

Kot pravi Milovanović, je področje hortikulture in arboristike v zadnjih letih zelo napredovalo, zato zdaj za zasaditve v urbanih območjih lahko izbirajo primerna drevesa. Žlahtnjenje sort je pripeljalo do odpornejših vrst, ki prenesajo onesnaževanje in tudi zimsko soljenje cest, za rast pa potrebujejo skromnejše pogoje. Takšna drevesa v Celju izbirajo za

vse nove zasaditve na javnih zelenih površinah, pri tem pa svetujejo tudi meščanom, naj se pred zasaditvijo drevesa na domačem vrtu temeljito pozanimajo in razmislijo, kaj bodo izbrali.

Hitro do zelenih invalidov

Če ob novih zasaditvah lahko načrtujejo, je skrb za obstoječa drevesa veliko bolj zahtevna. Tako Milovanović pravi, da drevesa potrebujejo redno skrb in nego, zlasti pa večina ne prenese hitrih in velikih posegov. Ljudje pogosto storijo največjo napako, ko želijo razraslo drevo, ki je bilo več let zanemarjeno, »pomladiti« tako, da ga močno obrežejo oziroma obžagajo. S tem najpogostejše dosežejo prav nasprotni učinek, saj drevesa tvorijo še več enoletnih poganjkov, že na pogled neenakomerna krošnja pa je zaradi tega še bujnejša. Če se po dolgoletnem premoru vendarle poseže v drevo, je to treba storiti čim bolj postopno ter ga obrezati v treh, štirih ali celo petih letih. »Včasih je problematično tudi to, če želimo drevo za vsako ceno ohraniti,« še pravi in dodaja, da se je to, denimo, zgodilo ob obnovi mestne tržnice, ko drevesa preprosto niso prenesla velikega gradbenega posega v neposredni bližini in so sčasoma propadla.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: GrupA

PREKLOPITE na PLIN

Preverite svojo možnost priklopa na plin na številki
080 16 17 | www.energetika-ce.si

Najemniki stanovanj končno do ključev?

Poslovno-stanovanjski objekt na velenjski Gorici le pred zaključkom – Sporazum odpira vrata

VELENJE – Po petih letih gradnje, daljši prekinitvi zaradi poslovnih težav investitorja in vdora vode v garažah se kot kaže gradnja poslovno-stanovanjskega objekta Gorica v istoimenski krajevni skupnosti v Velenju vendarle bliža koncu.

Da se bo to res zgodilo, potem ko so dela za daljši čas ponovno zastala, naj bi omogočil sporazum o razdelitvi etažne lastnine med partnerji, ki so financirali projekt: Mestno občino Velenje, Stanovanjskim skladom RS, podjetjem Igem kot soinvestitorjem, HTZ, ki je izvajalec gradbenih del, Probanko in finančno upravo, ki je vložila zahtevo za izvršbo.

V objektu na Gorici bo 137 neprofitnih stanovanj, ki jih kupujeta velenjska občina in Stanovanjski sklad RS, občina pa bo kupila še približno 200 parkirnih mest. Vložek MOV in stanovanjskega sklada znaša malo več kot 11 milijonov evrov, celoten objekt s tržnim delom za trgovske in poslovne prostore ter stanovanji za trg pa 24 milijonov evrov.

Težave soinvestitorja in vdor vode

Zaradi poslovnih težav soinvestitorja, podjetja Igem, ki so mu banke ustavile financiranje, gradnja poslovnega dela objekta ne bo končana hkrati s stanovanji, ki so praktično že vseljiva, temveč

Neprofitna stanovanja v poslovno-stanovanjskem objektu na Gorici so praktično dokončana in vseljiva, potrebnih pa je še nekaj zaključnih del v garažah, medtem ko bodo poslovni in trgovski prostori zaenkrat še ne povsem dokončani.

le do tretje gradbene faze, zaradi česar je bila potrebna sprememba gradbenega dovoljenja.

Zaradi poslovnih težav Ige ma je gradbena dela leta 2012 prevzelo velenjsko podjetje HTZ in dela na gradbišču so spet normalno potekala vse do novembra lani, ko je pri-

šlo do vdora vode v garažnem delu objekta, zaradi česar je bila potrebna statična sanacija objekta, ki je zdaj opravljena. »Sistem nadzora vode pod objektom je bolj dodelan, saj smo namestili črpalke s senzorji ugotavljanje ravni vode, ki se avtomatično vklopijo, če je raven vode previsoka. Zdaj

ni več nevarnosti, da bi se kaj zgodilo,« pojasnjuje **Alenka Rednjak**, vodja urada za investicije in razvoj na velenjski občini.

Večina stanovanj že plačanih

Velenjska občina in stanovanjski sklad sta večino

stanovanj že plačala, MOV pa je zadržal plačilo za še deset odstotkov stanovanj, dokler ne prejmejo uporabnega dovoljenja in bančne garancije za odpravo napak, stanovanjski sklad pa za pet odstotkov stanovanj do vpisa etažne lastnine v zemljiško knjigo.

Kot je še povedala Alenka Rednjak, pričakujejo, da bo HTZ skupaj s podizvajalci dela na objektu nadaljeval v teh dneh: potrebno je opraviti še nekaj zaključnih del na garažah in odpravo napak v stanovanjih.

Na zadnji seji velenjskega mestnega sveta so svetniki sprejeli sklep o nakupu 77 pokritih garažnih mest, za kar bodo namenili 900 tisoč evrov iz proračuna, prav toliko jih bodo kupili v prihodnjem letu, ostalo pa glede na finančne zmožnosti občine.

Uporabno dovoljenje spomladi?

»Če bo šlo vse po načrtih, če bodo opravljeni vsi tehnični pregledi, bi uporabno dovoljenje morali prejeti do 31. marca prihodnje leto. Še prej, januarja, bo sledilo novo preverjanje upravičencev do neprofitnih stanovanj po naši prednostni listi, saj so se pri nekaterih okoliščinah in pogoji za dodelitev spremenile in morda vsi niso več upravičeni do neprofitnega stanovanja,« še pove Alenka Rednjak. Dodaja, da bodo v MOV odločali o dodelitvi vseh neprofitnih stanovanj, tudi tistih od stanovanjskega sklada, in da se bodo v vsa stanovanja vselili prebivalci Velenja.

ROBERT GORJANC
Foto: Grupa

V dolini dobili univerzo

Pobudo za usposabljanje starejših je podprlo vseh sedem občin

NAZARJE – V tem mesecu je začela delovati zgornjesavinjska univerza za tretje življenjsko obdobje. Nova univerza je bila ustanovljena na pobudo vseh sedmih občin, od Mozirja do Solčave. Zbralo se je štirideset »študentov«, ki spoznavajo osnove angleščine ali računalništva. Za udeležence prav tako pripravljajo enodnevne delavnice in predavanja.

Zgornjesavinjska univerza spada namreč pod okrilje Ljudske univerze Velenje in njenega centra za samostojno učenje. Za tiste, ki se v

univerzo za tretje življenjsko obdobje šele vključujejo, njeno spletno oglaševanje seveda ne pride najbolj v poštev. Za generacijo v tretjem življenjskem obdobju je še vedno najpomembnejše obvestilo v papirnati obliki. In takšnega so iz vseh sedmih občinskih stavb poslali v vsa zgornjesavinjska gospodinjstva.

S sedmimi križi pred računalnik

Odziv? »Za računalništvo je bilo toliko prijavljenih, da je bilo treba oblikovati kar dve skupini,« je zadovoljna

vodja centra za samostojno učenje v Nazarjah **Vesna Elsner**. Pred nekaj dnevi sta tako začeli obiskovati 30-urni začetni računalniški tečaj kar dve skupini, ena v Nazarjah in druga v Mozirju, od koder je največ prijavljenih. Najstarejši udeleženec začetnega računalniškega tečaja ima 75 let, najstarejša udeleženka ima prav tako več kot sedem križev. »Nekateri želijo tako imeti še več stikov z otroki, ki so se odselili. Prav tako si želijo na spletu različnih informacij, za katere so starejši, ki nimajo tovrstnega znanja, prikrajšani,« ugotavlja Elsnerjeva. Med začetnim tečajem se bodo naučili urejanja besedil, odpiranja elektronske pošte in brskanja po spletu. Ustvarili si bodo svoj elektronski naslov in se naučili pošiljanja pošte in priponk. Januarja, ko bo konec začetnega računalniškega tečaja, bo – če bo

dovolj zanimanja – še tečaj digitalne fotografije z naslovom Od slike do objave na Facebooku.

Angleščina in tudi krožišče

Za začetni tečaj angleščine je bilo največ prijav z Rečice ob Savinji, zato je tečaj v tamkajšnji osnovni šoli. Zanimivo je, da med »študenti« prevladujejo ženske, ki jih očitno bolj žene radovednost po novem znanju kot moški svet. Potreba po druženju seveda ni na zadnjem mestu. V okviru enodnevnih delavnic je za jutri, 14. novembra, predvidena tudi obnovitev znanja cestnoprometnih predpisov. Udeleženci bodo reševali teste ter se seznanjali z novjšimi pridobitvami, ki jih ob njihovem opravljanju vozniškega izpita še ni bilo. Med temi so na primer krožišča.

BRANE JERANKO
Foto: CSU Nazarje

»V našem okolju univerze za tretje življenjsko obdobje še ni bilo. Ljudje se niso pripravljali daleč voziti, zato jim je približana,« odgovarja vodja centra za samostojno učenje v Nazarjah **Vesna Elsner**.

V centru za samostojno učenje pravijo, da je prvo leto zgornjesavinjske univerze še poskusno, ko z zanimanjem pričakujejo, kako se bo uveljavila. Prispevek za udeležence je simboličen, prostore so jim brezplačno odstopile občine.

Med starejšimi Zgornjesavinjčani je za računalništvo precejšnje zanimanje.

Rok za odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 in 15.000 populacijskimi enotami je 31. december 2015. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Na čistilno napravo v Slovenskih Konjicah je do zdaj priključena približno tretjina gospodinjstev.

Denarja za dokončanje kanalizacije še ni

Občini nimata dovolj lastnih sredstev, evropska so še neznanka

SLOVENSKE KONJICE, ZREČE – V občinah Slovenske Konjice in Zreče se počasi končuje poskusno obratovanje čistilnih naprav za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Gradnja komunalne infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih v občini Slovenske Konjice, ki jo je sofinanciral Kohezijski sklad Evropske unije, znaša približno 8,25 milijona evrov, občina je prispevala dober milijon in pol. V Zrečah pa je stala približno 4,5 milijona evrov od tega je občina prispevala malo več kot 1,6 milijona evrov.

Župan Občine Slovenske Konjice **Miran Gorinšek** in župan Občine Zreče **Boris Podvršnik** sta prejšnji teden v Ločah predstavila potek izvajanja del in dokončane naložbe v okviru projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v občinah Slovenske Konjice in Zreče, ki je del obsežnejšega projekta Celovito urejanje porečja Dravinje. Ta predstavlja rešitev problematike odvajanja in čiščenja odpadne vode na območju porečja Dravinje. Namen projekta je bila gradnja manjkajoče komunalne infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda na območju občin Slovenske Konjice in Zreče, kar naj bi pripomoglo k zagotavljanju dodatne kapacitete za čiščenje odpadne vode in možnost priključitve novih uporabnikov na javni kanalizacijski sistem.

Končuje se poskusno obratovanje

V občini Slovenske Konjice so bili do zdaj zgrajeni čistilna naprava z zmogli-

vostjo 14.500 populacijskih enot (enota za obremenjevanje vode, ki ustreza onesnaževanju, ki ga povzroči prebivalec na dan), primarna kanalizacija v skupni dolžini približno 10 km, trije zadrževalni bazeni za razbremenjevanje padavinskih voda s črpališči, uredili pa so tudi potok Brezina.

Izteka se enoletno poskusno obratovanje čistilne naprave v Slovenskih Konjicah, ki je bilo namenjeno postopnemu priključevanju objektov na čistilno napravo, testiranju in optimiranju tehnološko-bioloških procesov ter odpravi morebitnih tehničnih napak. Do danes znaša obremenitev čistilne naprave od 4.500 do 6 tisoč populacijskih enot. Nanjo je priključena približno tretjina gospodinjstev.

Kdaj do sekundarne kanalizacije?

Ob tem župan **Miran Gorinšek** poudarja, da je treba zgraditi še tako imenovano sekundarno kanalizacijo, vendar zaenkrat zanjo še ni na voljo sredstev. Pri gradnji sekundarnega omrežja gre za priključitev gospodinjstev z oddaljenejših območij na obstoječo čistilno napravo. »Tu govorimo o agromelioraciji Vešenik, ki zajema lokacije Vešenik, Brdo, Gabrovnik, Tepanjski Vrh. V projektiranju je tudi sekundarna kanalizacija znotraj območja nekdanjega Konusa, kjer je poslovna cona. Na tem območju pridobivamo zemljišča, po katerih bomo lahko ta sistem tudi gradili,« je povedal Miran Gorinšek. Za naselja Žiče,

Dražja vas in Loče-Mlače-Zbelovo je predvidena še gradnja treh manjših čistilnih naprav. »Še vedno ne vemo, na kakšne vire bomo lahko računali v naslednjih letih. Sami bomo zelo težko uspeli zgraditi to, kar še manjka,« dodaja Gorinšek.

V mestu že, na obrobju še ne

Čistilna naprava v Zrečah je prav tako v poskusnem obratovanju, ki bo predvidoma končano v začetku decembra. V času poskusnega obratovanja se na čistilno napravo postopno priključujejo stanovanjski in gospodarski objekti. Kot je povedal župan Boris Podvršnik, so na čistilno napravo do zdaj priključeni vsi večstanovanjski objekti v mestu Zreče, približno 80 odstotkov individualnih stanovanjskih objektov na »zgornjem platoju« Zreč (Dobrova), kjer je posodobljeno kanalizacijsko omrežje, ter nekateri večji poslovni objekti. Čistilna naprava ima kapaciteto čiščenja 8.500 populacijskih enot. Ob tem je dodal, da je treba na čistilno napravo priključiti še kar nekaj gospodinjstev na »spodnjem platoju« Zreč (naselja, ki ležijo desno od Kovaške ceste). Podvršnik je še opozoril, da bo potek graditve kanalizacijskega sistema odvisen od delitve sredstev v tej finančni perspektivi. Še vedno tudi ni jasno, koliko evropskih sredstev bo na voljo za gradnjo kanalizacije.

JERICA POTOČNIK
Foto: GrupA

NA KRATKO

Sprejeli nove člane

TABOR – Društvo podeželske mladine je v soboto zvečer v domu krajanov v svoje vrste sprejelo nove člane.

V društvo je včlanjenih približno 30 mladih Taborčanov, starih od 16 do 30 let. Vsako leto se udeležujejo kmečkih iger tako na lokalni, regionalni in državni ravni ter kviza mladi in kmetijstvo. Že tradicionalno skupaj letujejo na morju in organizirajo Valentinov ples.

ŠO

Zapeli v čast vinu

POLZELA – Moški pevski zbor Polzela je v petek zvečer v polzelskem kulturnem domu nastopil na Martinovem koncertu.

Ker se je v zadnjih letih v njegovem repertoarju nabralo kar nekaj pesmi z vinsko tematiko, se je 21 pevcev z zborovodkinjo Mijo Novak na čelo odločilo, da jih bodo predstavili širši javnosti. V petek so tako zapeli kar 16 vinskih pesmi, od preprostih ljudskih napiitnic do nekoliko zahtevnejših umetnih pesmi.

ŠO

Potrdili svetnike

GORNJI GRAD – Po končanem drugem krogu lokalnih volitev, na katerih je mandat ponovno dobil stari župan Stanko Ogradi, so se na ustanovni seji zbrali tudi gornjegrajski občinski svetniki.

Oblikovali so mandatno komisijo za pregled pritožb in pripravo predloga potrditve mandatov. Komisija, ki so jo sestavljali Klemen Petek, Franc Tevž in Meta Krznar, pri svojem delu ni ugotovila nepravilnosti, zato so bili mandati vseh enajstih svetnikov, med katerimi je kar devet novih obrazov, potrjeni. Na seji je bila imenovana tudi petčlanska komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, v katero so bili imenovani Franc Tevž, Darko Štorgelj, Klemen Petek, Franc Galin in Jure Purnat. Predsednik komisije bo imenovan na prvi seji, ki jo bo sklical župan.

HŽ

Obiski varuhov reda

VOJNIK – Na različnih prireditvah v občini se v zadnjem obdobju pojavljajo pogostejši nadzori inšpekcijskih organov. To se je zgodilo med drugim na glasbenem večeru, ki ga je na gradu Lemberg pripravilo turistično društvo. V občini so pripravili rešitev.

Kot je povedal župan **Branko Petre**, so inšpekcijska preverjanja povezana predvsem z delovnimi dovoljenji, uporabo blaga in izdajanjem računov. V občinski stavbi so se zato odločili, da bodo za društva pripravili izobraževanje o delovanju, kjer jih bodo seznanili z različnimi vidiki zakonodaje. Na delavnici bodo vodstvom društev predavali predstavniki upravne enote in centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij. Znan je že datum delavnice – 25. november v Vojniku.

BJ

Pesmi prijateljevanja

ZREČE – Kulturno umetniško društvo Jurija Vodovnika Zreče je konec oktobra v telovadnici centra šolskih in občolskih dejavnosti na Gorenju pripravilo tradicionalni koncert z naslovom Pesmi prijateljevanja.

Na koncertu, že osmem po vrsti, so poleg domačega Mešanega pevskega zbora Jurija Vodovnika nastopili še Mešani otroški pevski zbor Antona Bezenška s Frankolovega, Mešani pevski zbor Ruše, Mešani otroški pevski zbor Bizeljsko, Mešani pevski zbor Strune iz Zreč in Mešani pevski zbor KUD Štefana Romiha iz Črešnjevca. Po koncertu je sledilo prijetno druženje ob hrani in pijači.

JP

V dobrodelnem duhu

VRANSKO – Člani prostovoljnega krožka Osnovne šole Vransko-Tabor ne počivajo niti letošnjo jesen.

Pripravili so tradicionalno jesensko dobrodelno akcijo zbiranja oblačil, obutve, športne opreme, igrač, posteljnine, brisač, spominkov in posode. Uporabne predmete, ki jih občani ne potrebujejo več, lahko še do jutri oddajo v zbirnih koticah v vranskem vrtcu in pri dežurnem učencu v osnovni šoli. Zbrane stvari bodo člani krožka namenili socialno ogroženim posameznikom.

ŠO

Rdeči, oranžni alarm. Velike količine padavin v zelo kratkem času. Nevarnost poplav. So to resnično še vedno vremenske ujme ali se bomo morali s poplavami naučiti živeti?! Na trgu nekatera podjetja že prepoznavajo tržno nišo, torej ponudbo za protipoplavno ukrepanje. Na prvi pogled se zdi, da z vidika samozaščitnega ravnanja v Sloveniji poznamo le vreče s peskom. O tem, kako s spremenjenim načinom razmišljanja poskrbeti za svojo nepremičnino, kako ravnati samozaščitno, pišemo v tokratni rubriki Aktualno.

Tudi mnogi na Celjskem še k poplavljen«. Pred tedni s Kozjem. Pa tu

V prvi vrsti samozaščitno ravnanje

Nekateri namreč še vedno čakajo samo na gasilce

Ljudje in predvsem prebivalci na poplavno ogroženih območjih bodo morali sprejeti vremensko neugodne razmere, se tudi bolje samozaščitno obnašati, predvsem pa spremljati opozorila Agencije RS za okolje, ki v zadnjem času skoraj čisto natančno napove vremenske ujme. To je bistvo pogovorov s strokovnjaki s področja civilne zaščite, ki so ob vsakem neurju ali naravnih nesrečah ves čas na terenu. Tako so tudi v stiku z ljudmi, ki jih narasle vode prizadenejo. In na žalost mnogokrat vidijo, da nekateri ljudje, kljub temu da jim je narasla voda že povzročila škodo v preteklosti, še vedno ne poskrbijo dovolj za svojo varnost.

V medijih in tudi v opozorilih vremenoslovcev, ko prihaja deževno vreme, se omenja, da najpogosteje »udarijo«

meteorne in zaledne vode ter narasle reke, jezera in potoki. Takšna opozorila hkrati pomenijo, da mora posameznik, ki živi na območju, kjer obstaja nevarnost, da bo pustošila voda, pravočasno storiti vse, da je škoda najmanjša.

Po asfaltu, strehi in v kletih

Meteorne vode so tiste, ki odteka po površinah, ki so jih uredili ljudje, in ne tečejo po strugah rek ali potokov. Torej se stekajo po asfaltu, strehah ali cestah in odteka v kanalizacijske jaške, pravi hidrolog Janez Polajnar iz Agencije RS za okolje. Znano je, da zaradi »zabitih« kanalizacijskih jaškov nastane problem in voda začne zalivati določeno območje. »Zaledne vode so kombinacija podzemnih in površinskih voda in

prav tako ne tečejo v strugah. Pri hudournikih pa moramo vedeti, da so hudourniške grape ali kanali občasno med letom celo suhi, ob deževju pa se napolnijo z vodo in dosega rušilno moč,« razlaga Polajnar tiste vodne nevarnosti, ki pretijo tudi našemu območju ob vsakem močnejšem deževju. Kadar raven vode naraste v rekah, potokih in jezerih, pomeni, da preseže opozorilne vrednosti in se voda iz strug razlije na območja.

Tudi lastniki so odgovorni

Da bi morali urediti sistem meteornih in zalednih voda, ves čas opozarjajo tudi gasilci, saj je zadrževanje vode na površinah, dvoriščih, v kletih in tudi na cestah izredno nevarno. Toda lastniki hiš sami težav zaradi meteorne vode

ne morejo vedno rešiti, ampak se mora v reševanje ponavadi vključiti tudi lokalna skupnost. Če namreč prihaja do zatekanja meteorne vode v hiše ali kleti zaradi neustrežno urejenega odvodnjavanja ceste, mora to popraviti lokalna skupnost. Včasih je posluha za to več, včasih manj, saj se vsepovsod varčuje, dodaja poveljnik Gasilske zveze Slovenije Franci Petek. Opozoril pa je še, da ne smemo v državi krivde za odvečne meteorne vode prelagati le na lokalne skupnosti. Marsikateri lastnik nepremičnine odvodnjavanja s svojega območja ne uredi tako, kot bi moral.

Šele takrat, ko se kaj zgodi

Vedno bolj so nevarni tudi hudourniki. »Zanje je značilno, da dosega ogromno

moč. Toda ni voda tista, ki uničuje. Ker hudourniški del ni očiščen vejevja in zemlje, se te stvari zagostijo. Ker na to pritiska večja količina vode zaradi deževja, dosega hudourniki izjemno rušilno moč. Če pogledamo mostove, ki so porušeni ... Tudi teh ni odnesla samo voda, ampak nesnaga, ki je bila v strugi,« še pojasnjuje Petek. Kaj pa pri naraslih rekah in potokih ali jezerih? »Če nekdo živi na območju, za katerega ve, da je poplavno, mora poiskati rešitev najprej sam. Toda priznati moramo, da posameznik vpliva na tako velike poplave neke možnosti niti nima. Razen da z nevarnih območij odstrani tiste stvari, ki jih lahko,« dodaja eden prvih mož slovenskih prostovoljnih gasilcev. Hkrati omenja, da mnogi začnejo o

škodi razmišljati šele takrat, ko so že prizadeti. Ko se nekaj že zgodi.

Protipoplavne vreče so učinkovite

»Ne drži namreč, da so poplave samo tam, kjer jih do zdaj nikoli ni bilo. Zgodovina namreč kaže drugače. Je pa res, da danes ljudje gradijo vsepovsod in da nekateri dobijo gradbena dovoljenja mimogrede. Poplavlja pa tudi pretežno v novih naseljih. In če človek ve, da gradi na območju, kjer obstaja nevarnost poplav, se mora na to ustrezno pripraviti,« še navaja Petek.

Nekateri si celo postavljajo zidove ali nasipe, nekateri se zaščitijo samo s poplavnimi vrečami. Te stanejo od nekaj centov do nekaj evrov,

DOBRO JE VEDETI ...

Tisto, kar je za ljudi najpomembnejše, je, da se morajo že pred nakupom ali gradnjo nepremičnine pozanimati, kakšna je poplavna ogroženost območja. Pri gradnji morajo poskrbeti za neovirano odtekanje meteornih voda v okolici hiše. Tla in stene prostorov, za katere obstaja nevarnost, da bi jih poplavelo, je pametno zgraditi iz materialov, ki jih voda manj poškoduje, ki se lahko očistijo in se hitro posušijo, vsekakor pa je ob tem treba razmisliti o ustreznem zavarovanju.

novi tednik

Ob slabi vremenski napovedi moramo vedno Agencije RS za okolje, opazovati naraščanje vodnih teles in upoštevati navodila pristojnih štabov civilne zaščite in služb. Iz kleti in nižjih prostorov je treba umakati stvari, ki so na ogroženih območjih, pa živine.

Vodnega toka nikoli ne smemo prečkati, tudi do kolen. Vodni tok nas lahko namreč spodne noge odtrga od bregovom se ne smemo približevati, ker so lahko spodjedeni in niso trdni.

Če so bile poplavljenе hiše in je voda že uparjena, razsvetljavo uporabiti baterijsko svetilko ali baterijsko svetilko, nikakor pa ne vžigalic, sveč in odprtega ognja. Če obstaja nevarnost eksplozije ali požara zaradi uhajanja plina ali vnetljivih tekočin.

Več nasvetov o tem, kako ravnati pred in med poplavo ter po poplavi, najdete na stranih Uprave RS za zaščito in reševanje.

Za državo (pre)drago?

Obsojeni na vrečke s peskom. A res?

Podjetje Gamat, ki v Slovenijo med drugim uvaža tudi izdelke za zaščito pred poplavami, ima od maja poslovalnico tudi v Žalcu. Claudija Hočevnar iz omenjene poslovalnice nam je predstavila možnosti, ki jih ponuja trg za zaščito pred poplavami.

Novost na slovenskem trgu je tako imenovana Arka, protipoplavna zaščita, ki se namesti na vrata doma. Namenjena je preprečitvi vdora vode v hišo. Lahko se uporablja tudi za vrata. Gre za enostavno in hitro montažo, pravi **Claudija Hočevnar**, saj zanjo potrebujemo zgolj tri minute. Za namestitev pregrade nista potrebna vrtanje ali uporaba silikona oziroma drugih tesnil. Ena verzija je plastična, obložena

z gumo, druga je pocinkana. Cene so odvisne od mer vrat in okenskih odprtín ter od tega, na kateri višini želimo zapreti prostor. Gibljejo se od tisoč evrov navzgor za ena vrata oziroma okno.

Vodne pregrade iz poliestra
Druga možnost za zaščito pred poplavami so vodne pregrade ali vodne bariere iz poliestra različnih dolžin.

Zasnovane so podobno kot cisterne za vodo. »Ko imamo poplave, imamo vode na pretek. Vodno pregrado lahko s pomočjo vodne črpalke na hitro napolnimo kar s poplavno vodo,« pravi Hočevnarjeva. Ob tem dodaja, da v razvitih državah to možnost že s pridom uporabljajo. V Sloveniji pa gledamo gasilce in ljudi, ki se mučijo z vrečami peska, ob čemer gre veliko časa, je kritična Hočevnarjeva, ki je tudi sama gasilka. Cena pregrad se ji ne zdi previsoka, giblje se od 500 evrov naprej, odvisno od dolžine. Prednost vodnih pregrad vidi predvsem v funk-

cionalnosti in učinkovitosti. Kot pravi, so vodne pregrade iz poliestra uporabne več let. Desetmeterska vodna pregrada v premeru meri 44 centimetrov in tehta dvajset kilogramov.

Kupci večji kmetje in podjetja
Čeprav so ti izdelki namenjeni predvsem civilni zaščiti, jih ta ne kupuje, pravi Claudija Hočevnar. Nazadnje je imelo podjetje na povabilo poveljnika civilne zaščite večjo predstavitev, namenjeno protipoplavni zaščiti, v Mozirju. »Interes operativnih ljudi je bil

izjemen, ampak denarja za te izdelke ni. Cene se jim zdijo previsoke, sama pa menim, da so drugi interesi v ozadju,« je izpostavila Hočevnarjeva. Podjetju je le uspelo nekaj izdelkov prodati posameznikom, predvsem večjim kmetom, ki jim poplave ogrožajo posest, in podjetjem, ki so zaradi poplav že imela večjo škodo. Zavarovalnice, kot pravi Hočevnarjeva, namreč ne povrnejo vsega. »Sicer pa izdelke prodajamo v bolj razvite države, v katerih so ljudje bolj osveščeni in dajo več na protipoplavno zaščito,« zaključuje. JERICA POTOČNIK

če jih posameznik kupi prej, torej za »za vsak slučaj«. Kadarkoli neurje že pokaže zobe, jih ljudem priskrbijo občine brezplačno prek uprave za zaščito in reševanje. »Nekatere občine so pri tem bolj skrbne, nekatere manj,« razloži vodja celjske izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje **Silvester Šrmpf**. Enako tudi ljudje. »Ponekod raje počakajo, čeprav jim voda že zaliva prostore, na gasilce, da jim pomagajo postaviti vreče,« še meni Šrmpf.

Da so protipoplavne vreče še vedno zelo učinkovite, menita oba, tako Šrmpf kot Petek. »Predvsem zato, ker novih protipoplavnih zaščit, ki so sicer na voljo na trgu, ljudje ne morejo uporabiti vedno, na primer če živijo v hišah, ki so postavljene na neravnem terenu. Takrat so najbolj učinkovite ravno protipoplavne vreče,« pojasni Petek. Vendar se na terenu pokaže tudi to, da ljudje protipoplavnih vreč ne postavijo pravilno, zato jim voda kljub temu vdira v hiše ali kleti in na dvorišča. Gasilci so sicer na voljo ljudem za nasvete, ljudje pa se morajo zavedati, da je ključnega pomena ravno samozaščita.

SIMONA ŠOLINIČ

spremljati opozorila vode v svoji okolici in zaščite in reševalnih kniti premoženje, iz o.

i če voda sega le ese. Tudi rečnim lahko zaradi erozije

dla, moramo za svetilne palice, a. Takrat lahko pride in hlapenja razlitih

o njej, najdete na spletnih

Tehnološke rešitve so!

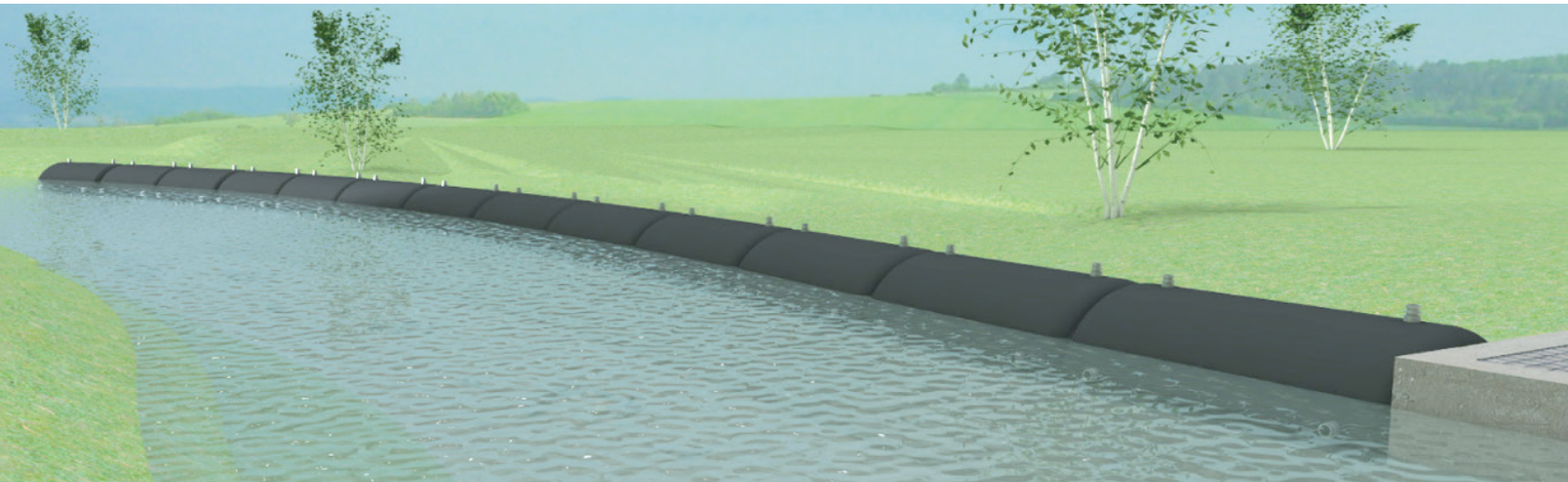
Na trgu najdemo različne izdelke za zaščito pred poplavami. Poleg omenjenega podjetja Gamat poznajo rešitve za zaščito pred poplavami tudi v mednarodni družbi CGS s hčerinskim podjetjem Savatech. Proizvajajo namreč vodne pregrade iz gume, ki nadomeščajo običajne vrečke s peskom. Kot pravi predstavnica podjetja Branka Ahčin, so te lažje za uporabo. Čeprav vedno, ko so poplave – vsaj v Sloveniji – lahko povsod opazimo kot zaščitno sredstvo zgolj vreče peska, so te vodne pregrade na trgu že več kot dvajset let.

Največ protipoplavnih izdelkov prodajo evropskim državam, v Združene države Amerike in tudi Azijo. »Pri nas v Sloveniji so najbolj priljubljene vreče s peskom. Za polnjenje potrebujemo veliko ljudi in logistike,« pravi Ahčinova. Večjega zanimanja države oziroma civilne zaščite za njihove izdelke zaenkrat še ni, kar Ahčinovo po svoje čudi, saj so poplave vedno pogostejše. Čeprav je naložba v izdelke relativno visoka, cene se gibljejo od približno 1.330

evrov dalje (odvisno od velikosti in tipa izdelka), jih lahko ob ustreznem skladiščenju in skrbi uporabljamo tudi petnajst ali dvajset let in več, dodaja. Ker se ti izdelki z lahkoto prevažajo, bi si jih lahko občine med seboj posojale, pravi **Branka Ahčin**.

Vrečke peska razpadejo
Ena vodna pregrada, napolnjena z vodo, naj bi nadomestila kar 300 vrečk s peskom. Obstaja več vrst vodnih pregrad

iz gume. Takšne, ki so namenjene zaščiti pred poplavnimi tokovi in jih lahko namestimo vzdolž rečnih bregov – te so primerne za zaščito posameznih objektov in terenov, takšne, ki so zasnovane za prileganje na stene zgradb in infrastruktur (za zaščito prehodov, garaž) ter največje po velikosti, ki so trpežne tudi v ekstremnih pogojih. Prednost vodnih pregrad iz gume v primerjavi z vrečkami peska naj bi bila tudi v tem, da so večkrat uporabne. Vrečke peska prej ali slej razpadejo, pravi Ahčinova in dodaja, da bi se morale te zadeve urediti na državni ravni. Kot je že znano, država nima denarja in verjetno bomo tudi v naslednjih letih še naprej objekte ščitili zgolj z vrečkami peska. JERICA POTOČNIK

Kritika in pravljica, zliti v porcelan

Družbenokritičen in poetičen pogled na stanje duha pri nas

Pogled obiskovalca neke države na stanje v tej družbi najverjetneje ne more biti nikoli enak pogledu tistega, ki v tej deželi tudi živi. Kar je za nekoga dežela sanj, je lahko za drugega nočna mora. To je morda nekoliko karikiran opis slovensko-kitajskega projekta Land of dreams (Dežela sanj), pri katerem sta moči združila ustvarjalca Bojana Križanec, razpeta med Rogatcem, Celjem in Ljubljano, in Kitajec Wan Liya.

Vsaka stvar ima več plati in tako je tudi s pogledom na neko državo. Bojana Križanec je razmišljala o vtisu, ki ga o naši državi dobijo tujci, ko njeno ime vtipekajo v spletni brskalnik, in o tem, da je realno stanje drugačno od idilične podobe, kot jo prikazujejo fotografije Bleda, Pirana, Ljubljane in drugih mest. Umetnika Wana Liya je pred dvema letoma spoznala na simpoziju keramike. Takrat je opazila, da so njegova dela zelo kritična do kitajske družbe, nekatera celo tako zelo, da jih ne sme razstavljati v javnosti. Cenzura je na Kitajskem namreč močno prisotna, visoke so tudi kazni za tiste, ki mislijo drugače, kot velevajo ustaljene norme. Da bi vsak na svoj način pogledala na Slovenijo, je kitajskega ustvarjalca povabila v Celje. Njegov obisk je omogočil center sodobnih umetnosti, ki mu je ponudil stanovanje, projekt pa je

Preplet pogleda od znotraj in zunaj na slovensko družbo bo v Galeriji Plevnik – Kronkowska na ogled od 27. novembra. Če je Wan Liya Slovenijo sprva videl le kot idilično državo, ki ima čist zrak, lepo pokrajino in kjer živijo prijazni ljudje, je po določenem času opazil stvari, ki morda niso popolnoma normalne. V pogovoru z Bojano Križanec o preživetju umetnikov je spoznal, da je slovenskim ustvarjalcem težje živeti od umetnosti kot kitajskim, kjer je trg v razcvetu.

delno podprla tudi Mestna občina Celje.

Svet med zunanostjo in vsebino

Wan Liya je že pred nekaj leti ustvarjal s porcelanastimi steklenicami za vsakdanjo uporabo, za kar je prejel srebrno nagrado na bienalu v Koreji. Zdaj pa je njegov projekt v nekoliko drugačni različici zaživel na sončni strani Alp. Bojana Križanec mu je svetovala, da je pri

svojem delu uporabil le steklenice alkoholnih pijač. »Če želimo pokazati Slovenijo v drugi luči, moramo pokazati tudi njene temne strani,« je prepričana. Wanu Liyu je pomagala ustvariti kalupe, v katere sta skupaj vlivala porcelan. Njegove steklenice, ki so nekoč pretakale alkoholne pijače, tako zdaj nosijo podobe naše države, ki jih je kitajski umetnik »pobral« s svetovnega spleta.

Bojana Križanec je pojsnila, da je bilo za projekt treba

veliko fizičnega dela. Izdelava kalupov je trajala dva do tri dni, ko so se kalupi sušili, je Wan Liya z drugimi kitajskimi umetniki slikal vedute Celja, Križančeva pa se je takrat posvečala delu v ateljeju. Sledil je postopek žganja, glaziranja, poslikave, delovnih dni se je tako nabralo za več tednov.

Opozorjanje na probleme

Bojana Križanec je v sklopu projekta Land of dreams pri razmišljanju o slovenski družbi izpostavila preusmerjanje pozornosti od resničnih problemov na način »kruha in iger«, v keramiko je ujela tudi nasprotje interesov. Opozorila je na primer na mariborsko nadškofijo, ki je pred leti kupila kabelski operater T2 in nato predvajala pornografske filme, zaradi česar je morala naposled družbo prodati. Svojo pozornost je posvetila še nekaterim podobnim prečim delom naše družbe. Tudi sicer se je Bojana Križanec s svojim dosedanjim delom skuša odzivati na razmere v družbi, prav tako ne skopari s kritiko. »Kot vsi ostali ljudje, ki se ne vdajajo konformnemu življenju, umetniki razmišljamo o problemih v družbi. To je edini način, da družba vidi naš pogled. Moje delo je torej odraz mojih mislih, je moja kritika na težave v Sloveniji in širše.«

TINA VENGUST
Foto: SHERPA

Srečevanja, ujeta v sodobnih umetniških medijih

Dijakinje z umetniškimi deli dopolnile obstoječo razstavo o prvi svetovni vojni

V avli Muzeja novejšeg zgodovine Celje je od prejšnjega torka na ogled razstava Srečevanja. Rdeča nit ustvarjanja šestih dijakinj umetniške gimnazije likovne smeri na Gimnaziji Celje – Center pod mentorstvom Ane Pečnik je bila v turboznanju med prvo svetovno vojno in po njej ter obenem pristni medčloveški stiki tega časa.

Umetniški projekt je nastal na podlagi obstoječe razstave Srčni pozdrav iz bojniga polja: Prva svetovna vojna in njen odmev na Celjskem, ki jo je v sodelovanju z več partnerji pripravil Muzej novejšeg zgodovine Celje. Poleg omenjene razstave je celjske dijakinje k ustvarjanju spodbudil tudi nov mednarodni projekt, s katerim so se povezali mladi iz Avstrije in Slovenije. Navdih za projekt so mladi iz obeh držav našli v zgodbi o tirolski vasici

Avtorice razstave z mentorico Ano Pečnik

Anras nedaleč od izvira reke Drave. Tam so zatočišče po prvi svetovni vojni našli naši predniki, ki so zaradi različnih razlogov morali zapustiti domovino in so na tujem osovraženem ozemlju stkali nova prijateljstva.

Slike, video, fotografije

Umetniško ustvarjanje drugošolk je nastalo kot spontan odziv ob pregledovanju serij fotografij. Srečevanja so izrazila pred-

vsem s pomočjo sodobnih umetniških medijev – slik, videa in fotografij. Na slikah, postavljenih v obliki filmskega traku, so prikazala življenje v zaledju med prvo svetovno vojno in tik po njej. Osrednje mesto na razstavi zavzema veliko platno, ki prikazuje trenutek med dvema osebama, ki ju obdaja rdeča barva, ki lahko gledalca spominja na vojno in kri, ki je tekla v njej, ali na brezpogojno ljubezen in prijateljstvo. Kratek video je nastal v središču Celja, kjer so dijaki s »flashmobom« plesa, glasbe in stiskov rok združevali tradicionalno s sodobnim. Razstavo dopolnjujejo fotografije, ki prikazujejo stiske rok med različnimi generacijami, med znanci in neznanci, predstavljajo pa spravo in medčloveško ljubezen.

ŠO
Foto: SHERPA

Gospa poslančeva prepričala žirijo

V kulturnem domu v Trnovljah so se minuli petek nadaljevala XXII. Novačanova gledališka srečanja. Za najboljšo predstavo srečanja so se s Partljičevo komedijo Gospa poslančeva v režiji Katje Čeč potegovali člani Gledališkega društva Radeče.

Igralka večera je postala Irena Bervar Suzič. Žirijo je prepričala z glavno vlogo Gospe poslančeve. Kako je bila letošnja tretja tekmovalna predstava vseh občinstvu, bo znano na zaključni prireditvi v petek, 22. novembra. Četrta tekmovalna predstava bo ta petek, ko bo ob 19.30 na trnoveljski oder stopila Dramska skupina Kulturno-umetniškega društva Franceta Prešerna iz Vojnika. Uprizorila bo predstavo Niti tat ne more pošteno krasti, katere avtor je Dario Fo, priredil pa jo je Igor Žužek. Klasična situacijska komedija svetovno priznanega komediografa ima precej enostavno zgodbo, ki se močno zaplete. Tat se ponoči splazi skozi okno premožnega stanovanja, da bi ga v miru izpraznil. Najprej ga po telefonu zmoti žena, nato se domov vrne še lastnik s svojo ljubico. Tat se skriva v upanju, da se bo situacija kmalu umirila. A kaj, ko se pojavijo še lastnikova žena in njen ljubimec, naposled pa še en tat.

TV

Gledališko društvo Radeče je nastopilo s komedijo Gospa poslančeva.

Laški godbeniki spet odlični

Laška pihalna godba je zmagovalka 19. tekmovanja godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla, ki je bil minulo soboto v Ormožu. V kategoriji orkestror nad 40 članov je med štirimi sodelujočimi orkestri osvojila prvo mesto. V nastopu so sodelovale tudi Mažorete Laško.

Godba, ki ji dirigira Gašper Salobir, se je predstavila z dvema skladbama. Prva je bila filmska skladba Bejamina Yeoa z naslovom Flight – Adventure In The Sky (Let – dogodivščina v zraku), druga pa je bila koračnica z naslovom Jubilejna. Avtor slednje je Franjo Maček, priredil pa jo je član laške godbe Matjaž Kmet.

Laška pihalna godba je prvo mesto na tekmovanju Vinka Štrucla osvojila že drugič. Kot je dejal podpredsednik društva Marko Šantej se prav v tekmovalnih uspehih skriva motivacija za nadaljnje delo. Glasbeniki v teh dneh že vadijo skladbe za božično-novoletni koncert, ki bo 27. decembra v dvorani Tri lilije v Laškem.

Godbeniško iskrico je v Laškem že leta 1862 zanetil domačin Franc Klepej. Danes ima godba tri sekcije, in sicer pihalni orkester ter mažoretno in bobnarsko skupino. Nastopi sekcij se povezujejo, včasih pa nastopajo posamezno. Na leto imajo približno 60 nastopov v Sloveniji in tujini. Je pa Laška pihalna godba s 150 člani eno najštevilnejših društev v občini.

TV

S čopičem o krasnih dnevih

Celjska ustvarjalka Jana Kvas je minuli petek v galeriji v Kvartirni hiši odprla samostojno likovno razstavo O krasni dnevi. Na njej je na ogled predstavila likovna dela, ki jih je naslikala v različnih obdobjih.

Širša javnost Kvasovo pozna predvsem kot glasbenico in profesorico, že od osnovnošolskih let pa se posveča likovnemu izražanju. Do zdaj se je preizkusila že skoraj v vseh likovnih tehnikah, v zadnjih letih pa prisega predvsem na akril na platnu. Njeni motivi se pogosto navezujejo na naravo, vendar pri tem ne gre za preslikavanje, temveč so njene naslikane podobe mnogokrat abstraktne in prikazujejo stanje njenega duha. Likovna dela je na petkovem odprtju razstave predstavil Matej Čepin. Za glasbeni program sta poleg Kvasove poskrbela Tilen Naraks in Matjaž Krušič.

TV

Ponovno o predsedniku celjskega okrožnega sodišča

Jazbinšek tožbo na upravnem sodišču dobil – Spet na mestu začasnega predsednika

Septembra je odmevala kadrovska sprememba na vrhu Okrožnega sodišča v Celju. Dosedanjega (začasnega) predsednika sodišča Mirana Jazbinška namreč takrat sodni svet ni potrdil. Na seji so člani sveta izglasovali večinsko podporo Matevžu Žuglju, ki ga v Celju poznajo predvsem kot stečajnega sodnika. Toda stvari so se zapletle.

Jazbinšek je septembra, ko ga člani Sodnega sveta RS niso potrdili, za Novi tednik dejal, da njihove odločitve ne komentira. Se je pa nanjo pritožil oziroma v pravnem jeziku povedano: na Upravno sodišče RS je vložil tožbo zoper odločitev sodnega sveta. Kaj je v tožbi navajal, ni znano, je pa več kot očitno izpodbijal odločbo organa, ki ga septembra ni potrdil. Upravno sodišče je Jazbinšku delno ugodilo

in septembrsko odločitev sodnega sveta odpravilo. Z drugimi besedami to pomeni, da bo Sodni svet RS moral o novem predsedniku Okrožnega sodišča v Celju odločiti ponovno. »Sodni svet bo tako moral opraviti ponovni postopek izbire med prijavljenima kandidata Miranom Jazbinškom in Matevžem Žugljem,« nam je odgovoril Janez Vlaj, predsednik Sodnega sveta RS. Tak odgovor pomeni, da niso objavili ponovnega razpisa, ampak bodo samo še enkrat odločali med istima kandidata kot v začetku jeseni.

Na Jazbinška smo naslovili vprašanje, ali bo za javnost podal izjavo o odločitvi Upravnega sodišča RS, vendar tudi tokrat komentarjev ne daje. Zadeve ne želi komentirati niti Matevž Žugelj. Jazbinšek vodi celjsko okro-

Začasni predsednik Okrožnega sodišča v Celju ostaja Miran Jazbinšek.

žno sodišče zadnjih šest let, lani maja, ko mu je mandat potekel, pa so ga imenovali za začasnega predsednika. Takšno funkcijo so mu zdaj podaljšali še za šest mesecev. V tem času naj bi bilo zna-

no tudi, kako bo sodni svet odločil v novem glasovanju.

Nezakonitosti poslovanja sodišča?

Kot nam je že septembra pojasnil Vlaj, »začne novimeno-imenovani predsednik sodišča funkcijo opravljati z dnem imenovanja, v kolikor ni zoper odločbo o imenovanju sprožen upravni spor, saj tožba vložena v upravnem sporu zadrži izvršitev imenovanja.« Zato nekateri, ki poznajo pravne postopke v takšnih primerih, ugibajo tudi o morebitnih nepravilnostih poslovanja celjskega okrožnega sodišča predvsem v času od dneva (ne)imenovanja, torej od 4. septembra do Jazbinškove vložitve tožbe zoper odločitev sodnega sveta. Gre za obdobje slabe- ga meseca dni (Jazbinšek naj bi po neuradnih podatkih

tožbo vložil v začetku oktobra). Poznavalcem pravne stroke se namreč postavlja vprašanje, zakaj ni do primopredaje poslov prišlo že takoj po imenovanju Žuglja. V tem času bi torej glede na razumevanje Vlajevih besed moral sodišče voditi Žugelj, zato naj bi bilo morda sporno celo to, da je v tem času delo predsednika sodišča vseeno opravljal Jazbinšek. V pravniških krogih se tako slišijo debate predvsem o tem, da je Jazbinšek v tem vmesnem času (od imenovanja Žuglja do vložitve tožbe) bil podpisnik številnih odločitev v sodnih postopkih, ob kar bi se kdo lahko pravno obregnil. Vendar gre za enkrat le za domneve, ki pa so že predmet pogovorov med nekaterimi pravniki. Lahko se tudi zgodi, da bodo o tem govorili tudi člani Sodnega sveta RS. Če bi se sčasoma

takšne domneve izkazale za utemeljene, bi delno odgovornost za to nosilo tudi vodstvo celjskega višjega sodišča. Glede na Zakon o sodiščih namreč začasnega predsednika okrožnega sodišča imenuje višje sodišče, medtem ko njegov šestletni mandat potrdi minister za pravosodje na predlog sodnega sveta.

Septembra smo poročali, da so člani sodnega sveta opravili tudi razgovor s kandidatko za predsednico Višjega sodišča v Celju Zdenko Strašek, ki se je edina prijavila na razpis za vodenje celjskega višjega sodišča. Postopek odločanja o tem pa še ni končan. Straškova je že na tem delovnem mestu zadnjih nekaj let in bo do odločitve sodnega sveta opravljala delo začasne predsednice.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Lokal v Lesičnem je pred dvema mesecema presenetila poplava, sedaj še vlomilci. (Foto: JP)

Trije vlomi v gostilno v desetih dneh

Vlomilcem so policisti že na sledi

Prebivalce mirnega naselja Lesično v občini Kozje so v zadnjih desetih dneh presenetili kar trije vlomi v isti lokal. Šokirana je tudi lastnica, ki so ji nepridipravi povzročili precej škode. Policija primere vlomov intenzivno preiskuje. Vlomilci so bili nazadnje na delu v noči na sredo.

V vseh treh primerih so v lokal vstopili skozi stransko okno. »Iz lokala so odnesli v glavnem žgane pijače in vse, kar je bilo na pultu, od lizik, žvečilnih gumijev, cedevite do cigaret, v glavnem vse, kar so našli,« je povedala lastnica lokala Marija Žlender. Po prvem vladu je morala lastnica zamenjati steklo na oknu, saj je bilo le-to razbito. Po zadnjem vladu pa bo treba

ponovno zamenjati okovje. Okvirna škoda zaradi zadnjih vlovov je že znana. »Škoda je po prvem vladu znašala od 1.300 do 1.500 evrov, po drugem okrog 400, na zadnje pa okrog 500 evrov,« je pojasnila Žlenderova. Boji se, da nepridipravi še niso zaključili. Glede na to, da so bili v vseh treh primerih vlomi skoraj identično izpeljani meni, da gre za iste storilce.

Kmalu jih bodo prijeli

Po naših podatkih naj bi bili šmarski policisti osumljenec že na sledi. Vlomilci naj bi bili celo mladoletni. Šlo naj bi za skupino, ki naj bi imela na vesti že več tovrstnih vlovov na šmarskem območju, morda še širše. Kadar gre za

mladoletnike, jih policija prav tako ovadi zaradi kaznivega dejanja in ovadbo pošlje na tožilstvo. V sodnem postopku pa so kazni zanje blažje, saj je mladoletnost v takšnih primerih olajševalna okoliščina. Sicer pa vlomi v gostinske lokale na območju Policijske postaje Šmarje pri Jelšah v zadnjih letih niso toliko pereč problem, praviloma je policija do zdaj skoraj vedno storilce našla. Preiskanost takšnih kaznivih dejanj je namreč na tamkajšnjem območju kar 80-odstotna. So pa takšni vlomi neprijetni predvsem za gostince, saj jim storilci povzročijo večjo škodo s poškodovanjem objekta ob vladu kot pa s tatvinami. Največkrat namreč kradejo cigarete in alkoholne pijače. JP, SŠol

IZ SODNIH DVORAN

Sojenje Krašovcu spet od začetka

Zatem ko je bila sredi oktobra v Celju seja senata višjega sodišča, na kateri so obravnavali pritožbo na sodbo zoper nekdanjega ekonoma mariborske nadškofije Mirka Krašovca, je višje sodišče sprejelo odločitev. Krašovca so namreč lani decembra na celjskem okrožnem sodišču obsodili zaradi napeljevanja h kaznivemu dejanju goljufije na škodo Evropske unije in mu izrekli dveletno zaporno kazen. Višje sodišče je sodbo zdaj razveljavilo.

Razlog za razveljavitev sodbe naj bi bile »absolutne kršitve kazenskega postopka«. Primer bodo zdaj morali še enkrat obravnavati na okrožnem sodišču. Naj spomnimo, da so Krašovcu očitali, da naj bi skupaj z

nekdanjo direktorico Betnave Dragico Marinič, Antonom Ekartom iz mariborske nadškofije ter Karlom Bogatinom in Hildo Tovšak iz Vegrada na podlagi lažne dokumentacije za obnovo dvorca Betnava dobil 1,7 milijona evropskega

denarja. Ostali so bili vsi obsojeni in so pred tem krivdo priznali, Krašovec pa je ni priznal.

Na sodbo sta se pritožila tako obramba kot tožilstvo. Tožilstvo predvsem zaradi tega, ker so Krašovca v delu očitkov spoznali za nedolžnega, in sicer v delu, kjer naj bi vplival na Mariničevo. Decembra lani so ga obsodili zaradi domnevnega pritiska in vpliva na Ekarta, ki je sprejemal ključne odločitve.

Štorski hudourniški klobčič

Sodnik Marko Brišnik je minuli teden nadaljeval sojenje nekdanjemu županu Občine Štore Francu Jazbecu in Stanku Zakelšku, nekdanjemu direktorju družbe Hudournik. Očitajo jima, da naj bi goljufala pred leti, ko je bil v Štorah župan ravno Jazbec.

Občina je namreč takrat nudila sporna poročstva v korist Zakelškovega podjetja Hudournik, ko pa je podjetje propadlo, jih je morala občina znači odplačevati. Sojenje traja že več mesecev, tudi tokrat so zaslišali več prič. Pred sodni senat je med drugim stopil Stanislav Lesjak, nekoč zaposlen pri Hudourniku. Zadolžen je bil za vodenje pisarne, zaradi

česar je imel tudi dostop do vse dokumentacije. Kot je dejal, je bila štorska občina dolžna Hudourniku in da je poskušal z odgovornimi na občini oziroma štorski komunali takrat navezati stik oziroma se dogovoriti za stanke, da bi stvari dorekli, vendar naj bi se nekdanji direktor komunale, danes župan Štor Miran Jurkošek, večkrat izmikal. Lesjak je še dejal, da je bil ravno Jurkošek podpisan na dokumentih o projektih, ki naj bi bili predmet spora.

Zaslišali so tudi Stanislava Drolca, ki je za podjetje Hudournik pripravljaj načrt finančnega prestrukturiranja. Sodniku je pojasnil, da je tudi sam opazil, da so bili odnosi

z občino precej zapleteni in da kadar so se pogovarjali o dolgovih, niso prišli do konca. Temu je pritrdil tudi njegov strokovni sodelavec Milan Škof, s katerim sta izvajala načrt finančnega prestrukturiranja.

Sedanjšega štorskega župana Mirana Jurkoška so zaslišali že pred meseci. Takrat je vztrajal pri tem, da o spornih poročstvih ni vedel ničesar do prevzema županske funkcije, ko so ga začeli klicati iz bank. V izjavi je navedel tudi, da naj bi na občini, ko je bil še direktor štorske komunale, ravno v domnevno spornih poslih s Hudournikom ponaredili celo njegov podpis.

SIMONA ŠOLINIČ

Poljub(ček) sreče vselej dobrodošel

Zadržali drugo mesto na lestvici!

Nogometna dogajanja so v ospredju tudi zaradi lige prvakov z Mariborom, pa tekem slovenske reprezentance, najprej v soboto na Wembleyu za kvalifikacijske točke, potlej pa za prestiž v prijateljski v torek s Kolumbijo v Stožicah, kjer bo sodeloval tudi član Celja Benjamin Verbič. Nogometni biser iz Vojnika je (ne) nadejano prejel povabilo selektorja Srečka Katanca.

Zbral je po šest golov in asistenc. Po zmagi nad Gorico po treh letih in pol so celjski nogometaši obdržali drugo mesto na lestvici 1. slovenske lige.

Anejeva projektila

Pred 700 gledalci so predvsem v prvem polčasu prevladovali na igrišču, toda strelili Mislava Oršiča, Igorja Jugovića in Sunnyja Omoregia niso bili dovolj natančni, čeprav zelo nevarni. Razmerje v kotih do odmora je bilo 8:0! V 60. minuti bi lahko sledila kazen, kajti Marko Jakolič je »naskočil« Hentyja in ga podrl, toda sodnik Mertik iz Odrancev se ni odločil za enajstmetrovko. Nepreviden je bil tudi Blaž Vrhovec ob Arčonu ... V 64. minuti je trener Simon Rožman na igrišče poslal Aneja Lovrečiča – 15 minut kasneje je s tribun zadonelo »Cele,

V drugem delu 2. polčasa se je celjskemu »plesu« pridružil Dejan Djermanovič.

Cele« – in 27-letni Primorec je odločil tekmo. Natančna strela z razdalje sta mu uspela v 84. in 87. minuti. To je bila deveta zmaga Celja, ki bo po premoru zaradi reprezentančnih tekem gostoval v Velenju.

Mrtvi na koncu

Novopečeni reprezentant Benjamin Verbič se tokrat ni vpisal med strelce, toda obakrat je oddal žogo Lo-

vrečiču. »Priznam, da sem se pripravljaj na strel. Uvidel sem, da ni odprte poti, zato sem »odložil« žogo Aneju. Ko je zadel, se mi je odvalil stokilogramski kamen s srca. Bil sem še bolj vesel, kot če bi gol dosegel sam. Ko smo tekli proti njem, se je izkazalo, da dihamo eden za drugega. In ko je še drugič spravil žogo v mrežo, smo vedeli, da bodo tri točke ostale doma.« Po dveh (edinih) porazih v

Benjamin Verbič: »V petek zjutraj me je poklical športni direktor Ambrož Krajnc in mi polepšal dan. Sporočil mi je, da sem na spisku selektorja Srečka Katanca. Drzno bi bilo pričakovati poziv, saj selektor redko povabi koga iz slovenske lige z izjemo igralcev Maribora. Vsako minuto, ki mi bo namenjena, bom skušal izkoristiti na najboljši možen način.«

uvodu prvenstva smo 21-letnemu »Beniju« zastavili ne navadno vprašanje. »Spominjam se, vrnili smo se pred Arenu Petrol po porazu v Domžalah. Pritrdil sem, da se vsekakor še lahko vključimo v boj za prvaka. Sledilo je 15 tekem brez poraza. Za osem točk zaostajamo za Domžalami. Mrtvi se štejejo na koncu. Ko se bomo maja pogovarjali o tej temi, upam, da bomo zadovoljni.«

V pravem trenutku

Na 19. zaporedni tekmi se je celjsko nogometno moštvo izognilo porazu. Trener Gorice je bil v soboto Miran Srebrnič: »Naleтели smo na agresivne tekmece. V drugem delu smo izboljšali našo igro in ko se je zdelo, da bomo tehtnico prevesili v svojo korist, smo

prejeli gol z razdalje, ki nas je potolkel.« O nespametnih posredovanih gostiteljev v lastnem kazenskem prostoru je dodal: »Moram videti posnetek, vsekakor pa se ne bi skliceval na sodnika. Mi se moramo ozreti na svoje težave v igri.« Dan kasneje je ena izmed najbolj pozitivnih oseb v našem nogometu odstopila s položaja ... »Pričakovali smo organizirano in odgovorno igro Gorice. Narekovali smo ritem. Tekma je bila gledljiva in ko je Gorica prevzemala pobudo, smo dali gol. Z novimi menjavami smo dodajali energijo. Čestitam igralcem in vsem v klubu, ki skrbijo za nas,« je dejal Simon Rožman.

Rudar »zadihal«

Zanesljivi branilec Celja Tilen Klemenčič je zaupal

besede iz slačilnice: »Trener nam je zabičal, naj ohranimo trezne glave do zadnjih minut, češ da se nam bo priložnost prej ali slej ponudila. Imel je prav. Čeprav moramo čim manj gledati na lestvico, se zavedamo, da smo opravili veliko delo v jesenskem delu. V naših mislih je sedaj zgolj Rudar.« Bo Ob jezeru prekinjen izjemni letošnji niz celjske ekipe? Rudar je namreč v Areni Petrol iztržil remi, v prejšnji sezoni pa šestkrat premagal Celje! V soboto je slavil na Obali. Po prejete zadetku v Kopru so gole za velenjsko zmago s 3:1 dali Klemen Bolha, Aljaž Krefl in Damjan Trifkovič. Do lokalnega derbija je preostalo še devet dni.

DEAN ŠUSTER
Foto: GrupA

Izolan, ki je postal Celjan

Po poldrugem letu je prvenstveni gol dosegel vezist Celja Anej Lovrečič. Na noge je dvignil gledalce v Areni Petrol v končnici dvoboja z Gorico, dvakrat v štirih minutah.

»Lovro« je bil presrečen, čeprav je za njim dolgoletna kariera. Uspela sta mu imenitna strela.

Ste začeli »brcati« v Sloveniji?

Ne, med šestim in desetim letom starosti sem vadil pri Športnem društvu Breg iz Trsta. Moj oče je bil namreč trener pri zamejskem klubu. Nato sem igral za Izolo in kasneje za Koper, s katerim sem bil dvakrat pokalni prvak. Ko sem bil star 20 let, sem podpisal štiriletno pogodbo z Leccejem. Tudi zavoljo operacije kolena sem se poslovil po eni sezoni.

Sledili sta sezoni v Celju ...

Najprej je bil trener Slaviša Stojanovič, nato Milan Đuričić. Potem sem sprejel vabilo Olimpije, za katero sem igral tri leta.

Pa vendar sta se z izbranko Ines, sosedo iz Izole, ustalila v Celju. Zakaj?

Bila sva zadovoljna, ko sva bila tukaj še sama. Pred štiri

Anej Lovrečič se ne spomni, da bi kdajkoli dosegel dva gola v štirih minutah.

rimi leti se je rodil sin Ian in ko sem se iz Izole vozil v Ljubljano, sva razmišljala, da bi kupila stanovanje v Celju. Prejšnje najemniško je bilo ravnokar prodano, pa sva se odločila za Novo vas.

Po stožiški zgodbi vas je pot najprej vodila v Romunijo. Kako je bilo?

Kar se tiče nogometa, zelo dobro, glede financ pa slabo. Imajo urejeno infrastrukturo, dober nogomet, pokritost lige, toda predsedniki klubov so obenem lastniki in počnejo, kar jih je volja. Tako je bilo tudi pri klubu Vaslui.

Pomlad ste preživeli v dresu skopskega Vardarja.

Je bilo bolje?

Ja in ne. Tam so bila izplačila redna, toda rezultatsko smo bili neuspešni. Pogodbo sem prekinil v svojo korist, zelo korektni so bili. Nato pa sem začel iskati klub. Klic je prišel iz Celja ...

... kjer se bo januarja družina Lovrečič okrepila s hčerkico. Kako Ines spremlja nogometne selitve?

Brez težav. Obenem v Celju zaključuje Mednarodno fakulteto za družbene in poslovne študije. Manjka ji še en izpit.

Pred porodom?

Ja, naslednji mesec ima rok. Za izpit.

Vam se bo pogodba iztekla po zaključku sezone. Kaj pa potem?

Upam, da bom več igral, saj mi bo le tako uspel ugoden prestop. Predvsem pa upam, da ne bo poškodb. Za mano so tri operacije, obeh kolen in stopala.

Kam zahajate?

V Celju smo povsod, predvsem pa tam, kjer so igrala. Ian obiskuje Malega športnika, veliko smo na Celjski koči, ob Savinji, v knjižnici ...

DEAN ŠUSTER
Foto: GrupA

NA KRATKO

Nastja 180.

Sharm El Sheikh: Celjska teniška igralka Nastja Kolar je prejšnji teden igrala na turnirju v Egiptu z nagradnim skladom 25.000 dolarjev. Že v 1. krogu jo je izločila Poljakinja Kawa. Precej bolje ji je šlo med dvojicami, saj se je skupaj z Ukrajinko Olgo Jančuk uvrstila v finale. Tam pa sta izgubili proti nemški navezi Lottner – Sigmund s 6:1 in 6:1. Nastja je trenutno druga najboljša slovenska igralka, na svetovni jakostni lestvici je uvrščena na 180. mesto.

Izvrstna Marica

Celje: Celjske košarkarice so sinoči igrale v Skopju, v prejšnjem krogu Jadranske lige pa so po izvrstni predstavi povsem nadigrale branilko naslova, ekipo Radivoja Korača (97:65). V najboljši peterki kroga sta bili dve članici Athleta, poleg izjemne Marice Gajič, katere celotni učinek je bil z indeksom izračunan na kar 44, tudi Ivana Dojkić.

Ne bodo branili naslova

Ljubljana: Judoisti celjskega Sankakuja se niso uvrstili na zaključni turnir ekipnega državnega prvenstva. V zelo oslabiljeni zasedbi – le s štirimi borci – so se odpravili v Ljubljano, kjer so tako z domačo Olimpijo kot z bistriškim Impolom izgubili s 5:2. Celjani so pristali na petem mestu. Državni prvaki so bili lani in leta 2011.

29. pokal mesta Celje

Celje: V soboto in nedeljo bo na celjskem bazenu mednarodni plavalni miting. Prvi dan bo nastopila večina slovenskih reprezentantov. Najboljša plavalka kluba organizatorja Neptuna je še vedno Anemari Košak, ki lovi normo za svetovno prvenstvo v Dohi. Dobre rezultate dosegajo tudi Gašper Frece, Hana Firšt ter kadeti Rok Drgajner, Jan Žlof, Mihael Strnad in Jan Gerčer. (DŠ)

»Selektor me je presenetil«

To je v pogovoru priznal celjski hokejist Ken Ograjenšek

Slovenska hokejska reprezentanca je v Ljubljani osvojila prvo mesto na prijateljskem turnirju EIHC. Šlo je za enega od turnirjev evropskega izziva, ki so organizirani med mednarodnimi premori. Datume vsako leto določi Mednarodna hokejska zveza. Na turnirjih sodelujejo reprezentance različnih nacionalnih zvez, ki se po uvrstitvi na svetovni lestvici uvrščajo okoli divizije I. Večinoma reprezentance tovrstne turnirje koristijo za pripravo na svetovno prvenstvo, a tudi za preizkus igralcev z manj izkušnjami.

Slovenija je najprej ugnala Japonsko s 3:1. Nato sta sledila obračuna, v katerih je bil mož odločitve (tudi) Celjan **Ken Ograjenšek**. Proti Belorusiji (3:0) je dosegel drugi gol za »rise«, zadnji dan pa je za zmago proti Avstriji s 3:1 prispeval zadnja gola naše selekcije. Zaigral je še en mladi Celjan, Aljaž Uduč. Rok Leber, ki je tudi svojo športno pot začel v

Celju, pa je moral odpovedati nastop zaradi poškodbe. Celjska hokejska šola je dobila novo potrditev, da je kakovostna. Dan po turnirju pa je Celje v ligi INL ugnalo Kitzbühel s 6:3. Tedaj je bil Ken že v Franciji, v skoraj tisoč kilometrov oddaljenem Epinalu, ki leži nedaleč od nemško-švicarske meje. Tam igra za francoskega prvotigaša.

Ce se z mislimi vrneva v Tivoli, lahko od tebe pričakujem le vznichenje nad svojimi predstavami. Si bil celo malce šokiran?

Ja, moram priznati, da sem zelo zadovoljen s svojo igro v Ljubljani. Nenavadno se mi je zdelo, koliko igralnega časa mi je namenil selektor Matjaž Kopitar. Resnično me je presenetil. Obenem menim, da sem »minutažo« dobro izkoristil.

Se lahko nadejaš nadaljnjih selektorjevih vabil?

Vsekakor upam, da me po povabil. Toda zavedam se, da bo treba še naprej trdo delati v klubu in obenem dobro igrati ter se dokazovati,

da me bo selektor poklical tudi v prihodnje.

Od poletja si v 1. francoski ligi, v reprezentančnem dresu si zabil gole Belorusom in Avstrijem. Domala idealno. Toda še pred časom ni bilo vse tako lepo, kajne?

Letos sem zapustil Olimpijo, razlog je tistim, ki spremljajo hokej, dobro znan. Nato je bilo za mano naporno poletje, ko sem iskal nov klub. Izteklo se je tako, da sem odpotoval v srednji del vzhodne Francije. Preden sem prišel k Olimpiji, sem dva meseca preživel v Salzburgu. Za ljubljanski klub sem igral pet sezon, sprva dve leti za drugo ekipo, nato za prvo.

Olimpija ti je dolžna denar. Kaj boš storil?

Nekaj dolgov se je vlekle, zato sem prekinil pogodbo in odšel v tujino. O izterjavi nisem razmišljal, kajti upam, da bom lahko denar dobil na drugačen način.

Kako se počutiš v Epinalu? Ali klub zadovoljuje tvoje hokejske ambicije?

Moram poudariti, da sem se zelo hitro privadil na tamkajšnje življenje in ustroj kluba. Res je vse super. Trenutno Epinal zadovoljuje moje želje. Toda moji cilji so vseeno višji in storil bom vse, da bom zaigral v močnejši ligi.

Ce imaš pri 23 letih takšne načrte, je to povsem pravilno in ustrezno. Tvoj štiri leta mlajši brat Tim pa bi bil zelo srečen, če bi lahko prehodil tvojo dosedanje pot. Sta slična tipa napadalca?

Ostali igralci pravijo, da sva si na ledu zelo podobna, tako drsalno kot na splošno po slogu igre. Timu gre dobro od nog in rok. V prejšnji sezoni je bil najboljši strelec Celja v ligi INL. Zbral je 11 golov in 28 podaj na 33 tek-

»Navdušila sta me starša. Moj prvi trener je bil pokojni Boris Pajič.«

mah.

Ti pa si bil v minuli sezoni drugi strelec Olimpije v ligi Ebel (16 golov, 19 podaj) in najboljši strelec državnega prvenstva. Kako se je začelo na celjskem ledu? Zgodaj?

Ja, že s petimi leti sem začel trenirati. Navdušila sta me starša, kasneje sta me dodatno spodbujala in seveda podpirala. Moj prvi trener je bil pokojni Boris Pajič. Sledila je kopica trenerjev. V spominu iz otroštva oziroma rane mladosti sta mi ostala Vojko Bratec in Genadij Gorbačov, ki sta me naučila hokejskih osnov.

DEAN ŠUSTER
Foto: osebni arhiv

Ken Ograjenšek je bil najboljši strelec reprezentančnega turnirja v Ljubljani.

Ken (levo) in Tim Ograjenšek

Evropski kriterij v Celju

Nina Polšak, Patricija Juren in Lara Guček

Danes se bo na drsališču v celjskem mestnem parku začelo mednarodno tekmovanje Skate Celje 2014. Končalo se bo v nedeljo.

Udeležilo se ga bo kar 279 mladih tekmovalcev iz 18 držav. Danes in jutri bodo drsali najmlajši tekmovalci, v soboto (kratki program) in nedeljo (prosti program) pa bodo na sporedu boji v konkurenci mlajših mladincev in mladincev. Trenerka **Tamara Dorofejev** je formo nekaterih drsalk preverjala v slovaški Trnavi, kjer je v kategoriji »advanced novice girls« zmagala **Lara Guček** pred **Nino Polšak**. Po poškodbi se je na led vrnila **Patricija Juren** in med mladinkami zasedla 23. mesto.

DŠ

Panorama

NOGOMET

1. SL, 17. krog: *Celje - Gorica* 2:0 (0:0); *Lovrečič* (84, 87), *Koper - Rudar* 1:3 (1:0); *Hadžić* (22); *Bolha* (53), *Kreft* (75), *Trifkovič* (90), *Krka - Maribor* 1:3 (0:2), *Zavrč - Olimpija* 0:2 (0:1), *Domžale - Radomlje* 3:0 (2:0).

2. SL, 14. krog: *Veržej - Dravinja* 2:1 (1:0); *Gaber* (75), *Šmartno - Triglav* 2:2 (1:1); *N. Pungaršek* (5), *Kidrič* (82); *M. Poplatnik* (43, 84). **Vrstni red:** Krško 27, Tolmin, Triglav 25, Aluminij 24, Dob 28, Veržej 18, Ankaran 17, Senčur 14, Dravinja 10, Šmartno 7.

3. SL - sever, 11. krog: *Mons Claudius - Dravograd* 3:2 (2:0), *Lenart - Šampion* 1:4 (0:1), *Šentjur - Bistrica* 6:0 (3:0), *Podvinci - Šmarje* 1:0 (1:0). **Vrstni red:** Maribor B 27, Drava 23, Podvinci

20, Fužinar 17, Dravograd, Mons Claudius 16, Šampion, Lenart 15, Šmarje, Radlje 14, Korotan, Šentjur 13, Malečnik 9, Bistrica 6.

MALI NOGOMET

1. SL, 6. krog: *Oplast - Dobovec Pivovarna Kozel* 3:0 (2:0). **Vrstni red:** Dobovec 15, Litija 13, Oplast 11, Extrem 10, Sevnica 9, Puntar 8, Maribor 7, Bronx 4, Benedikt 3, Velike Lašče 2.

KOŠARKA

1. SL, 5. krog: *Šenčur - Hopsi* 79:72; *Kosec* 20; *Udrih* 26, *Jagodnik* 21, *Zolotič* 9, *Tajfun - Portorož* 77:68; *Zimić* 17, *Clark* 12, *Bratož* 11; *Petrovič* 16, *Maribor - Zlatorog* 89:95; *Morina* 16; *Zagorac* 30, *Jovanović* 17, *Lapornik* 15, *Grosbasket - Elektra* 84:69; *Zagorac* 27; *Malus* 16, *Bajramlić*, *Buković* 13. **Vrstni red:** Tajfun 10, Zlatorog 9,

Grosbasket, Helios 8, Maribor 7, Rogaška, Portorož, Šenčur, Krka 6, Hopsi 5, Elektra 4.

2. SL, 3. krog: *Terme Olimia - LTH Castings* 75:86; *Remus* 24, *Pešič* 16, *Kavgič* 8; *Mesiček* 18, *Litija - ECE Celje* 84:77; *Ovnik* 18; *Tratnik* 19, *Krasniči* 17, *Gobec* 12. **Vrstni red:** Lastovka 6, Škofja Loka, Ajdovščina, Terme Olimia, Parklji, Triglav 5, Litija, Kolpa, Hrastnik, Celje, Slovan 4, Plama Pur 3.

1. SL (ž), 4. krog: *Domžale - Athlete Celje* 39:101; *Stefanoski* 12; *Gajić* 24, *Lešek*, *Lisec* 14. **Vrstni red:** Athlete 8, Grosbasket 7, Triglav, Konjice 6, Maribor 5, Domžale 4.

Jadranska liga (ž), skupina B, 3. krog: *Athlete Celje - Radivoj Korać* 97:65; *Gajić* 24, *Dojkić* 16, *Abramović* 14; *Kapor* 14. **Vrstni red:** Athlete 6, Trešnjevka, Radivoj Korać 3, Čelik, Grosbasket, Badel 2.

ROKOMET

1. SL, 9. krog: *Krka - Gorenje* 31:41 (17:21); *Jurečič* 8; *Skube* 7, *Medved* 6, *Celje Pivovarna Laško - Trimona* 43:22 (20:14); *Zarabec* 8, *Blagotinšek* 6; *Skol* 4. **Vrstni red:** Celje, Gorenje 18, Maribor 16, Trimona, Ribnica 12, Krka, Ormož, Slovan 8, Slovenj Gradec 6, Izola, Sviš 4, Sevnica, Krško 2.

1. SL (ž), 6. krog: *Zelene doline Žalec - Branik* 34:28 (20:13), *Ajdovščina - Velenje* 26:24. **Vrstni red:** Piran 11, Krim, Zagorje 10, Žalec 9, Koper 6, Krka, Branik, Ajdovščina 4, Celje 3, Velenje, Naklo, Ljubljana 2.

ODBOJKA

1. SL, 10. krog: *Šoštanj Topolšica - Calcit* 0:3. **Vrstni red:** ACH Volley 30, Calcit 27, Salonit, Panvita 20, Krka 12, Šoštanj Topolšica 11, Triglav 10, Fužinar 9, GO Volley 7, Maribor 4.

1. SL (ž), 8. krog: *Braslovče - Vital* 3:0, *Puconci - Aliansa Šempeter* 3:2. **Vrstni red:** Koper 24, GO Volley 16, Puconci 14, Vital 12, Braslovče 11, Aliansa 8, Slovenj Gradec 6, Formis 5. (MiK)

Športni koledar

Četrtek, 13. 11.

ROKOMET

Liga prvakov, skupina C, 5. krog: *Rhein Neckar - Celje Pivovarna Laško* (19.30).

Petek, 14. 11.

MALI NOGOMET

Pokal Slovenije, 1. tekma četrtfinala: *Dobovec Pivovarna Kozel - Litija* (21).

Sobota, 15. 11.

KOŠARKA

1. SL, 6. krog: *Hopsi - Elek-*

tra, Rogaška - Grosbasket, Šenčur - Tajfun (19).

2. SL, 4. krog: *Hrastnik - Terme Olimia* (18), *ECE Celje - Ajdovščina* (19.30).

1. SL (ž), 5. krog: *Athlete Celje - Konjice* (17).

1. SL (ž), 7. krog: *Naklo - Zelene doline Žalec, Krka - Celje Celjske mesnine* (19).

NOGOMET

2. SL, 14. krog: *Dravinja - Šenčur* (14).

3. SL - sever, 13. krog: *Šmarje - Drava* (14), *Korotan - Mons Claudius* (16).

ODBOJKA

1. SL, 12. krog: *Šoštanj Topolšica - Salonit* (19).

Nedelja, 16. 11.

NOGOMET

2. SL, 14. krog: *Šmartno - Ankaran* (14).

3. SL - sever, 13. krog: *Šampion - Šentjur* (14).

ZAHVALA

V hladnem jesenskem jutru je zaspala naša draga žena, mama, babica, prababica in dobra sosedka

LUCIJA HRASTNIK

z Ljubečne

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

MARIJE GOVEDIČ

iz Bodreža 14
(10. 7. 1929 – 3. 11. 2014)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami ter darovali cvetje, sveče in za svete maše.

Hvala pevcem, gospodu župniku, govorniku in pogrebniemu podjetju Gekott ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Tone, sin Miran in hčerka Irena z družinama

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so
razdalje,
kraj in čas.

(Mila Kačič)

V SPOMIN

IGO PERNOVŠEK

iz Celja
(30. 7. 1956 – 11. 11. 2013)

Hvala vsem, ki prižigate svečke na njegovem grobu in z lepo mislijo častite spomin nanj.

Žena Tatjana, hčerki Maruša in Nataša, sestra Nives

MOTORNA VOZILA

KUPIM

AVTO, lahko poškodovan ali v okvari, dobro ali slabše ohranjen, bencin ali dizel, od letnika 2000 naprej, kupim. Telefon 041 567-747. 3172

STANOVANJE

PRODAM

DVOINPOLSOBNO stanovanje, 54 m², na Zelenici v Celju, prvo nadstropje, prodam za 59.900 EUR. Telefon 040 637-031. 3187

ODDAM

TRIINPOLSOBNO stanovanje, delno opremljeno, v centru mesta, oddamo za daljše obdobje. Telefon 041 730-720. 3101

OPREMLJENO stanovanje, za eno ali dve osebi, oddam. Telefon 041 650-737. 3114

GARSONJERO, 28 m², Laško, nasproti wellness centra, opremljeno, nizki stroški, oddam. Telefon 031 766-239. 3141

NOVO dvosobno opremljeno stanovanje v bližini Dramelj, cena 250 EUR, z ogrevanjem, oddam. Telefon 070 661-336, 041 473-283. 3159

GORDANA
astrolokinja
jasnovidnost
BIOTERAPIJE
090 66 17
GSM 041 404 935
cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

STANOVANJE, enosobno, opremljeno, lokacija Proseniška, večstanovniška hiša, oddam v najem. Telefon 041 612-477. 3220

KUPIM

DIATONIČNO harmoniko (fajtonarico), lahko nekoliko starejšo, kupim. Telefon 030 414-476. 3172

ŽIVALI

PRODAM

PRAŠIČA, 180 do 200 kg ali polovica, krmljenega z domačo kuhano hrano, prodam. Telefon (03) 5739-391. 3111

DOLORES
astrolokinja
090 64 30
cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

PRAŠIČA, težkega približno 170 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. Telefon 041 485-783. 3113

PRAŠIČE, domače vzreje, težke od 30 do 300 kg, domača hrana, možna dostava, prodam. Andrejeva kmetija iz Jazbin, telefon 031 509-061. 3125

PRAŠIČE, od 30 do 250 kg ter izločene svinje, domača hrana in dostava, prodam. Telefon 031 311-476. p

SVINJO, težko približno 180 do 200 kg, krmljeno izključno samo z domačo hrano, cena 2,20 EUR/kg žive teže, možen zakol in obdelava, prodam. Telefon (03) 5794-237. 3194

PRAŠIČA, težkega 200 kg, polovico prašiča, domača kuhana hrana in telička, težko 100 kg, prodam. Telefon 041 478-455. 3166

PUJSKE, stare 3 mesece, prodam. Cena po dogovoru. Telefon (03) 5741-333. 3245

TELIČKO simentalco, težko 170 kg, brez številke, prodam. Telefon (03) 5793-063, 041 213-766. 3165

ŽREBICO haflinger, staro 4 leta, prodam. Telefon (03) 5728-325, 051 340-376. 3175

TELIČKO, staro 6 mesecev, za nadaljnjo rejo, prodam. Telefon (03) 5471-663. 3180

BIKCA in teličko, oba simentalca, stara 10 dni, prodam. Telefon 070 267-032. 3181

DVA bikca, 130 do 140 kg in dve telički, 120 do 130 kg, prodam. Telefon 031 424-547. 3183

BIKCA simentalca, 200 kg, starega 3 mesece, približno 200 kg, prodam. Telefon 041 980-720. 3185

DVA prašiča za zakol, težka od 150 do 170 kg, mesnate pasme, hranjena z domačo kuhano hrano, prodam. Telefon 041 282-805. 3192

KOKOŠI nesnice, mlade, grahaste, rjave, črne, štajerke, prodamo. Nakup 10 nesnic – petelin brezplačno. Kmetija Winter-Lešer, Lopata 55, Celje, telefon 031 461-798, 041 582-119, 070 270-438, (03) 5471-244, 041 763-800, (03) 5472-070. p

BONAFIN
Gotovinska posojila
do 1000 eur na osnovi
osebnega dohodka in
pokojnine.
PE Celje, Ul. XIV. Divizije 14,
03 / 425 70 00.
Bonafin ena d.o.o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana.

STROJI

PRODAM

HIDRAVLIČNI cepilec, 10 ton, elektro motor, 7,5, 4 in 3 Kw, ugodno prodam. Telefon 041 271-340. 3142

PANT žago za razrez hlodovine, horizontalno, poceni prodam. Telefon 070 738-979. 3187

DROBILEC štokov in zrnja, s trifaznim motorjem, prodam. Telefon 070 416-686. 3190

ŽAGO za hlodovino, venecijanko, na 2 lista, rezkar za balkonske ograje ter žago za obrezovanje desk in plošč, prodam. Telefon 041 733-288. 3200

KUPIM

TRAKTOR Zetor, Imt, Ursus, Deutz, Universal, Štore, Tomo Vinkovič, Fiat, letnik traktorja ni pomemben, kupim. Telefon 041 678-130. p

TRAKTOR, lahko je slabše ohranjen, poškodovan ali v okvari, do 90 KM, kupim. Kupim tudi ostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 040 507-060. 3172

TRAKTOR Fiat, Štore 502, v dobrem ali v slabem stanju, kupim. Telefon 070 738-979. 3187

POSEST

PRODAM

HIŠO, ki je takoj vseljiva, prodam, možen tudi najem. Telefon 070 593-300. 3221

ODDAM

V CELJU oddam v najem poslovni prostor, velikosti 35 m², za mirno obrt. Telefon 031 625-384. 3174

OPREMA

PRODAM

KAVČ, še neuporabljen, hladilnik, majhen pralni stroj, vse za 250 EUR, in dve omari, cena posebej, ugodno prodam zaradi selitve. Telefon 031 729-910, 548-3849. 3136

KUPIM

STARINARNA Celje, Mariborska 45, odkupuje pralne stroje, hladilnike, štedilnike, kuhinje, sedežne garniture, zamrzovalne omare. Telefon 070 332-210. 3188

AKUSTIKA

PRODAM

SLUŠALKE in synthesizer EZ 220, še v garanciji, prodam. Telefon 031 375-767. 3207

NAROČITE

NAROČILNICO pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje

Ugodnosti za naročnike: brezplačno prejemajo vse posebne izdaje Novega tednika, imajo pravico do štirih brezplačnih malih oglasov in dveh čestitk na Radiu Celje.

Novi tednik že 69 let. Piše o življenju in delu prebivalcev z območja 33 občin.

OB ČETRTHIH – INFORMACIJE IZ VAŠEGA KRAJA – ZGODBE S CELJSKEGA

NAROČILNICA

IME IN PRIIMEK:

ULICA:

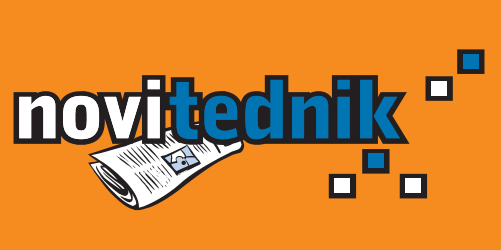
KRAJ:

DATUM ROJSTVA:

Naročam Novi tednik za najmanj 6 mesecev

PODPIS:

NT&RC d.o.o. bo podatke uporabljal samo za potrebe naročniške službe Novega tednika.

Novi tednik vam dostavimo na dom. V prosti prodaji stane četrtkova izdaja – dva časopisa v enem in TV-Okno – 2,50 evra.

Dodatni popusti pri plačilu naročnine vnaprej: 7 % pri plačilu za eno leto, 3,5 % pri plačilu za pol leta, 2 % pri plačilu za tri mesece.

— Zaupate nam že 69 let —

novi tednik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene,
mame in babice

**MARIJE
ŽMAHAR**

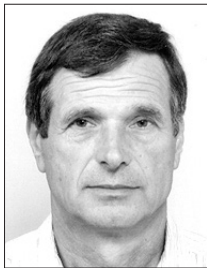
iz Primoža 49, Šentjur

hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom,
znancem in društvu invalidov, ki ste jo pospremili
na zadnji poti ter darovali cvetje, sveče in za svete
maše.

Hvala osebju ZD Šentjur ter še posebej osebju ORL
oddelka Splošne bolnišnice Celje.

Žalujoči: mož, hči in sin z družino

3160

*Odšel je tja, kjer ni gorja
in ne bolečine,
tja, kjer vsa bolečina mine,
tam, kjer je le tema
in tišina,
naj duša njegova v miru
počiva.*

ZAHVALA

V 59. letu nas je zapustil dragi
mož, oče, dedi, brat, svak in stric

**RAJKO
GABROVEC**

iz Zvodnega

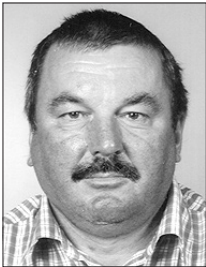
Ob boleči izgubi se zahvalujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, sodelavcem, sosedom in znancem za izre-
čeno sožalje, darovane sveče, cvetje in za svete maše
ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hvala gospodu župniku za opravljen obred in sveto
mašo, gospe Marini Srebočan za poslovilni govor ter
pevcem in trobentaču.

Zahvala tudi cerkvenemu pevskemu zboru.

Žalujoči: žena Zdenka, sin Robert, vnuka Timotej
in Katarina ter bratje in sestre z družinami

3197

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi

**DRAGO
PLANKO**

(2. 2. 1956 – 24. 10. 2014)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in
prijateljem za izražena sožalja ter darovano cvetje in
sveče. Hvala gospodu župniku za opravljen obred,
govorniku, pevcem za odpete žalostinke in pogrebni
službi Žalujka.

Žalujoči: mama in družina Žerjav

3169

*Zdaj spočij se, izmučeno srce,
spočijte se, zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči,
v naših srcih pa
živ spomin nate še živi.*

ZAHVALA

Mineva dva meseca,
kar smo se poslovili od
našega dragega moža,
očeta, dedka in brata

LEOPOLDA KMETIČA

iz Velikega Širja pri Zidanem Mostu

Z žalostjo v srcu se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam
v težkih trenutkih bolezni stali ob strani. Hvala vsem
za vsako izrečeno sožalje, stisk roke, sočutne objeme
in iskrene besede v tolažbo. Hvala vsem, ki ste ga
v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji
poti. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem za darovano cvetje, sveče in svete maše
ter vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižgete
svečko v njegov spomin in se ga spomnite v molitvi.
Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoči: žena Olga, sin Leopold z ženo, hčerki
Dragica in Anica z družinama, sestra Angela in
ostalo sorodstvo

L 156

*Tiho odpade list,
ostane radostno
upanje v novo vzklitje,
ko se ustavi srce, obmolkne vse,
ostaneta le tišina in večna
bolečina.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi
izgubi dragega očeta

RUDIJA GRILA

z Brega

se zahvaljujema vsem sodelavcem in sodelavkam od-
delka za lab. medicino SB Celje in Pokrajinskemu
muzeju Celje, družini Selič, sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem za iskreno sožalje, tolažilne be-
sede ter podarjeno cvetje in sveče. Še posebej se za-
hvaljujema osebni zdravnici Vesni Arcet Rodič, sestri
Aniti in patronažni službi ZD Celje za vso podporo in
pomoč. Iskrena hvala pogrebni službi Veking, govor-
nici Mojci Grušovnik za besede slovesa, g. župniku
Benediku za opravljen obred in pevcem za odpete ža-
lostinke. Vsem in vsakemu posebej, ki ste se poslovili
od našega dragega očeta in ga pospremili k večnemu
počitku, še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoči: hči Irena in sin Dušan

3192

*Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar bom jaz v grobu spal?
Ljubil žar me bo spomladni,
ki nad mano bo sijal.
(slovenska narodna)*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta in starega ata

JANEZA DEČMANA

iz Spodnjih Selc 9, Grobelno
(25. 10. 1923 – 30. 10. 2014)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu
pospremili na poti k večnemu počitku, darovali cvetje,
sveče, sv. maše, hvala za oporo v najtežjih trenutkih in
tolažilne besede. Hvala dr. Veri Čakš, patronažni sestri,
g. župniku Janezu Nerađu za lepo opravljen cerkveni
obred, pevcem za odpete žalostinke, trobentaču, pogreb-
ni službi Gekott in vnuku Boštjanu za sočutno izrečene
besede slovesa.

Žalujoči vsi njegovi

Š 244

KRAVO in telico, simentalki, breji, možna
menjava za klavno govedo, prodam.
Telefon 041 794-301. 3218

BIKCA simentalca, težkega 160 kg, pro-
dam. Telefon 041 661-767. 3210

CELEGA prašiča, težkega 180 do 200 kg
ali polovico, krmljenega z domačo hra-
no, prodam. Telefon (03) 5739-391. 3216

DVA bikca simentalca, stara 4 in 5 mese-
cev, in bikca križanca, prodam. Telefon
041 318-144. 2002

KRAVO, mlado, nemastno, za zakol in
več telet, pasma simentalka, prodam.
Telefon 031 575-514. 3219

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave barve, tik
pred nesnostjo, prodamo. Telefon 040
130-979. p

KUPIM

DEBELE krave in telice za izvoz in suhe
za dopitanje, plačilo takoj + davek,
kupim. Telefon 040 647-223. Š 188

DEBELE, suhe krave in telice za izvoz,
plačilo takoj, kupim. Telefon 041
653-286. Š 229

KOBILU, kmečko in večjega ponija kupim.
Telefon 031 733-965. 3133

TELIČKO brez številke, od 150 do 180
kg, kupim, zamenjam za lažjo novo
prikolico kiper ali plačam. Telefon 070
612-705. 3191

**KMETIJSKI
PRIDELKI**

PRODAM

SENO, balirano v kocke, prodam ali me-
njam za drva. Telefon 031 210-967. 3167

MESO krave, domači česen, žganje in vino
izabela prodam. Telefon 031 511-186. 3201

OKROGLE suhe bale sena prodam. Telefon
031 512-346. 3205

KORUZO v zrnju in ječmen prodam. Tele-
fon (03) 5717-512. 3212

KRMNI krompir in luščeno koruzo v vrečah
prodam. Telefon 041 663-137. 555

OSTALO

PRODAM

BUKOVA drva, kratko nažagana, na pale-
tah, metrska ali hlodovina, z dostavo,
ugodno prodam. Telefon 051 359-555;
www.drva.info. n

BRZOPARILNIKE alfe prodam. Telefon 030
929-205. 2244

SUHA bukova drva, možnost razreza in
dostave, prodam. Telefon 031 709-
745. 2931

BIKCA, teličko in traktorsko kosilnico pro-
dam. Telefon 031 840-282. 3039

PRAŠIČA, 180 kg, celega ali polovico in
seno v okroglih balah, prodam. Telefon
070 403-057, Celje. 3091

Zaupate nam že
— 69 let —
novi tednik

Poroke

Velenje

Poročila sta se: Aldina
DEDIČ iz Velenja in Haris
KAZAFEROVIČ iz BiH.

Smrti

Celje

Umrli so: Marija KROPIV-
ŠEK z Vranskega, 72 let, Ivan

DRAVINEC iz Podčetrтка, 58
let, Nataša GRACER GRAJŽL
iz Celja, 40 let, Cecilija JANC
iz Celja, 88 let, Rajko GABRO-
VEC iz Celja, 58 let, Marjeta
GRADŠEL iz Šentjurja, 60 let,
Terezija SELES iz Levca, 73
let, Alojzija RUTAR iz Žalca,
83 let, Martin SLEMENŠEK iz
Šentjurja, 76 let.

**V prejšnji številki smo ob-
javili napačen priimek po-
kojnega. Zapisali smo, da je
umrl Franc Jožef KOVAČIČ,
pravilno pa je Franc Jožef
KAVČIČ iz Celja, 78 let. Za
napako se opravičujemo.**

Laško

Umrli je: Stanislav DEŽAN
iz Laškega, 74 let.

Šmarje pri Jelšah

Umrli so: Mirjana ARAČIČ
iz Mestinja, 60 let, Marija
HORŽEN iz Poljčan, 80 let,
Marija GERŠAK iz Tlak, 95
let, Vinko P LAVČAK iz Spo-
dnjega Sečovega, 68 let.

Šentjur pri Celju

Umrli so: Zdravka PERKO-
VIČ HORVATIN iz Ljubljane,
57 let, Ana POTOČNIK iz Do-
bja pri Lesičnem, 88 let, Dra-
go PLANKO iz Planinskega
Vrha, 58 let.

Žalec

Umrli so: Ivana JURAK iz
Šmartnega ob Paki, 72 let,
Frančiška ČULK iz Braslovč,
93 let, Ladislav URATNIK iz
Braslovč, 93 let, Maksimiljan
PODKORITNIK z Gomilske-
ga, 90 let, Miroslav JELEN iz
Kal, 58 let.

Velenje

Umrli so: Milan ČELOFI-
GA iz Celja, 83 let, Frančiška
ŠLUTEJ iz Šoštanja, 78 let,
Anton FLOGIE iz Mislinje,
83 let, Jože KROPOVŠEK z
Ljubnega, 65 let.

*Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.*

V SPOMIN

9. septembra je minilo 26 let,
kar je za vedno odšel od nas
najin dragi oče

**IVAN
MILEC**

17. novembra pa bo minilo 5
let, kar nas je za vedno za-
pustila najina draga mama

**JOŽEFA
MILEC**

Zahvaljujema se vsem, ki se ju spominjate, obiskujete
njun grob in jima prižigate sveče.

Hčerki Mira in Jožica z družino

3152

novi tednik

Naročniki Novega tednika boste lahko naročniške ugodnosti za leto 2014 – štiri male oglase v Novem tedniku, dolžine do deset besed, in dve čestitki na Radiu Celje – izkoristili izključno s svojo naročniško kartico ali naročniško položnico in s svojim osebnim dokumentom.

Naročniške ugodnosti lahko koristijo samo naročniki Novega tednika (in njihovi ožji družinski člani, ki imajo isti naslov), ker niso prenosljive.

Neizkoriščene ugodnosti se v naslednje leto ne prenašajo. Na oglasnem oddelku Novega tednika lahko poravnate nastale obveznosti brez provizije.

Uredništvo NT&RC

SVINJSKE polovice, domače mesne izdelke ali žive prašiče, za nadaljnjo rejo ali zakol, domača hrana in garantirano poreklo, prodam. Telefon 041 648-113, 051 648-113. 3071

DRVA, suha, bukova, klatfro ali dve, razrez in dostava je naša domena, prodam. Telefon 041 976-162. 3097

SUHA metrska bukova drva, cepana decembra 2013, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 051 362-145.3135

HRASTOVE »fosne« prodam. Telefon 040 125-570. 3189

LETOŠNJI jabolčnik, od 50 do 200 l, po 0,40 EUR in barvni televizor, ekran 40 × 50 cm, prodam za 50 EUR. Telefon (03) 5773-013. 3176

IZREDNO lepo zraščeno kavkaško jelko, visoko približno 15 m, primerno za novoletno jelko, zelo ugodno prodam. Telefon 03 5763-949. 3199

SKORAJ novo žensko gorsko kolo Rog ugodno prodam. Telefon 041 736-262. 3197

SUHA bukova drva prodam. Telefon 031 823-820. 3206

ZIMSKE gume, 175-65-14, motorno žago Stihl, štedilnik na drva in trajno gorečo peč prodam. Telefon 051 344-245. 3217

DRVA, dolga, v hlodih ter kratko žagana, z dostavo, prodam. telefon 040 211-346. p

DESKE in plohe, parjenega in neparjenega oreha, bukve, javorja, češnje, lipe in hrasta, vse zračno suho, prodam. Telefon 040 211-346. p

BIKCA sivca, težkega približno 120 kg, prodamo. Prodamo tudi manjšo kmetijo v Pongracu, na lepi, razgledni lokaciji. Telefon 03 5716-516. p

SUHA metrska drva, cena ugodna, prodam. Telefon 031 596-631. 3222

KUPIM

HLODOVINO iglavcev, sušice in hrast kupim. Telefon 031 649-201. 3173

DOBRO ohranjen kotel za žganjekuho kupim. Telefon 041 736-262. 3197

ZMENKI

IŠČEM žensko, staro od 60 do 63 let, za skupno življenje. Telefon 070 658-338. 3144

Ženitna posredovalnica

ZAUPANJE

Veliko osamljenih moških čaka na vas.

Tel.: 031/836-378
031/505-495

Leopold Orešnik s. p., Dolenja vas 85, Prebold

RAZNO

STARO železo, radiatorje, peči in ostalo brezplačno odpeljemo. Miladin Golijan, s. p., Kidričeva 3, Velenje, telefon 040 465-214. n

Avtohiša Škorjanec d. o. o.

Mariborska cesta 115, Celje

Trgovec in serviser KIA že 19 let vabi v svojo ekipo

AVTOMEHANIKA

Minimalno 5 let izkušenj v stroki, samostojno delo, delo za nedolžen čas, poskusno delo 2 meseca, možnost dodatnega šolanja in napredovanja.

POSOJILA za zaposlene in upokoјence!

Izplačilo gotovine takoj. Posojilo lahko vračate s položnicami (tudi za osebe z nižjimi dohodki). Info-kredit, d. o. o., Mariborska cesta 86, Celje, telefon 059 226-600, 051 886-600. n

IŠČEM žensko za pomoč v gospodinjstvu.

Hrana in stanovanje zastoj, plačilo po dogovoru. Telefon 5824-728. 3139

GRADITELJI, pozor! Po ugodnih cenah

izdelujem peči in boilerje za centralno ogrevanje, Garancija za peči je 5 let. Tone Aplenc, s. p., Prekorje 29 a, telefon 541-5011, 041 531-976.3203

astro center

vedeževanje in astrologija

pogovor 090 77 77

zakup minut 080 35 97

www.astrocenter.si

Kugler d.o.o., 2,19 €/min., klic na zakup minut 080 35 97 je brezplačen

KINO

CINEPLEXX

Spored od 13. 11. do 19. 11.

Kinematografi si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Avioni 2: V akciji – animirana družinska komična pustolovščina sobota, nedelja:14.10

Bes – akcijski, drama od četrta do torka: 15.30, 20.40 sreda: 19.00

Butec in butec DA – komedija četrtek: 16.00, 18.15, 20.00 petek: 16.00, 18.15, 19.30, 20.30, 22.40

sobota: 13.30, 16.00, 18.15, 19.30, 20.30, 22.40

nedelja: 13.30, 16.00, 18.15, 19.30, 20.30

ponedeljek, torek: 16.00, 18.15, 19.30, 20.30

sreda: 20.20

Drakula: Skrita zgodba – akcijska domišljajska drama četrtek, nedelja, ponedeljek, torek: 21.20

petek, sobota: 22.45

Igre lakote: Upor, 1. del – akcijski, pustolovski sreda: 22.45

Medzvezdje – znanstvena fantastika

četrtek, nedelja, ponedeljek, torek: 18.10, 20.00

petek, sobota: 18.20, 20.00, 21.30

sreda: 20.00

Na koncu mavrice – komedija, romantični film četrtek, nedelja, ponedeljek, torek: 16.05

petek, sobota: 16.15 sreda: 20.40

Ouija – grozljivka četrtek: 20.30

od petka do torka: 20.50

Pravičnik – akcijski triler sreda: 21.20

Skoraj policaja – akcijski, komedija četrtek, ponedeljek, torek: 18.05, 20.10

radiocelje

90.6

95.1

95.9

100.3

MHz

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

ČETRTEK, 13. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.40 Skladbi tedna (domača, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, 12.00 Novice, 12.15 Odmev, 14.00 Regijske novice, 14.10 Kalejdoskop, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Odmev – ponovitev, 19.00 Novice, 19.15 Kalejdoskop – ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Velenje)

PETEK, 14. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.40 Skladbi tedna (doma-

ča, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, 11.15 Radi ste jih poslušali, 12.00 Novice, 12.15 Od petka do petka, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 14.10 Hit lista Radia Celje – s hiti prežeto popoldne, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Poglejte v zvezde z Gordano in Dolores, 19.00 Novice, 19.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana, 20.00 Clubbing z DJ Teom, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

SOBOTA, 15. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 9.15 Otroški radio, 10.00 Novice, 11.00 Kulturni mozaik, 11.20 Kuhajmo skupaj, ponovitev, 12.00 Novice, 12.15

Tedenski osir, 14.00 Regijske novice, 14.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana, ponovitev, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 18.00 Lestvica - 20 vročih Radia Celje, 19.00 Novice, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

NEDELJA, 16. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 9.10 Luč sveti v temi, 10.00 Novice, 10.10 Znanci pred mikrofonom, Simon Rožman, 11.15 Teden-ski osir – ponovitev, 12.00 Novice, 12.10 Pesem slovenske dežele, 13.00 Čestitke in pozdravi, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

PONEDELJEK, 17. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po

domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.40 Skladbi tedna (domača, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 9.15 Predstavitve skladb za domačo in tujo pesem tedna, 10.00 Novice, 10.15 Ponedeljkovo športno dopoldne, 12.00 Novice, 12.15 Vaš zakaj, naš zato, 13.00 Kulturni mozaik, 13.15 Izbiramo skladbi tedna, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Znanci pred mikrofonom, Simon Rožman, ponovitev, 19.00 Novice, 19.15 Katrca, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

TOREK, 18. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.40 Skladbi tedna (domača, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 9.15 Stetoskop, 10.00 Novice, 12.00 Novice, 12.15 Male živali, velike ljubezni, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 17.00 Kro-

nika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Strokovnjak svetuje, 19.00 Novice, 19.15 Zadnji rok z Boštjanom Dermolom, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

SREDA, 19. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 6.30 Vaše mnenje šteje, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, 8.00 Poročila, 8.40 Skladbi tedna (domača, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, 10.15 Kuhajmo skupaj, 11.15 Zeleni val, 12.00 Novice, 13.00 Kulturni mozaik, 13.20 Mali O – pošta, 13.30 Mali O – klici, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 16.20 Filmsko platno, 17.00 Kronika, 17.45 Skladbi tedna (domača, tuja), 18.00 Pop čvek, 19.00 Novice, 19.15 Zeleni val, ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

Po slovensko s Katrco

1. Katrca: Zakaj tajiš
2. Jurij Zrnek, Ans. Saša Avsenika: Cuži muzi popek špric
3. Modrijani: Ti in jaz
4. Veseli svatje: Preden grem
5. Poet: Sprehajam se

20 vročih Radia Celje

TUJA LESTVICA

1. HABITS (STAY HIGH) - TOVE LO(2)
2. GLOW - ELLA HENDERSON (4)
3. ARE WE ELECTRIC - THE KOOKS (6)
4. THINKING OUT LOUD - ED SHEERAN (3)
5. SHUT UP AND DANCE - WALK THE MOON (5)
6. SHOWER - BECKY G (1)
7. FADE OUT LINES - THE AVERER (3)
8. SOMETHING NEW - FAUL (4)
9. PLAY BALL - AC/DC (2)
10. THE ONLY WAY OUT - BUSH (1)

DOMAČA LESTVICA

1. ČISTA JEBÄ - MI2 (4)
2. TISTE SNOVI - BILBI (4)
3. NOVO SONCE - NIJE (2)
4. NIKOLI DOVOLJ - ANU (6)
5. HULA HOP - 6PACK ČUKUR (3)
6. NE GREM SE VEČ - DEMETRA MALALAN (5)
7. KLIČEM TE - ALENKA GODEC (3)
8. ZAPRISEŽEN - ZLATKO (2)
9. ČAKAM - JACKSON (1)
10. JEBIVETER JUNIOR - LAČNI FRANZ (1)

PREDLOGA ZA TUJO LESTVICO:

SMILE - MIKKY EKKO
YOU'RE NEVER FULLY DRESSED
WITHOUT A SMILE - SIA

PREDLOGA ZA DOMAČO LESTVICO:

IDEALNO SLOVO - FLIRRT
PLEŠEM PO MUZIKI - GAL GJURIN

Lestvico 20 vročih lahko poslušate vsako soboto ob 18. uri. Za svoje najljubše skladbe lahko glasujete na spletni strani www.radiocelje.com.

petek: 18.05, 20.10, 22.20
sobota: 14.50, 18.05, 20.10, 22.20
nedelja: 14.50, 18.05, 20.10
ponedeljek, torek: 18.05, 20.10
sreda: 20.10
Smeti – drama
četrtek: 19.30
petek, sobota: 21.40
sreda: 20.30
Spomenik Majклу Džeksonu – komedija, romantični od četrтка do torka: 19.00, 21.00
Vloga za Emo – romantični, drama
četrtek: 15.50, 17.50
petek, ponedeljek, torek: 17.00, 18.55
sobota, nedelja: 13.40, 17.00, 18.55
sreda: 16.20, 18.15
Čebelica Maja – animirana pustolovščina
četrtek, petek, ponedeljek, torek: 16.00, 18.00
sobota, nedelja: 14.00, 16.00, 18.00
ponedeljek, torek: 16.00, 18.00
sreda: 14.50, 16.40
Čebelica Maja – animirana pustolovščina, 3D
četrtek, petek, ponedeljek, torek: 17.00
sobota, nedelja: 15.00, 17.00
ponedeljek, torek: 17.00
Škatlarji – animirana pustolovščina
petek, ponedeljek, torek: 16.40, 18.40
sobota, nedelja: 14.40, 16.40, 18.40
sreda: 16.10

Škatlarji – animirana pustolovščina, 3D
četrtek, petek, ponedeljek, torek: 15.30, 17.30
sobota, nedelja: 13.30, 15.30, 17.30
sreda: 15.00, 17.00

ČETRTEK
19.00 Ženska, ki si je otrl solze – drama
PETEK, SOBOTA
18.00 in 20.00 Ženska, ki si je otrl solze – drama
NEDELJA
19.00 **Ženska, ki si je otrl solze** – drama
SREDA
19.00 **Še žal ti bo** – drama

KINO VELENJE

PETEK
18.00 **Mali Budo** – črna komedija
18.15 **Oto nosorog** – animirana pustolovščina, sinh.
20.00 **Medzvezdje** – znanstvena fantastika
SOBOTA
18.00 **Medzvezdje** – znanstvena fantastika

18.15 **Oto nosorog** – animirana pustolovščina, sinh.
20.00 **Vloga za Emo** – mladinski romantični, drama
21.00 **Skoraj policaja** – akcijska komedija
NEDELJA
16.00 **Čebelica Maja** – animirani, sinh.
18.00 **Skoraj policaja** – akcijska komedija
19.00 **Preusmerjeni** – akcijska komična drama
20.15 **Mali Budo** – črna komedija
PONEDELJEK
18.00 **Čebelica Maja** – animirani, sinh., 3D
20.00 **Alabama Monroe** – ljubezenska melodrama

PIREDITVE

ČETRTEK, 13. 11.

9.00 Ljudska univerza Šentjur
Kaj še čakate?
predstavitve knjige Roberta Šketa

17.00 Vila Mayer Šoštanj
Razdvojeno srce
okrogla miza o Ivanu Pirečniku, ukradenih otrocih in filmu

19.00 Grajska Mega pri Dvorcu Novo Celje
Rossini, kulinarčna in glasbena doživetja
Trianglov jesenski večer

19.00 Knjižnica Laško
Anja Radaljac: Polka s peščenih bankin
večer z avtorico romana

19.00 Center starejših – Hiša generacij Laško
Moja pot po Camino Portugese Costa
potpisno predavanje Urške Knez

19.00 Kulturni dom Šoštanj
Razdvojeno srce
angleški film o ukradenem otroku Ivanu Pirečniku

20.00 Celjski dom Celje
Modni navdihi
gala modna revija

20.00 Špital za prijatle Celje
Spomini na Mehiko, sonce in tortilijo
potopisno predavanje z degustacijo; predava Nina Vodopivec

PETEK, 14. 11.

15.30 Knjižnica Bistrica ob Sotli
Veveričina skrivna shramba
pravljična urica

18.00 Ipavčeva hiša Šentjur
Srečo Črep: Minuta čez polnoč
izid in predstavitev pesniško-fotografske zbirke

18.00 Vila Bianca Velenje
Moj narobe svet
večer Ježkove poezije

19.00 Cerkev sv. Jožefa Celje
Glasba na hribu
koncertni cikelus

19.30 Kulturni dom Zarja Trnovlje
Niti tat ne more pošteno krasti
Novačanova gledališka srečanja; komedija v izvedbi Dramske skupine KUD France Prešern Vojniki

20.00 Galerija AQ Celje
Jure Cvitan
odprte slikarske razstave

SOBOTA, 15. 11.

10.00 SLG Celje
Pavel Polák: Volk in kozlička
Lutkovno gledališče Maribor; Abonmajček dopoldanski

10.00 Kinodvorana Kozje
Katarina Barbara
predstava v izvedbi Lutkovnega gledališča Tri in Igor Somrak

11.00 Pokrajinski muzej Celje
Celeia – mesto pod mestom
javno vodstvo po razstavi

17.00 SLG Celje
Pavel Polák: Volk in kozlička
Lutkovno gledališče Maribor; Abonmajček popoldanski

19.30 Kulturni dom Šentvid pri Planini
Ob 45-letnici delovanja MoPZ Planina
koncert

20.30 Špital za prijatle Celje
New Hopes trio
koncert

21.00 eMČe plac Velenje
Dj Lovro
klubski večer

22.00 Max klub Velenje
Kaotic Bullets
metal koncert

NEDELJA, 16. 11.

10.00 Velenjski grad
Mladi muzealci: S časovnim strojem v velenjsko preteklost
muzejska ustvarjalnica za otroke od 4. do 10. leta

15.00 Gasilski dom Vrh nad Laškim
Zlati časi, kam hitite
koncert ljubiteljskih pevcev Šentlenartčanov z gosti

16.00 Dom sv. Jožefa Celje
Po poteh Ksaverja Meška
recital ob 140. obletnici rojstva pisatelja in duhovnika; gostuje: Ljubiteljsko gledališče Teharje Celje

18.00 Dom kulture Velenje
Sleparja v krilu
komedija

PONEDELJEK, 17. 11.

14.00 Mladinski center Velenje
Središče mladih in otrok Velenje
od ponedeljka do četrтка: interaktivne, kuharske, ustvarjalne, glasbene delavnice ...

16.00 Knjižnica Podčetrtek
Ustvarjalna delavnica za odrasle
praznično ustvarjanje s Severino Trošt Šprogar

17.00 Slovensko društvo Hospic Celje
Soočenje s tragičnimi dogodki
večer Hospica; predava Zdenka Jan, upokojena kriminalistka

17.30 Osrednja knjižnica Celje
S kolesom po Zimbabveju
predava Marko Mohorič v okviru Univerze za III. življenjsko obdobje

19.30 SLG Celje
Slawomir Mrožek: Policaji
abonma po posebnem razporedu in izven

PRAVLJICA O SNEGUROČKI

Petek, 28. november, ob 19.30

Dom II. slov. tabora Žalec

Baladna izpoved Svetlane Makarovič, svetlobna, temačna pravljica o Sneguročki, zgodba o silni bridkobi in grozi pa obenem neprekosljivi lepoti, hrepenenju in razočaranju ...

Ob zgodbi bodo zaživele in se iskrile čudovite ruske baladne pesmi.

Vstopnice TIC Žalec, 710 04 34, in zkst-zalec.kupikarto.si

ZKST Žalec, Aškerčeva 9a, 3310 Žalec

OSREDNJA Knjižnica Celje

Sobota, 15. november, ob 9. uri
Cart; sejem unikatnih izdelkov

študijska čitalnica

Ponedeljek, 17. november, ob 17. uri
Društvo SOŽITJE se predstavi; Ines Podjed

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Ponedeljek, 17. november, ob 17.30
S kolesom po Zimbabveju – potopisno predavanje Marka Mohoriča

knjižnica pri Mišku Knjižku

Sreda, 19. november, ob 17. uri
Lutkovna predstava: Deklica s svetilko v izvedbi Waldorfskega vrta Celje

oddelek Glasba-film

Četrtek, 20. november, ob 17. uri
Matic Majcen: Življenje in delo Stanleyja Kubricka

knjižnica pri Mišku Knjižku

Četrtek, 20. november, ob 10. uri
Praznujte z nami dan slovenskih splošnih knjižnic V deželi raznolikih zgodb, srečanje s pisateljico Tatjano Kokalj

študijska čitalnica

Četrtek, 20. november, ob 19. uri
Praznujte z nami dan slovenskih splošnih knjižnic Večer z Lilo Prap in Borijem Zupančičem

Podjetje NT&RC, d.o.o. opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Srečko Šrot

Naročnine: Vera Gmajner. **Telefon:** (03) 4225 171.
Sprejem naročnin po e-pošti: vera.gmajner@nt-rc.si
Mesečna naročnina je 9,50 EUR. Za tujino je letna naročnina 228 EUR. Številka transakcijskega računa: 060000 0026781320. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tisk: Delo, d.d., Tiskarsko središče, Dunajska 5, direktor: Bogdan Romih. Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 9,5% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: Biserka Povše Tašič
Namestnica odg. ur.: Tatjana Cvirn
Oblikovanje: Minja Bajagič
Računalniški prelom: Igor Šarlah, Andreja Balja
Fotografija: Sherpa, GroupA
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
E-mail tehničnega uredništva: tehnika.tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Bojana Avguštinčič
Namestnica odg. ur.: Tina Vengust
E-mail: radio@nt-rc.si
E-mail v studiu: info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Saška T. Ocvirk, Špela Ožir, Jerica Potočnik, Ivana Stamejčič, Simona Šolinič, Dean Šuster, Tina Vengust
Tajnica uredništva: Tea Podpečan
Lektorica: Tanja Drolec

AGENCIJA
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Marketing: Marjan Brečko, Simona Brglez, Vojko Grabar, Mojca Knez Jovan, Vesna Lejič Mlakar, Kristina Šuhel
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Društva vabijo

PONEDELJEK, 17. 11.

17.00 Osrednja knjižnica Celje
Pomoč osebam z dodatnimi potrebami in njihovo vključevanje v program društev
izvedba: društvo Sožitje s plesno skupino Iskrice in Društvo odraslih katoliških skavtinj

TOREK, 18. 11.

17.00 Osrednja knjižnica Celje
Podpora in pomoč onkološkim bolnikom v celjski regiji
predava: društvo Srečališče

TOREK, 18. 11.

9.30 in 16.00 Muzej novejšje zgodovine Celje
Živeti v Celju
predstavitve obrtnika čevljarja Antona Mužiča

10.00 in 16.00 Galerija Velenje
Arhitekturni kotiček
brezplačno svetovanje s področja arhitekture

18.00 Celjska kulturnica
Vihravo ravnovezje
literarni večer z Nušo Ilovár

18.00 Savinova hiša Žalec
Pogovor s fotografom Matijem Brumnom
vezano na razstavo v Savinovem likovnem salonu

18.00 Razstavišče Kulturnega centra Laško
Ratimir Pušelja
razgovor z razstavljavcem in vodstvo po razstavi

18.00 Velenjski grad
Klepert pod arkadami
pogovor bo vodil Damijan Kljajič

19.00 Dom sv. Jožefa Celje
Večer rimskih pregovorov in starorimskih tujk
predavatelj: dr. Aleš Maver

19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Spominčica
koncert samospevov Benjamina in Josipa Ipavca

19.19 Mestna knjižnica Velenje
Rodoslovno srečanje

SREDA, 19. 11.

16.00 Glasbena šola Celje
Javni nastop učencev osnovne stopnje ter komornih skupin

17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Deklica s svetilko
lutkovna predstava; gostuje: Waldorfski vrtec Celje

17.00 Knjižnica Velenje
Pravljična joga
namenjena otrokom od 3. leta dalje

17.00 do 19.00 Galerija sodobne umetnosti Celje
Ustvarjalne delavnice za otroke

18.00 Medobčinska splošna knjižnica Žalec
Z vojaki 87. pehotnega polka od Galicije do sv. Gabrijela
predavanje mag. Marka Štepa

18.00 Krajevna knjižnica Griže
Po pravljici diši
pravljična ura z Ireno Štusej

18.30 Mohorjeva dvorana Celje
Izvirni dokumenti 1. svetovne vojne
Mohorski večer; vodi: Srečko Maček

19.00 Knjižnica Laško
Ludwig Hartinger
literarni večer s pesnikom

19.19 Mestna knjižnica Velenje
Vzdržujmo imunski sistem
delavnico vodi Milena de Viktorij

19.30 Kulturni center Laško
Donačka in fantje izpod Lisce
abonma Mavrica polk in valčkov in izven

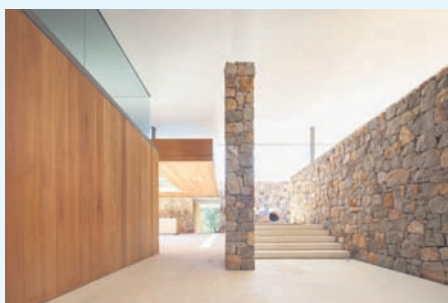
20.00 Thermana Park Laško
Pianino večer z Georgom

Razmišljate o prenovi ali dobrem nakupu?

Preberite aktualno ponudbo!

Suhozidna gradnja

Ta tehnika gradnje zidov iz kamna pomeni razvrščanje stavbnega kamnja na zidu, ki ga po potrebi podložimo z majhnimi kamni, in zagotavljanje vezljivosti tako, da jih držita skupaj prekladanje kamnov v naslednji vrsti oziroma v globino zida in sama teža kamnov. Kadar nimamo opravka z lepimi stavbnimi kamni (kamni z eno ali več praviimi stranicami, pogosto tudi oklesani), se držimo enakih pravil skladanja, le da je izgled zida drugačen, za nekatere manj, za druge celo bolj privlačen.

Poznavalci menijo, da je delo z neoklesanimi kamni še bolj zahtevno, tudi zato, ker jih je treba tu in tam še oklesati, da bi se lepo prilegali na zidu. Lahko pa pustimo neoklesane in si prizadevamo zgraditi zid po najboljših močeh. Na suhozidne gradnje naletimo povsod po svetu, kjer je struktura tal dovolj kamnita. Suhogradnja je prisotna tudi v naseljih, najdemo jo na dvoriščnih in vrtnih zidovih, podpornih škarpah, tlakih, manjših kmetijskih stavbah ...

Ljudska ustvarjalnost

Suhozidne konstrukcije imajo neprecenljivo kulturno in estetsko vrednost: so nepogrešljiv oblikovalni element tradicionalne pokrajine in naselij. Na simbolni ravni so spomeniki vztrajnosti, žilavosti in preživetja mnogih generacij, ki so bivale v sožitju z naravo. Suhogradnja je večinoma ljudska ustvarjalnost, arhitektura brez arhitekta, ki se je razvijala skozi dolgo zgodovino človeštva, od prazgodovine do danes. V Evropi je po suhogradnji najbolj znano Sredozemlje. Suhogradnja je bila zelo prisotna v arhitekturi kmečkega prebivalstva na podeželju. Nudila je zaščito pridelkov za prehrano in obrambo pred naravnimi in socialnimi nesrečami. Prehrano sta zagota-

vljala kmetijstvo in živinoreja, zaščito pa je predstavljala obrambna arhitektura, kjer so najbolj opazna obzidja prazgodovinskih gradišč.

Naravnim nevarnostim, ki jih je poznal človek – mrazu, vročini, eroziji tal in vetru, so se pridružile še socialne, kot so spopadi, vojne, ropanja in bolezni. Ker je bil v okolici le material v naravi, so ga ljudje morali čim bolj izkoristiti za svojo zaščito. Tako je prišlo do odkritij, ki so v uporabi tudi danes: podporni, obrambni zidovi, mejniki, tlakovanje za zbiranje deževnice, zaklonišča, smerokazi ipd. Človek je iz kamna razvil mnoge uporabne oblike, s predelavo lesa in njegovo povezavo s kamnom pa se je njegova domišljija še nadgradila.

Značilnost Krasa in Istre

Suhozid je način gradnje prostostoječega ali opornega zidu iz kamna, pri katerem ne uporabimo malte ali lepila za vezavo kamnov. Kamni se zaradi lastne teže in pravilne postavitve vežejo kar med seboj. Vmesne reže med kamni zasujemo z zemljo. Način suhozidu lahko uporabimo povsod, kjer imamo na voljo dovolj kamnja. V Sloveniji so v preteklosti to tehniko gradnje največ upo-

rabljali na območju Krasa in Istre. Tam so se taki kamniti zidovi uporabljali za zavarovanje dvorišča pred burjo, premagovanje višinskih razlik terena, čiščenje obdelovalne površine, gradnjo zatočišč, razmejitve parcel ... Danes poleg naštetega suhozida lahko uporabimo kot zunanjo ureditev okrog hiše ter za izravnavanje terena v naklonu (delamo terase).

Postavljanje zidu

Prostostoječi zid je viden z obeh strani. Podporni zid ali škarpa pa je z ene strani zasut z zemljo. Suhozid začnemo graditi tako, da najprej izkopljemo jarek za temelje. Odstranimo mehko zemljinjo, dokler ne pridemo do trde podlage. Nato v jarek ali jamo položimo največje kamne za temelje. Temeljni kamni morajo biti nekoliko večji kot kamni zidu nad njim. Ko pridemo nad raven okoliškega terena, začnemo graditi zid. Kamni morajo biti po obliki čim bolj podobni kvadru. Z njimi namreč lažje gradimo in so bolj stabilni. Kamne čudnih oblik lahko z orodjem malo obklešemo, da bolje sedejo. Kamne zlagamo in nalagamo tako, da se med seboj »šivajo«. Kjer je v spodnji vrsti špranja med dvema kamnoma, naj bo v zgornji vrsti kamen, ki to špranjo prekriva. Nestabilne kamne podložimo s tanjšimi ploščatimi kamni – skriljem. Vmesne prostorčke zapolnimo z zemljinjo.

Najlepši, ravni del kamna imenujemo čelo. Čelo kamna naj bo vidno, ostali del pa je lahko skrit v notranjosti zidu. Še posebej pomembni so vogalni kamni, saj so prav ti najbolj ranljiv del zidu. Za vogale zato izberemo najlepše kamne, ki imajo lepo, ravno ploskev z dveh strani. Stranice prostostoječega zidu so lahko povsem navpične, pri podpornih zidovih pa morajo biti zaradi stabilnosti pomaknjeni približno 2 odstotka navznoter. Torej na višini enega metra se zunanji rob zidu umakne navznoter za 2 cm. Odvisno od višine zidu je zato potrebno že v začetku predvideti primerno širino zidu nad temeljem. Pri podpornih zidovih je bistvenega pomena tudi drenaža na strani, kjer je zid zasut z zemljinjo. Drenažo uredimo po celotni višini zidu tako, da razne neuporabne kamne in drobir mečemo in sproti zasipamo na notranji strani zidu. Drenaža omogoča, da zaledna voda nemoteno odteka in se ne zadržuje za zidom.

Privoščite si najboljše!

Če želite oglaševati
v rubriki
Vsi naši mojstri,
pokličite:
031 692-860

ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA
Ul. M. Greventroich 9,
Nova vas, 3000 Celje
Tel.: 031 843 029
www.siviljskiservisflicka.com
KRAJŠANJE HLAČ že od 5 EUR dalje
"EKSPRES" POPRAVILA
POPOLNI SERVIS TEKSTILNIH
IN USNjenih OBLACIL
DELOVNI ČAS: pon. - pet.: od 8. do 18. ure; sob.: od 8. do 13. ure

CVETLIČARNA
IN DARILNI BUTIK
NATAŠA
Nataša Hribnik s.p.
Poslovne enote: Kalobje-Šentjur-Celje
Kontakt: 031-363-506 in 031-302-666
03/ 746-13-80 in 03/ 995-99-64
PRI UREDITVI GROBOV, DELO BREZPLAČNO!

STROJEPLASTIKA
PRAŠNO BARVANJE
VSEH VRST KOVIN:
gsm:
041 741 094
www.strojeplastika.si

AK
ASFALT KOVAČ
ASFALT KOVAČ D.O.O.,
PLANINA PRI SEVNICI 47 A,
3225 PLANINA PRI SEVNICI
T: +386 3 7491 031
F: +386 3 7491 032
E: ASFALT.KOVAC@SIOL.NET

OSTEOPATSKA TERAPIJA
~~120,00 €~~
cena s popustom
v mesecu novembru
in decembru:
80,00 €
FITEX d.o.o.
Dunajska 120 a 1000 Ljubljana
tel. 01/568 40 91
Terapija traja eno uro.
Predhodno se je potrebno naročiti
na tel. 031 566 262
vsak dan med 17.00 in 20.00 uro.
www.centerzdravja.net | prodaja@centerzdravja.net

OGRAJE KOČEVAR
www.ograje.com ((080 23 02
Ograje Kočvar d.o.o.
Tovarniška 11c, 3312 Prebold
+386 (0)51 624 207
Lepota varnosti.

INSTALACIJE VERHOVŠEK
Z vami že 20 LET.
IZVEDBA VODOVODNIH IN CENTRALNIH
NAPELJAV TER SANACIJA KOPALNIC
INSTALACIJE VERHOVŠEK d.o.o. Prožinska vas 34/d, Štore, gsm: 041 682 907
Kupon za 25 EVROV
Pri naročilu storitev nad 500 evrov

Žolnir
BIRO OPREMA ŽOLNIR d.o.o.
vezava dokumentov,
izdelava vizitk,
izdelava koledarjev,
termična obdelava (plastificiranje) formata
do širine A3 in dolžine po želji,
NOVO! TISKANJE in KOPIRANJE NAČRTOV
na najnovejšem stroju KIP
15% popusta za tiskanje
načrtov vseh velikosti

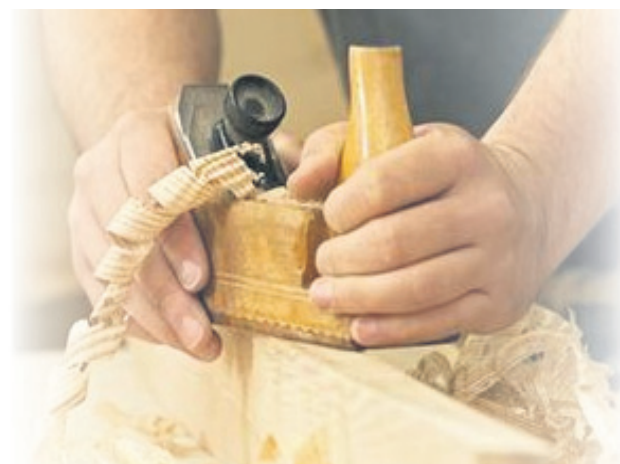
AVTOMEHANIKA
- PRIPRAVA VOZILA ZA TEHNIČNI PREGLED
- SERVIS VOZIL - VULKANIZACIJA
- POPRAVILNO IN ZAMENJAVA
IZPUŠNIH SISTEMOV
Bojan Kovač, s.p.
Cesta v Debro 1, 3270 Laško
040 22 30 95,
03/ 734 26 61
**HITRO, KVALITETNO
in UGODNO!**

**VULKANIZACIJA
MULEJ
AVTOPRALNICA**
**KARTON
ZVESTOBE: 10. PRANJE ZASTON!**

OPTIKA Terian
MARJAN TERŽAN, s.p.
Mariborska 54
p.p. 1013, 3102 CELJE
Tel.: 03/491-38-00, Fax: 03/491-38-01
DELOVNI ČAS: delavniki od 8.00-18.00, sobota od 8.00-12.00
10% popust ob nakupu
korekcijskih in sončnih očal

harmoni.jadoma
salon opreme in storitev
Pvc, alu in lesena okna, vhodna in dvizna garažna vrata,
zimski vrtovi, vse vrste senčil, notranja vrata, vodovod in ogrevanje,
slikopleskarstvo, obnova doma, obnova kopalnic
-10% otvoritveni popust na pvc okna
031 78 60 70 | 031 311 640 | info@harmonijadoma.si

STROJNA ZEMELJSKA DELA | KERAMIČARSTVO
Zlatko Belej s.p.; Proseniško 8, Šentjur; Tel.: 03/57 99 037
GSM: 041 707 815
- ČIŠČENJE (okoli hiš, gozdov, pisarn ...)
- ADAPTACIJE | - KOŠNJA | - GRADBENA DELA
- ODVOZI (starega železa, odpadnega lesa ...)
20% popust na VSE STORITVE

GROBELNIK, žaga in trgovina, d.o.o.,
Klanc 64, 3204 Dobrna, Telefon: - 041 341 599

Vplivna, pametna, lepa

Barbara Celjska, manj znana osebnost iz naše preteklosti, na katero smo lahko ponosni

Morda bo 8. november kdaj celo praznik. Če že ne slovenski, pa vsaj celjski ... In takrat bomo, upajmo, vsi skupaj tudi več vedeli o Celjanki, ki je pred 600 leti na ta dan v nemškem mestu Aachen postala nemška kraljica. To je bila Barbara Celjska, najmlajša hči Hermana II. Krono je prejela skupaj z možem, ogrskim in kasneje češkim vladarjem Sigismundom Luksemburškim. Pa si Celjani lahko lastimo žensko, ki je v svojem času zaznamovala velik del Evrope, mesto ob Savinji pa je zgodaj zapustila zaradi politične poroke?

Zgodovinarica mag. Rolanda Fugger Germadnik iz Pokrajinskega muzeja Celje, ki je preučevala njeno življenje, pravi, da jo lahko mirne duše imamo za svojo. »Ona se je vedno podpisovala kot Barbara Celjska. Da pa se ni vračala v mesto, je bilo logično za tisti čas. Ko so se poročile, so ženske postale članice druge rodbine. Je pa vseskozi

ohranjala stike.« Nanjo smo lahko ponosni, saj je bila v svojem času nekaj posebnega. Ne samo da je bila lepa in svobodnega duha, bila je prava Evropejka z današnje perspektive. Bila je tudi izobražena, saj je govorila več jezikov, se zanimala za politiko, gospodarstvo in celo alkimijo. »Slovenec manjka podobnih pozitivnih likov iz preteklosti,« pravi Fugger Germadnikova, »saj smo pri zgodovini poslušali predvsem to, da smo bili hlapci, da so nas tujci izkoriščali.« Mogoče je tudi zato že pred leti veliko energije vložila v pripravo knjige, ki razkriva pravo Barbaro za razliko od njene podobe v literarnih delih, ki so jo prikazovala vse prej kot pozitivno. Da bi ljudje bolje spoznali njen pomen, so v muzeju letos razglasili leto Barbare Celjske in zasnovali številne aktivnosti.

Spominski kovanec decembra

Ob nedavni obletnici kronanja je bila predvidena iz-

Barbara Celjska v upodobitvi iz 15. stoletja, objavljeni v knjigi Rolande Fugger Germadnik, ki pravi: »Barbara sicer ni presegla Sigismunda, saj je bil cesar, a tudi ni potonila v njegovi senci. Bila sta idealen par, če se nista ujela osebno, sta se pa v političnem in gospodarskem pogledu.«

Zakaj so se v muzeju odločili za leto Barbare Celjske? Evropa se letos spominja koncila v Konstanci leta 1414, ki je zedinil cerkev. Pobudnik tega je bil Sigismund Luksemburški, ki je zbral vse takratne dostojanstvenike. Nemčija bo ta dogodek praznovala kar štiri leta, zato so ga tudi v pokrajinskem muzeju želeli na nek način obeležiti, saj so bili kar trije Celjani v Konstanci: Herman II., Friderik II. in Barbara. Dodatno težo daje tej letnici kronanje Barbare in Sigismunda z nemško krono tik pred odhodom na koncil.

daja spominskega kovanca za dva evra, vendar je Banka Slovenije ta izid prestavila na začetek decembra. Takrat bo muzej izdal tudi posebno brošuro o Celjskih v povezavi z razstavo. V preteklih mesecih pa so se že zvrstili številni dogodki v počastitev 600-letnice. Tako je Pošta Slovenije izdala posebno znamko. Odmevna je bila razstava na 18 panojih pred Narodnim domom v Celju, ki so si jo nato lahko ogledali tudi v Ljubljani. Ob odprtju so želeli vključiti mlade in to so naredili z recitalom srednjeveške in dijaške ljubzenske lirike dijakov s I. gimnazije. V šolah in vrtcih so se pomerili, kdo bo narisal najlepšo Barbaro, in njene podobe so visele na velikih plakatih ob prazniku Mestne občine Celje. »V spominu mi je ostal plakat Gimnazije Celje – Center, na katerem je Barbara z mišicami. Misel o borki, ki se je morala uveljaviti v moškem svetu, je tako prodrla.

Ne velja več za lahkoživo, strastno, pogoltno,« pravi zgodovinarica. Čeprav priznava, da je težko spremeniti to predstavo v ljudeh, saj imajo najraje zgodbe o moči, oblasti in seksu, če je še kaj krvi zraven, pa je sploh super.

Pri sestavljanju drobcev njenega življenja se je zgodovinarica opirala na tisto, kar je bilo o njej objavljeno. Meni pa, da čaka strokovnjake še veliko dela, saj se v arhivih skriva še ogromno materiala. Virov je dovolj, iz dokumentov celjskega arhiva je v muzeju že na ogled razstava dr. Aleksandra Žižka. Temeljno delo o Barbari pa bo treba še napisati, pravi Rolanda Fugger Germadnik. Medtem pa lahko prebiramo o njej tisto, kar že imamo in se jo spomnimo ob morebitnem obisku Prage, kjer je pokopana v tamkajšnji katedrali sv. Vida, kjer ima od lani tudi posebno spominsko obeležje.

TC

FOTO TEDNA

»Švinglc za špricer«

Foto: GrupA

Spodbudno o frizerki in gradbincu

stran 33

NOVI TEDNIK Zgodbe s Celjskega

Št. 46 13. 11. 2014

Kam po vola in lončeno posodo?

stran 28

PORTRET

Mogočna prenovljena 300 let stara hiša sredi Luče je lahko v ponos ne samo lastnikom, temveč celemu kraju.

Hiša sega v 18. stoletje in sodi med najstarejše na območju občine Luče. Enkratna je zaradi svoje zasnove in podrobnosti, predvsem pa zaradi ohranjene baročne poslikave, kakršno sicer vidimo na cerkvah. Predvideva se, da je bila v 19. stoletju nadzidana, v prvi polovici 20. stoletja pa je doživela še nekaj obnovitvenih posegov.

»Tistim, ki hočejo podreti lepo staro hišo, predlagam, naj jo raje prenovijo, saj to prinese veliko zadovoljstva. Novo hišo lahko vsak naredi, stare pa ne more,« pravi Jaka Matijovc, ki se za obiskovalce obleče v stara oblačila in raztegne harmoniko.

Hiša, polna zgodb

Prenovljena Juvanova hiša v Lučah je primer, kako se da reševati dediščino – Zanimive življenjske zgodbe nekdanjih stanovalcev

Najlažje je staro hišo podreti in zgraditi novo, saj so stroški zagotovo manjši in še cel kup težav s tem odpade. Toda hkrati s takšnim načinom razmišljanja izgubljam neprecenljivo kulturno bogastvo, dediščino, iz katere smo izšli. Pozabljamo, da je kakovost bivanja v takšni stavbi, narejeni iz naravnih materialov in v skladu z okoljem, nekaj povsem drugega kot moderne betonske škatle, ki so postale naši domovi in vse bolj spreminjajo podobo naše krajine. Na srečo so med nami še ljudje, ki dokazujejo, da se da narediti tudi nekaj, kar se drugim zdi nemogoče. Juvanova hiša sredi Luče, le streljaj od glavne ceste, ki vodi proti Logarski dolini, je primer uspešne obnove približno 300 let stare mogočne kmečke hiše.

Saj ne, da ni bil gospodar Jaka Matijovc najprej v skušnjavi, da bi tudi sam sledil splošnemu trendu nadomeščanja starega z novim. Hiša, ki mu jo je zapustila teta, je bila nekaj let prazna in dotrajana, mnogi so mu svetovali, naj jo podre. Toda z njo je bilo povezano življenje njegovih prednikov in tudi njegovo, saj je v njej preživel del otroštva. O tem, kako krasna in dragocena je hiša, ga je prepričala kolegica z Dunaja, ki je prišla na obisk, enako je menila dr. Tanja Hohnec iz celjske enote zavoda za varstvo kulturne dediščine. Jaka se je z ženo Bernardo odločil za prenovu s pomočjo strokovnjakov zavoda. Na osnovi njihovega programa je za streho in potresno pre-

novo hiše pridobil evropska sredstva, na kar opozarja tudi tabla pri vhodu v hišo. A več sto tisoč evrov vredne prenovne ne bi bilo brez zagnanosti lastnikov.

Deveto leto prenov

Prenovo je družina v skladu z nasveti strokovnjakov iz zavoda začela leta 2006 in še vedno ni povsem končana, saj je hiša ogromna, poleg kleti ima še tri nadstropja. Še pred začetkom del so dve leti zgolj urejali dokumentacijo. Nato so najprej prenovili streho, saj je stara puščala, pred vlago je bilo treba zaščititi tudi kletne prostore. Hiša je imela razpoko zaradi potresa v Ljubljani konec 19. stoletja, zato so jo ustrezno prenovili.

Sledila je napeljava sodobne inštalacije, tako na primer talno gretje omogoča, da videza v notranjosti ne kazijo radiatorji. Celo stara notranja okna so obnovili, za krušno peč pa je Jaka nabral pečnice na drugih kmetijah. Priznava, da je bila na začetku obnova duhamorna, ko pa so se začeli na zunaj kazati prvi

znaki prenove in ko je v vsej lepoti zasijal omet s posebno poslikavo, je dobil še več veselja. Veliko zna narediti tudi sam, saj sta pri hiši že desetletja žaga in mizararska dejavnost. Zato se ni ustavil le pri zunanji prenovi, ampak je uredil tudi notranjost, tako kot je izgledala nekoč. Pri tem si je pomagal s kosi,

ki so jih drugje zavrgli, sam pa jih je s pomočjo domačih mojstrov restavriral. »S tem je še več dela kot z novimi, samo za čiščenje starih vrat sem potreboval 14 dni.«

Skupinski ogledi

Prvo nadstropje ima danes že vso potrebno opremo, kakršno so nekoč imele kmečke hiše. Lani junija so tudi uradno odprli preurejeno domačijo, čeprav Jaka priznava, da še ne vedo natančno, kaj bodo z njo počeli na dolgi rok. Vsekakor bi bila primer- na za turistično dejavnost. V zgornjih nadstropjih bi rad uredil apartmaje in sobe, ki bi jih oddajal. Morda se bo hči ukvarjala s turizmom,

saj jo to zanima. »Za zdaj še zbiramo predloge in se razgledujemo po Sloveniji in drugje, da bi dobili kakšno zamisel,« pravi Matijovc, ki hkrati hrani in nabira stare predmete in opremo, ki mu bo še prišla prav pri nadaljnjem urejanju. Za skupine, ki se napovejo, pripravi ogled in degustacijo domačih dobrot, jim postreže šilce žganja iz stare vzidane omare ter se celo obleče v stara oblačila in zaigra na harmoniko. V knjigo vtisov marsikdo zapiše zahvalo za ohranjeno dediščino in za spomine, ki jih je lahko obudil med ogledom mogočne domačije.

TATJANA CVIRN
Foto: osebni arhiv

Na stropu »hiše«, nekakšne današnje dnevne sobe, je okras, ki ga je družina izbrala za logotip prenovljenega objekta. Včasih, ko niso znali pisati in brati, so se za mizo dogovorili za kakšno kupčijo, nato so stopili pod ta stropni okras, si podali roke in dogovor je veljal.

»Bolj ko sem spoznaval dediščino, bolj me je zanimala,« pripoveduje Jaka Matijovc.

Ponosen gospodar

Da je bil nekoč v Juvanovi hiši doma trden rod, pove mogočno družinsko drevo, narisano in uokvirjeno na steni ob vhodu. Pri Juvanu se reče hiši že od leta 1695.

Nato so bili gospodarji Robniki, Brezniki in nazadnje Matijovci. Cena Matijovc je bil pri hiši hlapec, ki je šel po svetu in obogatel. Nazadnje je kupil domačijo v Lučah, kamor pa se sam ni vrnil, saj je umrl v Bosni. So se pa vanjo vselili njegova žena Romunka in njuni otroci. Eden od teh je bil tudi ded Jake Matijovca. Med starimi fotografijami, ki so se ohranile, je tudi tista, na kateri je Cena z uhanom v ušesu. »To je bil znak ponosnega gospodarja,« pravi Jaka. Zanimivo je, da se je romunska vdova še enkrat poročila, imela še dve hčeri, mož pa je moral v prvo svetovno vojno in ker ga ni bilo nazaj, so vsi mislili, da je umrl. Medtem je imela z drugim moškim še enega otroka, mož pa se je nazadnje vrnil ... Tudi zgodba očeta Jake Matjovca je zanimiva, saj po drugi svetovni vojni niso vedeli, ali je živ, a je prišel peš domov po več kot 500 km poti.

»Priznanje iz domačega kraja, od ljudi, ki te poznajo, je pravzaprav največ, kar lahko človek dobi. Prav nič mi ne bi pomenilo, če bi dobil priznanje od mesta Benetke. Če mi nekdo, ko pridem domov ali ko grem s fanti na pivo, čestita, pa to nekaj pomeni,« o prejemu naziva častnega občana pravi Tomo Korošec.

Besede so zanj nosilec tega sveta

Borec za spoštovanje slovenskega jezika postal častni občan občine Laško

»Kadarkoli se vračam v Laško, se vračam domov,« pravi dr. Tomo Korošec. Že kot otrok je navdahnjen z romanom Marka Twaina vihtel ribiško palico v Savinji in tudi na jesen življenja ostaja strasten ribič. Uglajen sivolos gospod s klobukom se pri 76 letih ne pusti upokojiti. Ribam se posveča tudi strokovno, saj snuje ribiški slovar. Ker je ob svojem poklicnem in znanstvenem delu vedno ponosno poudarjal svoje korenine, se vračal v Laško in v domačem kraju tvorno sodeloval, ne skriva veselja, da so mu rojaki minuli petek podelili naziv častnega občana.

Laško je za Toma Korošca kot rojstno mesto kraj, ki ga navdaj z varnostjo, s toplino. Tam se je ob Savinji naučil loviti ribe in se preizkusil v drugih fantovskih vragolijah. Tam je odraščal čustveno in osnoval temelje za vse življenje. Reka

»Če se jezika ne naučiš, daješ naslovníku slabo sporočilo, a ne le o vsebini sporočila, temveč tudi o govorniku, torej o sebi.«

pod oknom hiše, kjer je živel z družino, je bila njegov Mississippi, kjer je s sovrstniki užival v dogodivščinah, kot sta jih doživljala Tom Sawyer in Huckleberry Fin. Pri tem je pomembno vlogo odigrala njegova mama, ki ga kot dečka ni držala nazaj, ampak ga je pustila, da se je razvijal v svojem svetu. In prav zato se ob vrnitvi v Laško še danes vrača v mladost.

Slikal bi sonce in sončnice

Če bi bil Božidar Jakac malo bolj popustljiv, Tomo Korošec ne bi bil slovenist, ampak slikar. Še preden je odšel k vojakom, je namreč z vsem srcem občudoval van Gogha. Ko je slikal, je vse žarelo v rumenih odtenkih. Po nekaj razstavah ga je tudi okolje imelo za umetnika. A sprejemna izpita na ljubljanski akademiji za likovno umetnost sta odločila drugače. Takrat je bil to zanj strahoten poraz, medtem ko danes pravi, da je imel profesor Jakac zagotovo prav, saj se je kot raziskovalec slovenskega

Tomo Korošec se je rodil leta 1938. Iz Laškega so ga želje po znanju popeljale v prestolnico, kjer je leta 1963 diplomiral iz slavistike na ljubljanski filozofski fakulteti, leta 1976 pa doktoriral z disertacijo Poglavja iz strukturalne analize slovenskega časopisnega stila.

Do leta 1972 je bil asistent na Inštitutu za slovenski jezik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, do leta 1978 na filozofski fakulteti, potem je predaval slovenski knjižni jezik in stilistiko na fakulteti za družbene vede.

Znameniti slovenski jezikoslovec, ki ga poznamo kot soavtorja Slovarja slovenskega

knjižnega jezika, zaslužnega profesorja ljubljanske univerze, neumornega raziskovalca besediloslovja ter nenazadnje gospoda, ki si je po televizijski oddaji Pet minut za boljši jezik rad prižgal pipo, je naziv častnega občana Občine Laško prejel za izjemen prispevek na področju jezikoslovja in domoznastva.

Za svoje delo je prejel tudi vrsto drugih priznanj. Državno odlikovanje zlati red za zasluge je dobil za izjemen prispevek k prizadevanju za slovenski učni in znanstveni jezik ter pionirsko delo pri razvoju slovenskega vojaškega izrazoslovja in študija obramboslovja.

jezika in profesor slovenščine čisto dobro izkazal.

»Korošca« ni na nočni omarici

Njegova bibliografija šteje več kot tristo enot, med katerimi je pet znanstvenih monografij. Napisal je šte-

vilne znanstvene, strokovne, poljudne članke in druge prispevke. Je soavtor in urednik nekaterih srednješolskih in visokošolskih učbenikov. Pomembno je tudi njegovo lektorsko in prevajalsko delo.

To, da je ustvaril tako bogat opus znanstvenega dela, mu

daje dober občutek, a kljub temu ne miruje. Trenutno snuje ribiški slovar, ki ga je začel sestavljati leta 1972. Posebej je ponosen na svoje delo s področja stilistike in na slovarsko delo, ki se mu je posvetil po podiplomskem študiju v Pragi. »Napisal nisem nobene

knjige, ki bi jo bralci imeli na nočni omarici. Se pa k mojim delom ljudje zatečejo, kadar so v zadregi, ko jih zanima, kako se nečemu reče. Takrat moje delo dobi največji smisel, še zdaleč pa se ne grejem vsak dan ob tem, kako pametne stvari sem naredil.«

Vzljubil je besediloslovje

Leto, ko je poučeval v domači, laški šoli, še danes označi kot najsrečnejše obdobje svojega življenja. Kasneje je bil vrsto let povezan s študenti. Bil je mentor pri njihovih diplomskih, magistrskih nalogah, doktoratih. Soustvarjal je srednješolske in visokošolske učbenike. Vanje je vključil besediloslovje, ki ga takrat kot posebne ravni jezikovnega ustroja učbeniki še niso zajemali. So mu pa kolegi slavisti zato očitali, da jim je s tem naložil dodatno delo.

Njegov prispevek na področju jezikoslovja in proučevanja novinarskega ter oglaševalskega jezika je izjemno pomemben tako v slovenskem prostoru

re. Da bi ljudje bolje obvladali jezik, da bi se bolj natančno izražali in da z rabo jezika ne bi govorili le o vsebini sporočila, temveč, da bi s tem dober vtis naredili tudi o sebi in o odnosu do naslovnika, je nastopal v televizijski oddaji Pet minut za boljši jezik. K sodelovanju ga je v času, ko je bila televizija še v povojih, povabil Peter Ovsec, rekoč, da bo iz njega napravil Ivana Ivačiča – priljubljenega kuharskega mojstra. In res je oddaja naletela na izjemen odziv. Predvajali so jo v najbolj gledanem času, tik pred večernim dnevnikom. Pozornost je zbudila zaradi novega medija, televizije, a tudi zaradi sproščenega gostiteljevega pogleda na jezikovno kulturo. Tega je osvojil med študijem v Pragi, medtem ko je bila jezikovna kultura v domovini še popolnoma črno-bela, opredeljena le z besedama prav in narobe.

Profesor Vejica

Tomo Korošec je mnogo študentov naučil pisanja vejice in

»V maternem jeziku je shranjeno naše mišljenje. V jezik se rodimo, z njim se razvijamo, je nosilec naših čustev, vsega, kar smo. V maternem jeziku, ki smo ga popili z materinim mlekom, je naša zgodovina, varnost izražanja, vse. Če jezik tako ali drugače zavržemo ali zanemarimo, smo ničla,« pravi Tomo Korošec.

ru kot širše. Na svoji poklicni poti se je zelo uveljavil v univerzitetnih krogih, kar dokazujejo številne visoke funkcije na fakulteti, naziv zaslužni profesor in mnoga sodelovanja na konferencah in simpozijih, tudi v tujini.

»Knapovsko« čuteč človek

Kljub natrpanem urniku je vedno rad sodeloval z rojstnim krajem. Za prvi Laški zbornik iz leta 1976 je na primer prispeval razpravo Iz govorice laških rudarjev. Ker sta bila tako njegov oče kot stric rudarja, je tudi sam čutil s to gospodarsko dejavnostjo. Ko so rudnik zaprli, je spoznal, da bo ob koncu kopanja premoga izgubil tudi del duše Laščanov. »To sem vedel že zelo zgodaj in opažam vse do današnjih dni. Ko ni več besedja, ki je nosilec tega sveta, izgubimo del svoje preteklosti.« V izrazju, ki ga je zbral v rudarskem svetu, se skrivajo mnoge skrite sociološke razsežnosti. Z besedami, ki so jih izgovarjali več sto metrov pod zemljo, je prišla na plano tudi solidarnost, ki je vladala med »knapi«.

Kot lektor, pisec spremnih besed in krajših sestavkov je v domačem kraju sodeloval pri številnih izdajah domoznanskega značaja. Bil je govornik na različnih občinskih proslavah in odprtjih. Rad je predaval na domoznanskih večerih. Za svoje delo je bil na lokalni ravni leta 1999 nagrajen z Aškerčevim priznanjem.

Ivačič med slavisti

Pomembno delo je opravil na področju jezikovne kultu-

tako pridobil vzdevek profesor Vejica. Kot se pošali, vejica sicer ni njegova iznajdba, je pa za to, da bi mladim dopovedal, da to ni okrasek, temveč skladensko ločilo in osnova pravilnega pisanja, iskal številne priporočila. Kot strasten ribič jih je seveda našel pri ribah. Marsikateri študent družboslovja se Korošca zato spominja po tem, da je vejica v povedi, podobno kot so kosti pri ribi, ves čas na istem mestu. »Nekateri pravijo, da bodo raje kakšno več »nasekali, a je to še slabše. Nezanje jezika ali uporabe vejice bolj razkriješ, če narediš kakšno več kot premalo. Če daš kakšno premalo, lahko vsaj rečeš, da si jo pozabil.«

Z ribiško palico

Poleg poklicnega dela, jezikoslovja, je najpomembnejši del življenja Toma Korošca še danes ribolov. Ribe lovi v Cerkniškem jezeru, Soči, Savi Bohinjki in Unici na Planinskem polju. Ribolov je zanj način življenja, filozofija. Je izživljanje neizraženih vzgibov. »Ne gre toliko za spopad z ribo, ampak je potrjevanje tega, da je bil ribolov v razvoju človeka prepomembna oblika preživljanja, da v genih ne bi obstala. Ko grem na ribolov, si vedno želim ujeti ribo, čeprav jo nato večinoma izpustim.« Jo pa rad tudi použije s prijatelji, zalije z vinom in pospremi z dobro zgodbo. Tudi v strokovnem izrazju na ribiškem področju vidi priložnost, da se bori za spoštovanje slovenskega jezika. Nato ga ponovno vabi njegov delovni kabinet.

TINA VENGUST
Foto: SHERPA

Doslej so krono vinske kraljice Sv. Helene nosile Doroteja Tanšek, Romana Mansutti, Tanja Skale, Špela Žafran, Petra Drač, Valerija Tanšek. Ob njih je aktualna, druga z leve, Martina Žavski.

Nova vinska kraljica Martina Žavski se je s svojim očetom Dolfom pripeljala z zapravljiščkom. Popoldne so konjiči po vinskirozglednih cestah popeljali še obiskovalce.

Letos tudi vinska kraljica z imenom Martina

Na Sv. Heleni pri Slivnici so sedmič počastili sv. Martina na star način

Na Sv. Heleni se za praznik mladega vina zbere od tisoč do dva tisoč ljudi. Tokrat so se organizatorji še posebej zahvalili župniku Marku Šramlu, ker je bilo njegovo priporočilo s prošnjo po suhem dnevu uslišano. Tudi letos so prireditev posvetili pokojnemu Lojzetu Slaku, ki je v teh gričih poleg življenjske sopotnice Ivanke dobil tudi marsikakšen navdih za svoje večne pesmi. Izjemno lepo jih je zapel tudi mladi ansambel Vžig.

November je eden bolj otožnih mesecev in zato morda niti ni naključje, da mu je pripadel eden najbolj veseljaških praznikov v letu. A god sv. Martina ni samo praznik mladega vina, je tudi dan, ko jesenske barve spet za spoznanje bolj zažarijo. Tudi zato, ker je martinovo na nek način slovenski praznik hvaležnosti.

Na Šentjurskem praznik sv. Martina z največjo skrbnostjo pripravijo na hribu Sv. Helena, ki se dviga nad vasicama Javorje in Bukovje. S topoli obkrožena cerkva je z južne strani hriba obdana s številnimi vinogradi in zidanicami. Razgled se ob jasnih dnevih razteza daleč na vse strani, kot na dlani pa na bližnjem Žusmu ponuja tudi novozgrajeni Stolp ljubezni. Kot je povedal eden glavnih organizatorjev, predsednik Društva Sveta Helena **Franci Žurej**, so v zadnjih letih njihovi kraji tudi po zaslugi tega martinovanja dobili nov čar. Domačije in zidanice so še bolj urejene, ljudje še bolj gostoljubni, vsako leto pa znajo obiskovalcem prikazati tudi kakšno novo pridobitev v kraju.

Mojstri za vino, »šnops« in jabolčnik

Vinogradništvo v teh krajih ima večstoletno tradicijo. V tem duhu so domačini ponosni celo na avtohtone šege, navade in kot pravijo, se celo govorica oziroma nekatera poimenovanja za posamezne predmete in opravila razlikujejo od splošno uveljavljenih v okoliških krajih. »Gormani«, kot so pravili vinogradnikom, kletarjem in kmetom v eni osebi, so že od nekdaj znali pridelati odlično vino, na trgovske poti od Gradca do Dunaja pa so znali poslati tudi izvrsten »šnops«, z domačim jabolčnikom pa so navdušili revirske »knape« in delavce v glažuti v Loki, Celju in drugih industrijskih središčih. Da bi ohranili to tradicijo in spomin nanjo delili z obiskovalci od blizu in daleč, so pred leti prišli na idejo o tovrstnem praznovanju martinovega. In kot je še dejal Žurej, danes s tem praznikom živijo prav vsi domačini v kraju, še posebej skrbno pa se nanj pripravijo tisti, ki imajo ob štirih razglednovinskih cestah do vrha Sv. Helene svoje »gorce«. Žlahtno žezlo svojega vinorodnega kraja vsako leto nosi tudi njihova vinska kraljica. Letos je to vlogo prevzela Martina Žavski.

SAŠKA T. OCVRK
FOTO: GrupA

Predsednik Društva Sv. Helena Franci Žurej je slavnostno predal lento in krono vinske kraljice. V lanskem letu ju je ponosno nosila Valerija Tanšek. Letos ju je prevzela kraljica s pomenljivim imenom – Martina Žavski.

Domači vinogradniki so med drugim prikazali rez vinske trte. Kandidatki za vinsko kraljico Martini so na testu med drugim postavili vprašanje, s katerim orodjem se začnejo prva dela v vinogradu. Poznavalsko je odgovorila, da so se letos z baterijo, ko so morali vinogradniki sredi noči z listov obirati gosnice.

Roman in Marjana Mansutti sta v svoji »gorci« obiskovalce pričakala s kotlom golaža in z gobovo juho. Na jedilniku Sv. Helene so bili tudi pasulj, bograč, odojek, Martinova gos in cela vrsta narezkov.

V zadnjih desetletjih Avstro-Ogrske in stare Jugoslavije je imelo Laško odobre-
nih osem sejmov – Matijevega okoli 24. februarja, velikonočnega na velikonočni
četrtek, binkoštnega v binkoštnem tednu, kresnega okoli 24. junija, Jernejevega
25. avgusta, Matevževega okoli 21. septembra, Martinovega okoli 11. novembra in
Tomaževega ali božičnega okoli 21. decembra.

Na sejmem po vola in lončeno posodo

Pestra zgodovina laških sejmov – Tržani jih niso spustili iz mesta
Danes je povsem naravno, da zavijemo na podeželski sejem in kupimo kaj za
pod zob ali pobrsamo po drugi ponudbi.

Nekoč je bila pravica do sejma posebna usluga, ki jo je
prebivalec podelil zemljiški gospod. Laško je pravico do
Martinovega prošenjskega sejma prejelo leta 1336. Živahno
dogajanje ob sejmu še danes obujajo ob praznovanju mar-
tinovega, ko že pred drugo sveto mašo na Aškerčevem trgu
svoje izdelke ponudijo »kranceljpintarice«, medicarji, lectar-
ji, suhorobarji, kovači in drugi prodajalci.

Povod za nastanek sejmov v kov in izdelkov bolj poštena
različnih pokrajinah je bil, da in pod nadzorom. Slednji je
bi bila prodaja živine, pridel- bil bolj pomemben za živin-

ski kot za kramarski sejem. V
Laškem, hribovitem in dolgo
časa odročnem svetu, je dolgo
časa prevladovalo samozado-
stno gospodarjenje z mini-
malno menjavo dobrin. Kot je
na domoznanskem večeru v
laški knjižnici minuli četrtek
povedal ddr. Jože Maček, je
menjava dobrin večji obseg

dobila šele z nastankom trgov
okoli 13. stoletja. Tržani in
meščani, ki so bili pol kmetje
in pol obrtniki, so sprva živež
dokupovali le delno. Še daleč
v 18. stoletje so namreč imeli
zunaj trškega območja manjša
zemljišča, kjer so pridelovali
zelenjavo za sebe in krmo za
prašiče. Do leta 1880 je bila

vsaka krpa zemlje v prisojni
legi trške okolice posajena s
trto.

Krošnjari na slabem glasu

S stvarmi, ki jih kmečki
ljudje niso mogli pridelati ali
izdelati, kot so sukanci, šivan-
ke, noži, kamenčki za vžigal-
nike in kafa, so sprva trgovali
krošnjari, ki so hodili od hiše
do hiše. A so bili na slabem
glasu, saj so marsikaterega
kupca naplahtali. Krošnjarje-
nje so zato deželne oblasti pre-
povedovale. Med kmeti se je
širila kmečka trgovina, ki tudi
ni bila dovoljena, saj je bila
na škodo trških obrtnikov in
trgovcev. Da bi trgovanje ure-
dili, so ustanovljali kramarske
sejme. Goljufanje živinskih
mešetarjev so omilili živinski
sejmi, ki so bili urejeni s po-
sebno sejemsko zakonodajo.

Ko goduje sv. Martin

Odobritev sejmov je deželni
knez štel za uslugo prebival-
cem kraja, ki je bila zapisana
v ustreznih privilegijih. Še
prej je sejme odobrila cerkve-
na oblast s tako imenovanimi
prošenjskimi sejmi – sejmi
na dan, ko ima farni zavetnik
svoj god. Jože Maček je po-
jasnil, da je Laško leta 1336
dobilo pravico prirejanja ene-
ga sejma na leto, in to Marti-
novega prošenjskega sejma.
Nadvojvoda Ferdinand je šele
leta 1610 dovolil prirejanje treh

z merjenjem obsega živalske-
ga telesa. Iz teh mer je nato iz
posebnih tabel, ki so bile del
pratik, razbral težo živine.

Boj za dobiček

Pri kramarskih sejmihi so
lahko prodajalci stojnice raz-
poredili po ulicah, glinasto
posodo, kovaške in pletarske
izdelke pa razpostavili po tleh.
Velike težave je imel laški trg,
posebej v 19. stoletju, s sejmi-
ščem za živino. Kmetje so na
sejem vodili samo govedo, za-
pisa o kozah, ovcah in konjih
ni. Okrajna oblast je zaradi hi-
gienskih in živinozdravstvenih
razlogov leta 1838 prepoveda-
la sejme na trgu. Želela jih je
prestaviti na pašnik na desni
breg Savinje. Tržani s tem niso
soglašali in so vztrajali, naj bo
živinsko sejmišče na trgu. Za
staro mesto so se borili, ker bi
v nasprotnem primeru sejmar-
ji z leve strani reke morali pri
vsakem prehodu čez most pla-
čevati mostnino, po drugi stra-
ni pa bi gostilničarji in trgovci
ostali brez dela prihodka.

Orodje, oblačila in živila

Na kramarskih sejmihi je bila
najbolj iskana glinena posoda,
sledili so suha roba, posebej
sita in rešeta, razni kovaški
izdelki, železna orodja, kot so
na primer kose, vile, motike in
rovnice, ter razne vrste tekstil-
nega blaga, iz katerega so nato
krojači šivali oblačila. Že zgo-
daj so na sejmu prodajali mo-

Zanimivo je, da so na živinskih sejmihi
v Laškem in na Planini prodajali in ku-
povali stare vole murskopolske pasme.
Par je tehtal približno dva tisoč kilogra-
mov. Na Dunaju in v Gradcu naj bi tako
staro meso veljalo za pravo delikateso.

sejmov letno. Cesar Franc I. pa
je leta 1809 laškemu trgu dovo-
lil osem letnih sejmov.

Brez »glihanja« ni šlo

Tako na kramarskih kot
živinskih sejmihi so kupci
in prodajalci pred nakupom
najverjetneje malo »glihali«,
sproti pa plačevali z gotovino.
Po dokončnem dogovoru o
odkupu sta si kupec in prodaj-
alec krepko segla v roke in s
tem je kupčija veljala za skle-
njeno. Do 19. stoletja še ni bilo
mostnih tehtnic, da bi ugotov-
ljali realno živo vago živali.
Prodajalec je težo zato določil
na oko. Pozneje si je pomagal

ške irhaste ali usnjene hlače.
Narejeno obutev so do 18. sto-
letja kupovali le posamezniki.
Šele v 19. stoletju in v prvi po-
lovici 20. stoletja so na sejmihi
prodajali različne vrste obutve
in narejena oblačila – ženske
majice in moške srajce, a tudi
rjuhe iz flanele in podobno. Na
stojnicah je bila tedaj ponudba
vseh mogočih stvari, tudi ži-
vil. Čebulo, spleteno v kite, so
prodajale »lukarice«
iz okolice Ptuja. Ob velikonočnem sejmu
so na sejmu prodajali tudi po-
maranče. Kot danes pa so se
otroške oči tudi takrat zasvetile
ob ponudbi sladkarij.

TINA VENGUST
FOTO: TV in Muzej Laško

Prvotno so bila sejmišča na štirih mestih na laškem trgu. Sprejela so lahko 606 glav živine. Ustrezno mesto za živinske sejme so naposled
našli na levem bregu Savinje. Ker so bila tla le neznatno dvignjena nad rečno ravno, bi morali sejem ob narasli reki odpovedati. Da se to ne bi
zgodilo, so tja navozili veliko proda, s čimer so raven tal dvignili, da so se izognili vodni nevarnosti. Fotografija prikazuje sejmišče leta 1905.

POVEDALI SO

Nekaj mimoidočih Laščanov smo povprašali o tem, kako se spominjajo nekdanjih sejmov.

O sejmihi v Laškem skozi zgodovino je na domoznanskem
predavanju v laški knjižnici spregovoril akademik ddr.
Jože Maček, avtor številnih znanstvenih in strokovnih
knjig, univerzitetnih učbenikov, prevodov, znanstvenih
in strokovnih člankov ter poljudnostrokovnih zapisov.

Martin Hrastnik:
»Moja mama, ki je
danes stara 93 let,
je po vojni s Trojne-
ga nesla s košem na
sejem repo. Tovor je
bil težak približno
18 kilogramov. V
70. letih sem tudi
sam gnal živino na
sejem, kjer je danes
pivovarna. Takrat
se mi to ni zdelo nič
posebnega, na sejmu
se je pač prodalo, kar
se ni prodalo doma.
Danes obiščem sejem
v Laškem, kam dlje pa
se ne odpravim, saj so
trgovine tako založe-
ne, da sejmi niso več
aktualni.«

Jože Rajh: »Ker
sem odrasčal na vasi,
me je med dru-
gim zanimalo, kaj se
dogaja na živinskem
sejmu. Mislim, da
nisem zamudil no-
benega od sejmov.
V Laško sem hodil v
šolo, na poti domov
pa sem šel med pro-
dajalce in živali. Pre-
vzelo me je barantanje
med kupci in prodajalci,
ko so se prepirali, kako
težki so voli in kakšno bo
plačilo zanje. Danes takšnih
sejmov ni več, saj
gre trgovina po drugačnih
poteh. Tako tudi ni več
možnosti, da bi kaj takšnega
pokazal otrokom.«

Anica Kolšek:
»Spominjam se, da
sejmišče v Laškem ni
bilo asfaltirano, zato
so bile po tleh same
luže. Tja so kmetje
prignali veliko živi-
ne, nato so barantali
s potencialnimi kupci.
Za otroške oči je bilo
to zanimivo dogajanje,
danes pa vidim, da smo
tedaj mnogo bolj skromno
živeli. Še zdaj se kdaj
odpravim na sejem, da
preverim cene, tudi ži-
vina me še zanima, da
sem seznanjen s ponudbo
in da me kdo ne more
naplahtati. Še zdaleč ne
kupujem le v trgovinah.«

Spomin na Eldo Piščanec

Obujeni spomin na slikarko, ki je postala kmetovalka in graščakinja – V okolici Nove Cerkve se je še dobro spominjajo – V stari Ljubljani odprta razstava njenih del

Njena dela so med drugim v Narodnem muzeju Slovenije, Moderni galeriji Ljubljana in Goriškem muzeju, vendar jo najširša likovna javnost premalo pozna. Življenje slikarke **Eldo Piščanec (1897–1967)** iz Vin pri Novi Cerkvi v občini Vojnik je vredno filma, spomini nanj oživijo predvsem ob kakšni razstavi.

Tudi v tem mesecu so oživi- veli, saj so v središču Ljubljane odprli razstavo njenega sakralnega opusa. Dobro se je spominjajo nekoliko starejši občani okolice Nove Cerkve in Dobrne. Med njimi spomin na umetnico iz me- ščanske Ljubljane, ki je po- stala v naših krajih grašča- kinja in kmetovalka, še živi.

»Njena dela opominjajo poznavalce in ljubitelje, da jo primerno umestijo v se- znam slovenskih umetnikov prve polovice dvajsetega stoletja,« je opozorila likov- na kritičarka in muzejska

svetnica mag. **Milena Koren Božiček** na odprtju razstave del Piščančeve, ki je bila 6. novembra v Galeriji Družina v stari Ljubljani. Božičkova je odlična poznavalka življenja in dela Eldo Piščanec. V Gale- riji Velenje so pripravili pred dvanajstimi leti retrospektiv- no razstavo del Piščančeve, prvo po umetnični smrti.

Firence, Pariz ...

Življenjska pot Piščančeve se je začela v Trstu v družini visokega carinskega uradni- ka, ki se je z družino po ne- kaj letih preselil v Ljubljano. Začela je kot poštna uradnica, vendar jo je mikal drug svet, svet likovne umetnosti. Do njega ni bilo daleč. Najprej se je vanj podala v zasebni šoli velikega impresionista **Rihar- da Jakopiča**, kjer je spozna- vala zakonitosti slikanja in slikala portrete ter cvetje. Na likovni akademiji v Zagrebu sprejemnih izpitov ni uspe- la opraviti, zato je odšla na

Elda Piščanec počasi prodira v slo-vensko slikarsko zavest šele nekaj desetletij po smrti. Tako pravi o Pi-ščančevi likovna kritičarka mag. Milena Koren Božiček iz Galerije Velenje, ki jo je v začetku novem- bra v Ljubljani javno predstavila.

študij v mesto umetnosti, v Firence. Po nekaj letih v Fi- rencah je študij nadaljevala še v Parizu, in sicer v dveh raz- ličnih šolah, kjer jo je prevze- la sakralna umetnost.

»Po Parizu se je preusme- rila v svetopisemsko mo- tiviko, ki jo je navdihnili s poduhovljeno čustvenostjo,« omenja Božičkova. V doma- čem dvorcu Majpigel v Vinah pri Novi Cerkvi, ki je v bližini velikega gradu Lemberg, je v kapeli naslikala stensko sliko. Vinogradniški dvorec Majpigel, ki je danes brez vinogradov, je namreč po prvi svetovni vojni kupil njen oče. Nato sta nastali njena velika oltarna slika v župnijski cerkvi v Hrastniku in velika poslikava župnijske cerkve na Stranica, največje freskantsko delo Piščančeve.

Ostala je sama

V letih pred drugo svetov- no vojno je kot likovna peda- goginja poučevala na gimna- ziji v Ljubljani in Kranju. Po vojni se je kmalu upokojila, umrla ji je mama. V dvorcu Majpigel je ostala sama. »Še

»Iz anonimnosti vse bolj obujena slovenska slikar-ka, grafičarka in freskantka Elda Piščanec počasi prodira v slo-vensko slikarsko zavest, a šele več desetletij po smr- ti,« potrjuje likov- na kritičarka in muzejska svetni- ca mag. Milena Koren Božiček iz Galerije Velenje.

bolj se je umikala na obrobje in začejala življenje kmeto- valke na velikem posestvu. To ji je pobiralo veliko moči, ki bi jo zelo potrebovala pri svojem zelo heterogenem ustvarjanju,« opozarja mag. Milena Koren Božiček.

Dvorec Majpigel so po dru- gi svetovni vojni podržavili, z njim je začela gospodariti kmetijska zadruga. Eldini mami je uspelo posest delno pridobiti nazaj. Vzeli so ji jo kot viničarsko posestvo, ven- dar je uspela dokazati, da na posestvu ni bilo viničarjev. Vztrajna mati je na koncu uspela povrniti dvorec Maj- pigel in tri hektarje zemlje, ostalo je država razdelila med agrarne upravičence.

Slikarka kmetovalka

Po materini smrti leta 1950 je začela kmetovati umetnica Elda Piščanec sama. **Verica Klinc** iz Vin, bližnja sosedja graščakinje, se spominja, da je imela nekaj glav živi- ne. »Vinograda ni imela več, imela je sadovnjak. Zelo do- bro je čebelarila in ko je bil kdo od sosedov bolan, mu je podarila med,« se spominja Klinčeva. Sosedji se spomi- njajo, da je živela odmaknje- no, vendar ne zato, ker bi se čutila vzvišeno. »Živela je zelo skromno, rada je imela preprostost,« se še spominja Klinčeva. Bila je pač ume- tnica in večina umetnikov je bolj ali manj posebnih. Tudi **Slavko Jezernik**, pred- sednik Krajevne skupnosti Nova Cerkev, je Piščančovo videval na bližnji Dobrni, kjer je v cerkvi igrala orgle.

»Dobro se je spominjam, kako je pešala po poti z glavne ceste, ko je šla z av- tobusa. Ceste takrat še nismo imeli,« se Eldo Piščanec spo- minja sosed **Jože Klinc**. Vsak teden je odpotovala za dva ali tri dni v Ljubljano, nazaj grede se je pri Klinčevih na kratko oglasila in se pogovo- rila predvsem o kmečkih go-

Avtoportret Eldo Piščanec (Foto: Galerija Velenje)

spodarskih zadevah. Neke- ga večera leta 1967 je prišel njen konec. »Tisti večer pred smrtjo sem bila še pri njej. Ob njej je bil zdravnik, ki ji je svetoval, da mora takoj v bolnišnico. Tega ni storila,« se še spominja Verica Klinc. Zjutraj so nato izvedeli, da je umrla. Slišala je, da so jo našli na stolu za mizo ob pri- žganem radiu. Veričin mož jo je mrtvo na vozu odpeljal v dolino do Lemberga. Tam so počakali na avtomobil, ki je pokojnico odpeljal do Ljubljane.

Največja »preša« Slovenije

Kot so povedali domačini, je dvorec Majpigel danes v lasti slikarkinega nečaka **mag. Vladimira Pekleta** (pred dvanajstimi leti smo ga predstavili v reportaži Nove- ga tednika). Tja je prihajal k stari mami in teti Eldi že kot

otrok. Takoj po vojni, ko se je vrnil kot partizan iz Gubčeve brigade, je pomagal tudi ob žetvi. Ekonomist Pekle je bil pozneje na različnih vodil- nih mestih v Ljubljani.

Lastnik je med drugim po- skrbel za novo veliko streho dvorca, ki je bil v srednjem veku v lasti celjskih minori- tov. Dvorec so dolga stoletja obkrožali vinogradi, minoriti so jih imeli zaradi pridelave mašnega vina. V njem je ko- maj šest stanovanjskih pro- storov, kar za dvorec ni ve- liko. Poleg spomina na Eldo Piščanec je velika zanimivost tega dvorca vinska »preša«, ki je največja vinska stiskal- nica v Sloveniji.

In prihodnost dvorca Maj- pigel? Kot so povedali vašča- ni Vin, naj bi bil nad Majpi- glom, ki potrebuje temeljito obnovo, najbolj navdušen eden od Pekletovih vnukov.

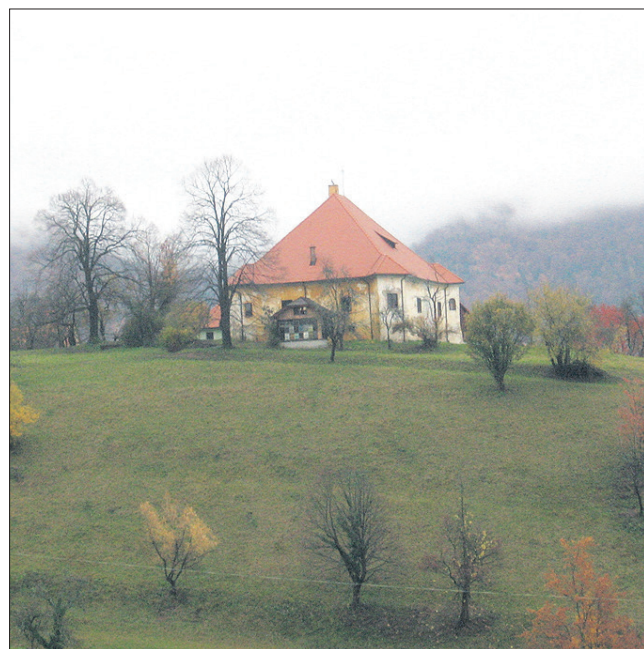
BRANE JERANKO

Fotografija Eldo Piščanec, slikarke, graščakinje in kmetovalke iz oko- lice Nove Cerkve. Prva retrospektivna razstava njenih del po njeni smrti je bila leta 2002 v Velenju. (Foto: Galerija Velenje)

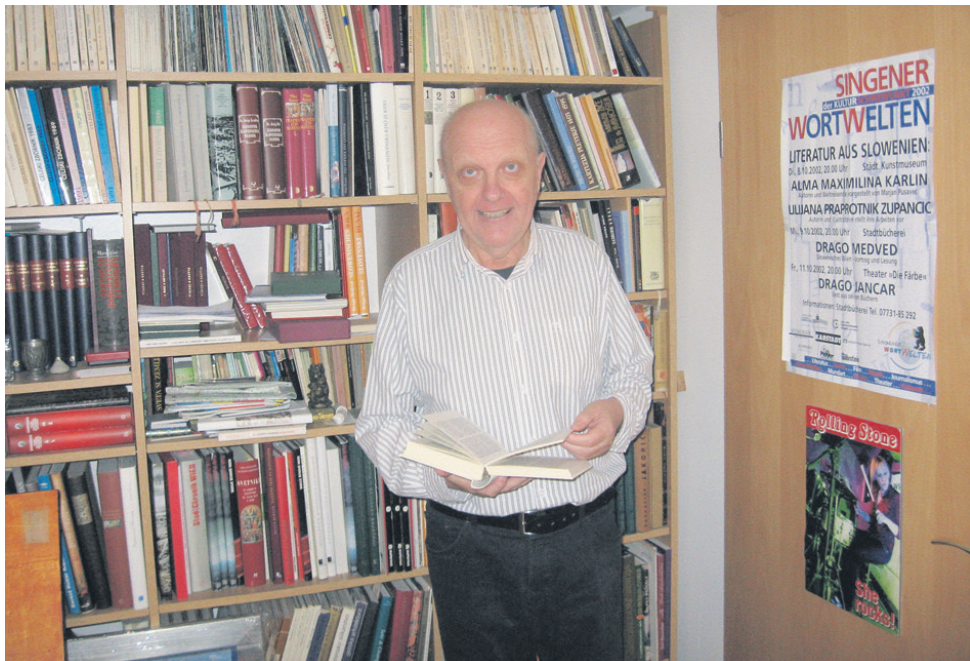
Tako je slikala. Na fotografiji je posnetek z retrospektivne razstave Piščančeve. Razstava je bila pred več kot desetletjem v Velenju. (Foto: Galerija Velenje)

Pogled na dvorec Majpigel v širši okolici Nove Cerkve, kjer je živela in kmetovala slikarka Elda Piščanec. Tam je tudi umrla.

V vinoteki Draga Medveda je marsikaj zanimivega ...

... v domači knjižnici tudi.

Pravi, da je sociolog vina

Publicist, novinar, slikar in pesnik Drago Medved zjutraj reče: »Gremo naprej v nov dan!«

Drago Medved, čigar ime in priimek hitro povežemo z vinsko kulturo, je v času okoli martinovega ponavadi precej zaseden. »Žal je tako, da me največkrat vabijo res okoli sv. Martina, kot da bi ljudje samo tedaj pili vino in ne vse leto. O teh vsebinah bi se morali več pogovarjati, zlasti v izobraževalni obliki,« poudarja. Draga Medveda iz Nove Cerkve pri Vojniku poznamo z različnih področij: kot publicista, novinarja, slikarja, pesnika ...

»Veseli me, da je vedno več oblik, s pomočjo katerih lahko ljudje pridobijo znanje na področju kulture pitja, ki se začne s pitjem vode. In ko bo v naših srednjih šolah obvezni predmet kultura pitja in omizja, bodo policisti imeli s pijanimi vozniki veliko manj dela,« meni Drago Medved. Vino je zanj nekaj posebnega, je kot neke vrste živo bitje. Zanj je nekaj žlahtnega, je rezultat naravnega fenomena in dela človekovega uma in rok. »Kot kristjanu mi je vino pomemben simbol naravnega reda, ki izhaja iz osnovne naloge vina po Beli Hamvasu, da vrne človeka v njegovo zlato dobo. To

ni časovni pojem, temveč stanje duha družbe,« pravi.

O martinovanjih kritično

Do vseh mogočih martinovanj je Medved kritičen. Po njegovem je ta praznik vse bolj izdelek turističnega marketinga. Ob tem je posebej kritičen do krsta vina. Opozarja, da se vina nikoli ni krstilo, saj krščansko občestvo pozna krst kot zakrament, s katerim človek vstopa v Kristusovo občestvo. Poznamo pa blagoslov vina na 27. december, ko goduje sv. Janez Evangelist, opozarja Medved. Vino, ki je blagoslovljeno, dobi ime šentjanževca, kar pomeni po domače svetega Janeza »žegen«. »Kar se tiče teh vinskih krstov, je danes malo bolje. Opažam, da je začela prevladovati praksa, da organizatorji na krst vina povabijo kar pravega duhovnika. Ta nato zadevo opravi tako, kot je treba, in ne da se vaški veseljaki šemijo v škofo in potem po vasi zganjajo cirkus,« ugotavlja. Po drugi strani je res, da je bil jesenski čas pri naših prednikih razumljen in doživet kot jesenski pust, dodaja.

Sociolog vina

Za vino se je začel zanimati razmeroma pozno. Ko je opazoval ljudi, kako pijejo, in spoznaval, da se ga tudi napijejo, je prišel do spoznanja, da je nekaj narobe z njihovim bontonom. Ne samo do vina. Začel je preučevati zgodovino vsega tega, tudi s sociološkega vidika, še posebej v času industrijske revolucije. In vedno bolj ga je začel zanimati odnos med vinom in človekom. Danes Draga Medveda marsikdo naziva kot enologa, vendar sam pravi, da je enolog poklic – ki zahteva diplomu na fakulteti za tiste, ki bdijo nad kakovostjo vina. »Mene pa zanima odnos med vinom in človekom, ne toliko to, kakšno je vino kot takšno. Zato sebi pravim, da sem sociolog vina. In o teh vsebinah pišem,« pripoveduje. Poudarja Konfucijevo misel: »Za pijanost ni krivo vino, temveč tisti, ki ga pije.«

Knjige o vinu

O teh temah je pridobil veliko znanja, ki ga posreduje drugim. »Ko osvojiš neko področje kot tisto, ki te zanima do te mere, da se mu resno posvečaš, potem je lastna hoja za znanjem hitrejša in tudi drugi pomagajo,« pravi. In ko so ga vprašali, koliko časa je pisal zadnjo knjigo Vinske bravure, ki ima približno petsto strani, je odgovoril: »Pisal sem jo tri leta na dvajset let podlage.« O vinski kulturi je napisal kar sedem knjig.

Svojega vinograda ni imel nikoli, čeprav so mu to možnost ponujali. »Izbral sem si način življenja, ki z vinogradom ni bil združljiv, razen v obliki že zrelega vina. Za vinograd moraš imeti čas, ki ti ga določajo peronospora, oidij in pršica, da ne rečem kaj hujšega,« pripoveduje.

Kot publicist je namenil večino časa kulturni dediščini, z njo je še bolj spoznaval naš prostor in čas. Med cerkvenimi, samostanskimi zgodbami in zgodovinskimi dogodki je večkrat naletel na

»Današnje martinovo je predvsem izdelek turističnega marketinga,« ugotavlja Drago Medved.

vinograde, vinske kleti, sode vina in podobno. Iz tega so nastali kar trije Delovi podlistki. Potem se je posvetil še raziskovanju slovenskega Dunaja, povezanosti Slovencev s tem vele mestom in še marsičemu.

Pri časopisih in na radiu

S črkami se je začel poklicno ukvarjati na drugačen način, ne kot novinar. Njegov prvi poklic je bil ročni stavec, za katerega se je izučil v Celjskem tisku, nasledniku znamenite Mohorjeve tiskarne. Tam je napredoval v tehnologa grafične priprave dela. »Nekega dne so me poklicali k direktorju Meliku, ki mi je dejal, da moram oditi k Novemu tedniku za tehničnega urednika, ker je prejšnji umrl,« se spominja začetka v svetu novinarstva. Kot tehničnemu uredniku Novega tednika je bilo Dragu Medvedu blizu tudi novinarstvo. Pred tem je že objavljaj pesmi v Mladih potih, za tem tudi v celjski literarni reviji Obrazi.

Novinarstvo je bilo v tistih časih drugačno, kot je danes. »To so bili časi, ko se je pri oblasteh rado slišalo, da smo novinarji pravzaprav družbenopolitični delavci,« se spominja drugačnega časa. V naši novinarski hiši je prav tako spoznaval delo na radiu. »V uredništvu so bili tako stari mački, nekateri še iz partizanov, srednja generacija in novinci. Dobro smo sodelovali, bili smo kolegalni, več časa je bilo za vse,« pravi o tistem času.

Nato je bil novinar pri dnevniku Delo, to je v veliki hiši, kjer je bilo delo bolj usmerjeno v posamezna področja.

Za domačo pisalno mizo v Novi Cerkvi. »Kako se ti ne bi smejal dan v takem kraju,« pravi Drago Medved, ki omenja izjemno bogato kulturno dejavnost tega kraja in prijaznost njegovih prebivalcev.

Marsikaj se je dogajalo. V času mitingaštva, pred razpadom Jugoslavije, so ga poslali celo v Mostar, kjer so se zbrali tudi uredniki kulturnih redakcij nacionalnih dnevnikov. »Edino dobro tega srečanja je bilo, da sem videl znameniti most nad Neretvo še v originalni izvedbi,« pove napol v šali. Po kadrovskih spremembah v Delu se je odločil za svobodni poklic.

Pesnik in slikar

Med pisano besedo Draga Medveda so tudi pesmi. Za 60-letnico je izdal zbirko prav toliko pesmi z naslovom Botritis. »Ime žlahtne plesni na kožici grozdne jagode pove, da je zbirka nastajala in se medila dolgo časa,« pojasnjuje. Pred dvanajstimi leti se je vrnil k slikanju, saj je začel slikati že kot vajenec v tiskarni. Pravi, da je bila prva izkušnja zelo zanimiva, nato je sledilo spoznanje, da brez dela ne bo nič. »Na osnovi teoretičnega znanja sem si ustvaril podobo svojega slikarstva. Danes jo definiram takole: ne slikam tega ali tistega, kar vidimo vsi, temveč slikam tisto, kar želim,

da ti vidiš z mojimi očmi. Ne morem ti dati svojih oči, z veseljem pa ti dam sliko,« pravi o svojem ustvarjanju. Svoja slikarska dela predstavlja na številnih samostojnih in skupinskih razstavah, likovnih kolonijah in simpozijih, med drugim je prejel nagrado mednarodnega simpozija.

In kakšen je vsakdanjik Draga Medveda v Novi Cerkvi, kjer živi v zadnjem obdobju? »Ustaljeno in hkrati različno,« pravi. Zjutraj poštar prinese, kar pač prinese, dopoldne gleda po televiziji zgodovinske oddaje, nato gre v pisarno, kjer pregleda elektronsko pošto. »Nato grem v atelje in na platnih naredim reliefne osnove za poznejše barvne nanose. To se potem suši, jaz pa odidem na kosilo. Potem grem takoj k delu,« pravi o svojem vsakdanjiku. Običajno se vrne v atelje, dokler je še kaj svetlobe. »Zvečer nato poslušam zvon naše cerkve. In ko ga spet slišim zgodaj zjutraj, si mislim: vse je v redu in na svojem mestu, gremo naprej v nov dan!«

BRANE JERANKO

Foto: BJ

V zadnjem desetletju in pol se je vrnil k slikarstvu. Slikal je že v času, ko je bil vajenec v tiskarni.

V Malgajevi rojstni hiši je njegova filmska sestra Malči pričakala žalostno pismo, v katerem ji mož Janko – Anzek sporoča, da se njen mlajši brat ne bo nikoli vrnil.

Podoba Franja Malgaja, ki je za svoje domoljubno prepričanje zavestno dal življenje, še preden je dopolnil 25. rojstni dan.

Junaškost Malgaja v zavedanju Šentjurčanov živi že od nekdaj. Tudi zato, ker so mu sledili številni soborci, prostovoljci iz domačega kraja.

Leta 1977 so po Malgaju v Šentjurju poimenovali šolo. Na osrednji slovesnosti to nedeljo so učenci pod mentorstvom Mateje Štraus pripravili kulturni program, ki je bil deležen samih presežnikov in pohval. Slavnostni govornik je bil arhivist celjskega arhiva dr. Bojan Himmelreich.

Junak, vzornik in domoljub za vse čase

Ob 120. obletnici rojstva Franja Malgaja se spominjajo veličine in tragičnosti šentjurskega rojaka

Na filmski razpis OŠ Franja Malgaja in občine so se prijavi tudi mladi igralci pod mentorstvom Jureta Godlerja. Na podlagi pisma soborca Janka Viranta ženi Malči, Malgajevi sestri, so v šestminutnem filmu prikazali zadnje trenutke Franja Malgaja. Snemali so dva dni, in sicer v Hruševcu v njegovi rojstni hiši in na južnem pobočju Resevne.

Film s svojo nazornostjo gledalcu pusti v grlu cmok, na preimernem ogledu si je ob njem kdo obrisal tudi kakšno solzo. »Namen filma je spomniti, da vojna ni igranje igrice na računalniku. Ko si zadet, ne ponavljaš stopnje. Ko padeš, si mrtev za vedno,« je dejal scenarist, režiser in producent Jure Godler.

Kdove če je mladi Franjo v svojih najstniških letih stkal osebne vezi z družino Ipavcev, vsekakor pa je bil eden tistih, ki so najbolj globoko in iskreno izživel refren znamenite pesmi Slovenec sem. Vizionar in domoljub, junak in vzornik, neznatniški akter v pregovorni slovenski pasivnosti. Vse to je bil šentjurski rojak, ki je grenko »pilulo«
nerazumljenosti in izdajstva moral pogoltniti že v času življenja.

Kot pričajo krstne knjige, se je 20. novembra – deset dni kasneje, kot se je interpretiralo doslej – za Dolami na hišni številki 2 v Hruševcu pri Šentjurju rodil Franjo Malgaj. Bil je deseti otrok mame Neže in očeta Jurija. Oče je bil železničar in za tiste čase je bila družina relativno dobro prekrbljena. V gimnazijskih letih je v Celju Franjo spoznal Rudolfa Maistra in tudi pod njegovim vplivom začel pesniti. Po duhu je bil preporodovec in zaprisežen član sokolskega gibanja. Kot študent je v Gradcu končal štiri semestre prava. Bil je karizmatičen mladenič, ki

bi verjetno v vsakem primeru pisal zgodovino. Usodni strel Gavrila Principa na avstrijskega prestolonaslednika v Sarajevu junija 1914 je po svoje tragično zapečatil tudi usodo Franja Malgaja.

Vojna neslutnih razsežnosti

Prva svetovna vojna je imela nepredstavljive razsežnosti in uničujoče posledice. A bila je tudi opismenjevalka, ki je množice ne- ali polpismenih slovenskih vojakov spodbudila, da so napisali brez števila razglednic, pism in dnevnikov. V to izčrpavajočo frontalno vojno je bil kmalu vpoklican tudi Malgaj. V štirih letih se je na italijanski fronti med izlivom Soče v morje in tromejo Avstrije, Italije in Švice bojeval v štirih velikih bitkah. Prebolel je tifus, se ponovno vrnil na fronto, napredoval v poročnika in bil večkrat odlikovan. Vojaška dokumentacija ga opisuje v presežnikih kot karakterno izjemnega in spoštovanja vrednega človeka. Kot se izkaže proti koncu vojne, je bil tudi domoljub in vizionar, ki je znal videti daleč čez meje tistega kar mu je bilo ukazano.

Grenka »pilula« nerazumevanja

Ko se je vojna uradno končala, so deželo preplavili morje izčrpanih vojakov, pomanjkanje v vseh oblikah in apatičnosti ob neumevanju smiselnosti tolikšnega trpljenja. General Maister je avstrijske aktivnosti na severni meji pravilno razumel in se odločil ukrepati. Poročnik Franjo Malgaj je bil med njegovimi prvimi prostovoljci in najbolj zaupanja vrednimi

častniki. Zaradi Malgajevih vojaških akcij je Mežiška dolina ostala slovenska. Na tem ozemlju dandanes v štirih občinah živi 26 tisoč prebivalcev. Spoznanje, da sta Koroška in z njo severna slovenska meja za ljubljansko narodno vlado »pišmeuhovsko«
daleč, je bilo za Malgaja boleče. V romanu Požganica ga je slikovito opisal Prežihov Voranc. Iz ohranjene korespondence različnih virov je jasno, da je bil Malgaj v tem pogledu zagrenjen, a hkrati odločen, da bo šel do konca. Tudi za ceno življenja.

Nesreča z granato ali strel v hrbet?

Bilo je 6. maja 1919 na Tolstem vrhu pri Guštanju, današnjih Ravnah na Koroškem. Ob poltreh popoldne je bil Franjo Malgaj v bojih ubit. Dolgo razširjena teorija, da se mu je pri plezanju na drevo nesrečno sprožila granata, glede na poškodbe trupla ne zdrži. Po pripovedovanju Gvida Viranta, Malgajevega pranečaka v Šentjurju, je njegov ded v pismu svoji ženi, Malgajevi sestri, nedvoumno zapisal, da je Franja pokosila izdajalčeva krogla v hrbet. Morda tudi zaradi nagrade deset tisočih kron, ki so jo Avstrijci na Malgajevo glavo razpisali že dolgo pred tem. V luči državljanske vojne na Koroškem so nemškutarji zasramovali njegovo truplo pred pokopom. Soborci ga namreč niso mogli vzeti s seboj. Oktobra 1919 so ga na zahtevo sorodnikov prekopali in z velikimi častmi – na grobu je govoril tudi general Maister – pokopali na šentjurskem pokopališču.

SAŠKA T. OCVRK
Foto: JURE GODLER

Letošnji Ipavčevi dnevi so s skupnim naslovom Malgaj trka posvečeni temu narodnemu junaku iz Šentjurja. Na osrednji prireditvi to nedeljo so odprli premično razstavo, ki je ta mesec na ogled v Ipavčevem kulturnem centru, nato se bo selila v državni zbor. V knjižnici Šentjur bodo mesec dni na ogled edini originalni dnevnik Franja Malgaja iz leta 1916, njegov daljnogled z bojnega polja, filatelistična zbirka in osmrtnica.

Kot je povedala direktorica knjižnice Tatjana Oset, je ena pomembnejših ugotovitev novjših raziskav pravičen datum rojstva. Malgaj se je rodil 20., ne 10. novembra, dan kasneje je bil tudi krščen. Na razstavi je tudi originalna podobica, ki jo je dobil pri prvem svetem obhajilu. »Izguba najmlajšega sina in brata že po vojni je bila za družino izjemno boleča. V veliko pomoč pri pripravi razstave so nam bili sorodniki, ki vsa leta skrbno hranijo Malgajevo dediščino.« Za promocijo v lokalnem okolju se od leta 2006 trudi tudi Domoljubno društvo Franja Malgaja, ki ga vodi zgodovinarica in muzealka Darja Jan.

Iz hiše v papirnatem cvetju

Marica Lesjak v registru žive kulturne dediščine – Njene papirnate rože so trenutno na razstavi v etnografskem muzeju

»Za izdelovanje papirnatih rož so me navdušile sestra, ki je bila deset let starejša, tete in sosedja,« se spominja začetka dolgoletna »kranceljpintarica« Marica Lesjak iz Spodnje Rečice pri Laškem. Za ohranjanje te kulturne dediščine je v zadnjih letih prejela pečat Občine Laško, laško priznanje Antona Aškerca, priznanje za poseben uspeh Festivala za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani in še marsikatero. Letos je od državnega koordinatorja za varstvo žive kulturne dediščine dobila še dovoljenje, da lahko njihov znak uporablja tudi za njene papirnate rože.

Upravljevec registra je ministrstvo za kulturo. »Živa kulturna dediščina so nesnovne dobrine, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine in z njimi povezane premičnine ter kulturni prostori, ki jih skupnost, skupine in včasih posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino,« pravijo na ministrstvu za kulturo. V registru žive dediščine je uvrščenih še nekaj »kranceljpintaric« z drugih območij Slovenije.

Iz preteklosti

»Nikoli mi ni dolgčas. Če nič drugega, naredim vsaj po eno rožico, s katero razveselim človeka,« pravi najstarejša »kranceljpintarica« Marica Lesjak. Začela je v rodnem Vrhu nad Laškim,

Z delovne mize »kranceljpintarice« Marice Lesjak iz Spodnje Rečice pri Laškem

kjer so se zbiral ženske, ki so pletle vence in izdelovale papirnate rože, ki so jih vpletale vanje. »Najprej sem jih opazovala in jim podajala posamezne kose zelenja, da jim je delo šlo hitreje od rok,« se spominja začetka, ko je bila desetletna deklica. Vence so pletle tako za vesele kot žalostne dogodke, ki so spremljali vaščane. Za »ohcet« so s takšnimi venci okrasili vhod domačije in poročno kočijo, za večno slovo od vaščanov vence z velikimi papirnatimi roža-

mi, ki so bile povoščene. Da so jih povoskali, so uporabili vosek sveč, ki niso zgorele do konca. Z venci so prav tako krasili križe in kapele ter »bogkove« kote.

Ko je bila Marica stara sedemnajst let, je odšla v dolino v službo. »Nekega dne sem se odpravila v zdravilišče in se pozanimala, če bi lahko dobila službo. »Kar jutri pridite!« so ji odgovorili na začetku 37-letnega dela v laškem zdravilišču, kjer je med drugim izdelovala cvetlične aranžmaje iz

živega cvetja, ki so jih potrebovali v različnih prostorih in na banketih. Tudi veliko nagrobnih aranžmajev za dan spomina na mrtve je izdelala, in sicer za bližnje in daljno sorodstvo. V dolini je začela prvi mesec delati kot sobarica, nato so jo poslali v kuhinjo, po nekaj mesecih je že prevzela »šank«. Kar četrto stoletja je delala v strežbi, od tega je bila večino časa vodja. Letos mineva 160 let laškega zdravilišča, Marica Lesjak pa se ob tem spominja, da je bila še aktivno zaposlena, ko so praznovali 100-letnico zdravilišča. Nazadnje je dolgo delala na blagajni kopališča. »Spomini na leta v zdravilišču so zelo lepi!« malce nostalgичno pojasni. Čeprav je bilo vmes tudi kar nekaj »bolj napornih« opravil, kot je veliko praznovanje, ko je morala na primer odpreti kar tristo steklenic butelj. Po vsem tem je bila koža na njenih nogah že skoraj vijoličaste barve, se spominja v smeju.

To ni kič

Izdelovanje papirnatih rož je postalo po drugi svetovni vojni staromodno, v zadnjem obdobju je izjemno cenjeno. Marica Lesjak se je po odhodu v pokoj ponovno posvetila izdelovanju papirnatih rož. »Veliko mi pomeni, da je to spoštovano, cenjeno,« je zadovoljna. »Kljub temu nekaj ljudi misli, da je izdelovanje papirnatih rož kič. Takšnim odgovorim, da tega etnolog dr. Janez Bogataj ne sme slišati, saj je zanj naša kulturna dediščina, ki se prenaša iz roda v rod,« vztraja.

Njeno delo je začelo odmevati pred leti, ko je kot »kranceljpintarica« nastopila v povorki Piva in cvetja v Laškem, kjer je metala z voza

med udeležence papirnate rože. To je tako odmevalo, da so naslednje leto prizor prikazovali v televizijski reklami za prireditve. Narodopisec Jure Krašovec iz Laškega jo je nato začel nagovarjati, naj se izdelovanju papirnatih rož še bolj posveti. In od takrat izdeluje, predvsem ob večerih, različne papirnate rože. Zgodilo se je že, da jih je izdelovala skoraj vso noč. Ob neki priložnosti jo je prijatelj, znan narodnozabavni glasbenik, zaprosil, naj zanj izdela šopek papirnatih rož za darilo, ki ga bo odnesel v Nemčijo. Ljudem se rado zgodi, da na kaj pozabimo in tako jo je na predvečer potovanja v Nemčijo poklical, če lahko pride zjutraj še po šopek. In delo je trajalo celo noč ...

V muzeju

Med rožami Marice Lesjak je največ nageljnov in vrtnic, izdeluje približno petdeset različnih papirnatih rož. Teh je za vsak letni čas dovolj, zato jih je že predstavila na eni od svojih samostojnih razstav z naslovom Štirje letni časi. Pomlad predstavlja z zvončki, s trobenticami, krukusi in z drugim spomladanskim cvetjem, zimo z božičnimi zvezdami ... Doslej je pripravila sedem samostojnih razstav papirnatega cvetja, letos jeseni sodeluje v Slovenskem etnografskem muzeju na razstavi Tradicionalno izdelovanje papirnatih rož.

Marica Lesjak nasploh veliko javno nastopa in svoje znanje prenaša na druge. Njeno stojnico je mogoče videti tako na prireditvah v Laškem kot na celjskem Podežlju v mestu, Prazniku kozjanskega praznika v Podsredi, na Barbarinem sejmu v Šmarju pri Jelšah, na sejmu na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ... Nastopala je v vrtcih in šolah, v Hiši generacij Laško so vsak mesec delavnice, kjer z učenkami izdeluje papirnato cvetje. Prihajajo celo udeleženci iz Zasavja in z Gorenjskega, posamezniki nato prenašajo znanje v domačem okolju še na druge.

»Njen moto je, da nima časa,« je o Marici Lesjak povedala ena od njenih učenek, ki je njena prijateljica. Njeno tretje življenjsko obdobje seveda ni samo v znamenju izdelovanja rož iz krep papirja. Dejavnost je tudi v večih družtvih, kot igralko dramske skupine pa jo domačini poznajo z različnih prireditev. In kaj ji v življenju največ pomeni? »Največ mi pomeni družina, da smo čim več skupaj, da se razumemo,« pravi Marica Lesjak, ki jo je pred dvema letoma hudo prizadela izguba sina. Tudi hudih udarcev v njenem življenju ne manjka, saj je v zgodnjih otroških letih izgubila mamo, nato je postala vdova z dvema otrokoma.

BRANE JERANKO
Foto: BJ

Pod vplivom šeg in Anglije

Znanje izdelovanja papirnatih rož je bilo razširjeno po vsem slovenskem ozemlju, najdlje se je ohranilo v severovzhodnih predelih Slovenije. Na to kažejo številni ohranjeni primerki papirnatih rož, ki jih v svojih zbirkah hranijo slovenski muzeji.

Po drugi svetovni vojni je izdelovanje papirnatih rož zaradi pojava umetnih rož iz plastičnih materialov močno upadlo. V prvem desetletju 21. stoletja se je zanimanje za izdelavo papirnatih rož pod vplivom turističnih društev in organizacij, interesnih združenj ter obrtnih organizacij spet povečalo.

Izdelovanje suhega cvetja se je v Evropo razširilo iz Anglije, kjer je bilo znano v prvi polovici 18. stoletja. Ta večina je v prvi polovici 19. stoletja dosegla slovensko ozemlje, kjer je bila najprej znana med mestnim prebivalstvom. Od sredine 19. stoletja je izpričana še med slovenskim kmečkim prebivalstvom. Papirnate rože so izdelovali iz različnega papirja in žičnatih opor. Cvetne in stebelne liste so iz papirja izrezovali s škarjami ali izsekali s posebnimi železnimi izsekači ter jih nato barvali in tudi povoščili, da bi bili obstojnejši. Rože so izdelovali še iz raznobarnega krep (gubanega) papirja.

Uporaba papirnatih rož je bila povezana z navadami krašenja ob koledarskih šegah, šegah življenjskega kroga in praznikih cerkvenega leta. Najpogostejše so oblikovali papirnate rože v šopke, ki so jih na primer nosili ženini, neveste in svatje ali vojaški naborniki. Velikost šopkov in sestava cvetja v njih sta bili različni glede na okoliščine uporabe. S papirnatimi rožami, ki so jih spletili v vence ali kite, so ob cerkvenih praznikih krasili notranjost in zunanost cerkva, kapelic in sakralnih znamenj. V domovih so bili z njimi okrašeni svete podobe in »bogkov« kot. V kombinaciji z naravnim rastlinjem so papirnate rože spleтали tudi v nagrobne vence.

Vir: ministrstvo za kulturo

Različni šopki iz domače delavnice Marice Lesjak

Frizerski posel cveti ali vegetira ne glede na krizo

Darja Kocmut Žižek postavlja 20 let uspešnega frizerstva na 40 let družinske podlage

Ena največjih prednosti v poslu je, da zna človek poiskati svoje močne točke in jih nadgraditi. Ko je izbirala poklicno pot, je Darja Kocmut Žižek mislila na marsikaj. Na koncu je svojo kariero postavila na temelje družinske frizerske tradicije. Če imaš ob tem še srečo, da te poklic še desetletja potem vsako jutro znova navdušuje, lahko uspešno prebrodiš tudi najbolj turbulentne ekonomske čase.

V družini so frizerji že več kot 60 let. Darja je pred časom obeležila 20-letnico svojega salona Hair center Darja na Hudinji, a s tem poslom sta se pred njo ukvarjala že mama in dedek. Čeprav je s poklicem frizerja živela od rojstva, se ji je v ključnih trenutkih druženje s škarjami in z glavnikom zdelo čisto premalo glamurno. »Potem sem začela spremljati mamo na različnih tečajih, izobraževanjih, revijah. Spoznala sem vso razsežnost različnih možnosti, potrebo po nenehnem izpopolnjevanju in možnost izjemne kreativnosti. Sčasoma sem spoznala, da mi je ta poklic pisan na kožo.«

Še vedno mladostno odštekana

Frizerski poklic je eden tistih, ki zelo enostavno omogoča samostojno podjetniško pot. A prav zato je na trgu razlika med tistimi,

Darja Kocmut Žižek (na sredini) s svojo mamo Zdenko Podlinšek in z mlajšima sodelavcema Dorotejo Čander in Rokom Sajovicem

ki se ves čas borijo za obstanek, in tistimi, ki stiske ne občutijo zares, tako očitna. Darja Kocmut Žižek je prepričana, da je med slednjimi tudi po zaslugi svoje mame in delovne filozofije, ki ji jo je privzgojila. »Ves čas se je treba izobraževati, ves čas moraš imeti odprte oči in vsak dan znova moraš upravičiti zaupanje svojih strank. Ampak to velja pri vseh poklicih. Moja mama je bila zelo napredna in odprta za novosti že v časih, ko to še ni bilo tako splošno razširjeno zavedanje.« Da bi razmišljanje »izven škatle« ohranjala tudi v prihodnosti, je Darja v salonu zaposlila frizerja

Roka Sajovica, predstavnika mlajše generacije. »Želela sem ga v svoji ekipi, ker sem videla, kako dela. Ob tem, da je njegov stil povsem drugačen od mojega. Drug drugega profesionalno bogatva in se uči – on klasične umirjenosti, jaz mladostne odštekčnosti.«

Za tarnanje je časa enostavno škoda

V teh dneh je Darja končala že tretjo prenovo svojega salona na Hudinji. Ker verjame, da za poslovni uspeh ni dovolj samo, da si dober pri svojem delu. Treba je vlagati tudi v

svojo blagovno znamko. »Zato smo v salonu k sodelovanju povabili tudi **Dorotejo Čander**, ki skrbi za oblikovanje in našo zunanjo podobo. Ponudbo pa s prenovo razširjamo tudi na manjši masažni salon in tisti del kozmetike, ki meji na frizerstvo.« Po novem si bodo stranke pri njej lahko na primer uredile tudi trepalnice ter obrvi in podobno. Sicer pa je samostojno podjetništvo tudi za Darjo način življenja. »V tem pogledu s poslom živiš od jutra do večera. Ni prostora za tarnanje. Če že govorimo o krizi, je seveda ne moremo zanikati, ampak o tem res n rada govorim. Ne glede na politiko, ekonomijo in vse ostalo si še vedno lahko dober v svojem poslu. Enostavno moraš iti naprej.«

Skupaj smo močnejši

V zadnjih petih letih se Darja Kocmut Žižek ukvarja tudi z zastopstvom lasne kozmetike. Z obiski in seminarji po vsej Sloveniji je dobila vpogled v resnične razmere v tej panogi. »Nekateri saloni so izjemno uspešni, drugi navedujejo. Pri tem so v najtežjem

»Pri frizerskem poslu se obrestuje predvsem pogum, da si do stranke odkrit. In seveda pogovor. Tega ni nikoli preveč. Človeka moraš razumeti in spoznati, da mu lahko z nasvetom prideš nasproti. Sicer pa se zaupanje gradi dolgoročno,« pravi Darja Kocmut Žižek ob 20-letnici svojega salona.

položaju tisti samozaposleni, ki delajo sami in nimajo časa za nič. Pozna se, da si daljšega izobraževanja časovno enostavno ne morejo privoščiti. Razvoj na področju novih tehnologij in kemičnih izdelkov pa je bliskovit. Posledično so prikrajšane stranke. Druga rak rana je pomanjkanje povezovanja. Tudi če si vrhunski in najboljši, si samo eden. Konkurenca je nujno gonilo pozitivnega napredovanja, nikakor ljubosumnega varovanja svojega vrtička. Za vse je namreč dovolj dela,« je prepričana Kocmut Žižkova. V tem pogledu pozdravlja poslovni model najema stolov v večjih salonih, kjer je vsak samostojen, hkrati pa so v skupnem nastopu na trgu vsi močnejši.

SAŠKA T. OCVRK

Foto: GrupA

Asfalt Kovač v obnovo kulturne dediščine

Podjetje Asfalt Kovač iz Planinske vasi je časopisne strani desetletja polnilo s pravno odisejajo (ne)upravičenosti obstoja na tamkajšnji lokaciji v neposredni bližini kmetij. Tokrat so krajanje združili v drugačnem vzdušju na praznovanju ob končani obnovi cerkve in župnišča z okolico v Šentvidu pri Planini.

Podjetje Asfalt Kovač je ustanovil Mirko Kovač. S postavitvijo asfaltne baze v prvotno kmetijsko okolje se je pred leti sprožila praviška snežena kepa, pred katero je v nekem trenutku zmrznil cel sistem. Po razlagi enih sta se na okopih znašla brezobzirni kapital in naravovarstveniki, po interpretaciji drugih zdrava lokalna podjetnost in pred konkurenco prestrašeni gradbeni lobiji.

Kot je povedala direktorica podjetja **Nataša Kovač**, se je ta zgodba v njihov prid dokončno zaključila že leta 2006. Danes na tem področju kozjanskega zaledja zaposlujejo 40 ljudi in kot pravijo, jim gre v času propada velikih gradbincev, ki so stali na trhljih temeljih, dobro. Del dobička so se tako odločili vložiti tudi v lokalno sku-

pnost, predvsem v obnovo kulturne dediščine. V času krize država in njene ustanove za ta namen namreč nimajo denarja.

Gradbinci s posluhom

V zadnji obnovi so se tako lotili obnove zvonika šentviške cerkve ter pročelja na cerkvi in župnišču. Ob tem pa je bilo postorjenih še veliko manjših del v okolici. Dolej so na podoben način že obnovili zvonika cerkva sv. Miklavža v Planinski vasi in sv. Marjete na Planini. Naslednji bo na vrsti zvonik znamenite cerkvice na Sv. Križu nad Planino. »Vsi skupaj pa se veselimo tudi novih orgel, ki se bodo v Šentvidu – delček tudi po naši zaslugi – prvič oglasile na sveti večer,« je še povedala Kovačeva.

Kot je dejal **Mirko Kovač**, ki zdaj v podjetju opravlja vlogo prokurista, želijo v domačem kraju razviti tudi turistične možnosti. V obnovljeni cerkvi sv. Vida si je tako mogoče ogledati pol tisočletja star krstni kamen. Skupaj s portalom je bil izklesan v petnajstem stoletju v nekdanji cerkvi, ki so jo dve stoletja kasneje prezidali v današnjo obliko. Materiali so avtoht-

ni, saj so kamen pridobili v bližnji okolici vasi. Krstni kamen bodo poslej lahko spet uporabljali za prvotni namen in ob njem krščevali bodoče rodove šentviških otrok. Na slovesnosti ob koncu del so

se na zahvalno nedeljo zbrali krajanje, otroci so pripravili kulturni program in seveda ni manjkalo niti petja niti glasbe, še manj pijače in jedi.

StO

Foto: JG

Ustanovitelj in prokurist podjetja Asfalt Kovač, Mirko Kovač, pred obnovljeno župnijsko cerkvijo v Šentvidu pri Planini

Javno vodstvo po razstavi

CELEIA - MESTO POD MESTOM

Sobota,
15. november 2014
ob 11.00

Informacije in najave:
E: muzej@pokmuz-ce.si, info@pokmuz-ce.si
T: 03 428 09 62, 03 428 09 50

NAMIG

Vpeljimo dinamičen stil življenja

Če se tudi vi ob omembi rekreacije domislite vseh možnih izgovorov, naj vam povemo poglavitni spoznanji ene od delavnic v akciji (S)hujšajmo z Novim tednikom in Radiem Celje.

Ti se glasita: ni bolezn, lesno dejavnost, in nikoli ki bi povsem omejevala te- nismo prestari, da bi za-

čeli migati. **Brigita Fižuleto**, kineziologinja, profesorica športne vzgoje iz Zdravstvenega doma Celje, izbrani dvajseterici vsako leto predava o pomenu telesne aktivnosti pri procesu hujšanja in vzdrževanja telesne teže. Marsikoga bo razveselila informacija, da besedna zveza telesna dejavnost zajema vse oblike gibanja, ki porabljajo energijo. To pomeni, da kalorije kurimo tudi med vrtnarjenjem, pranjem avtomobila in nabiranjem gob ali zelišč ali ko se peš odpravimo na delovno mesto. Danes, ko nas delo sili, da skorajda ves čas sedimo na zadnji plati, je po besedah Brigite Fižuleto v naš vsakdan priporočljivo vključevati čim več telesne dejavnosti. To so torej lahko naši konjički, ki nas veselijo, bogatijo in nas hkrati ohranjajo fit. Telesna vadba pa je namenska telesna aktivnost, ki je namenjena izboljšanju zdravja, počutja in telesne pripravljenosti.

TV

Foto: arhiv NT (GrupA)

Brigita Fižuleto (levo) svetuje, da v svoj vsakdan vpeljemo čim več raznolikih dejavnosti, kjer bo v gibanju tudi naše telo.

KUPON

(S)hujšajmo
z Novim tednikom in Radiem Celje

ŽE 12 LET AKCIJE

ime in priimek

naslov

e-naslov in gsm

starost, teža, višina

izobrazba

ali imate kakšne zdravstvene težave? ☐ DA ☐ NE

Izpolnjen kupon pošljite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Prednovoletna druženja na Celjski koči

Preživite zaključek koledarskega in poslovnega leta v sproščenem vzdušju v družbi sodelavcev, poslovnih partnerjev, družine ... V naši restavraciji na Celjski koči bomo za vas odlično poskrbeli. Izbrani obroki bodo v prijetnem okolju še okusnejši!

Rezervirajte svoje mesto na info@celjska-koca.si ali pokličite na 051 352 035

Restavracija na Celjski koči je pripravljena na novoletno zabavo, ste tudi vi?

HOTEL ***
CELJSKA

Z NOVIM TEDNIKOM živite ceneje!

Naročniki časopisa ste deležni številnih ugodnosti, ki jih lahko izkoristite s kartico ugodnosti kluba naročnikov Novega tednika. Ne samo, da lahko s kartico izkoristite možnost objave štirih brezplačnih malih oglasov v časopisu in ene čestitke na Radiu Celje. Ker ste član kluba naročnikov, lahko s kartico izkoristiti tudi številne popuste v trgovinah in lokalih, ki jih najdete na spodnjem seznamu.

POPUSTI IZ POSEBNIH AKCIJ SE NE SEŠTEVAJO S POPUSTOM NA KARTICI

pizzeria Verona 10%	PROTECT TRADE ŠENTJUR SMARJE O. Leona Dobrotinška 27 d.o.o. Rogaška cesta 36 10%	FARAON CASINO CELJE 10%	VINSKA KLET GORIŠKA BRDA Z.O.O., Ul. Frankolovskih žrtev 17, 3000 Celje, Telefon: 03 425 16 80, 10 % popust na naše lastne proizvode. 10%
FOTO RIZMAL DIGITALNI FOTO STUDIO 10%	THERMANA d.d. HOTELI MEDICINA WELLNESS KONGRESI 10%	CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA 5%	golte slovenija 5%
SKINAUT SMUCARSKA ŠOLA CELJSKA informacije 041 616 464 10%	lesnina XXXL 3%	MRAVLJICA 10%	avt(h)iša škorjanec Rezervni deli in Servis Škorjanec 12%
SLADA TRGOVSKO PODJETJE, d. o. o. VODOVOD - OGREVALJE - SANITARNA OPREMA 10%	TOP FIT center za zdravje in rekreacijo 10%	ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA 10%	Hrustljava skušnjava 10%
Lai Thai Masaža Za Zdravje 20%	OPTIKA Teržan MARJAN TERŽAN, s.p. 5%	ROČNA AVTOPRALNICA GRAJŽL 5%	Slikopleskarstvo Peter Ocvirk 15%
			CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK NATAŠA Nataša Hribernik s.p. 10%
			Avto Safir Profesionalci za vozila 10%

- PIZZERIA VERONA, Mercator center Celje - 10% popust pri nakupu hrane - kartico predložite ob naročilu!

- PROTECT TRADE, d.o.o., Ul. Leona Dobrotinška 27, 3230 Šentjur, Rogaška cesta 19, 3240 Šmarje pri Jelšah - na storitve 10% dodatnega popusta

- CASINO FARAON CELJE, Ljubljanska cesta 39, 3000 Celje - ob nakupu 100 žetonov 10 gratis

- VINSKA KLET GORIŠKA BRDA Z.O.O., Ul. Frankolovskih žrtev 17, 3000 Celje, Telefon: 03 425 16 80, 10 % popust na naše lastne proizvode.

- FOTO RIZMAL, Mariborska c. 1, 3000 Celje - 10% popust velja za storitve

- THERMANA, D. D., Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško, www.thermana.si, 080 81 19. nudi 10% popust za bazen, savno + bazen, fitnes, solarij ter masaže, kopeli in druge wellness storitve, mesečne in letne vstopnice

- CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA - MOHORJEVA KNJIGARNA, Prešernova ulica 23, 3000 Celje, telefon: 03 490 14 20, e-pošta: knjigarna-ce@celjska-mohorjeva.si, 5% popust na knjižne izdaje celjske Mohorjeve družbe

- GOLTE - 5% popusta za nakup vozovnice za nihalko

- SKINAUT STORITVE, SIMON JEZERNIK, S.P., Vrnčeva 10, Celje - 10% popust

- LESNINA D.D., Levec 18 - 3% popust na oblaginjeno pohištvo (sedelne grt., trosedi, počivalniki ...)

- MRAVLJICA ART d.o.o., Lilekova 1, Celje, trgovina za ustvarjalne - 10% popust za vse izdelke

- SLADA, D.O.O., Plinarniška 4, 3000 Celje, vse za ogrevanje in vodovod, tel.: 03 490 47 70, GSM 051 626 793 - 10% popust.

- TOP-FIT D.O.O., Ipavčeva ulica 22, Celje - 10% popust

- HRUSTLJAVASKUŠNJAVA - prodajalna v EK centru v Celju, Mariborska cesta 88, Celje - 10% popust na vse vrste kruha

- Lai Thai, Tajska masaža Kenika Sripanha, s.p. Zagata 6, 3000 Celje. Več vrst različnih masaž, 20% popust na vse. Tel: 051 611 078

- Optika TERŽAN, Marjan Teržan s.p., Mariborska cesta 54, 3000 Celje, P.P. 1013, 3102 Celje. Telefon: 03 491 38 00, delovni čas: od ponedeljka do petka od 8.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 12.00

5% popusta na storitve!

- FLIKCA MAGDALENA ZUPAN s.p., - Zg. Rečica 7, 3270 Laško. Telefon 031 843-029. - 10% popusta na storitve.

- Avtohiša ŠKORJANEC; Mariborska 115, 3000 Celje. Telefon: 03/426 08 84, 031 609 416. Kartica velja za nakup blaga in storitev v vrednosti nad 100 EUR. Ne velja za blago v akciji.

- 12% popust na njihove storitve in blago.

- ROČNA AVTOPRALNICA GRAJŽL, Teharska cesta 35, Celje, pon.-pet. 9.00-16.00, sob. 10.00-16.00, ned. 10.00-14.00; dežurni telefon 070 771-262. NAROČNIKI Novega tednika 5 % popusta!

- SLIKOPLESKARSTVO PETER OCVIRK s.p., Arja vas 56a, 3301 Petrovče, nudi 15% popust na vse storitve. Popusti se ne seštevajo. Tel.: 041 346 328

- CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK NATAŠA, NATAŠA HRIBERNIK, s.p., Drofenikova ulica 15, 3230 Šentjur, podarja 10% popust na vse svoje storitve

- AVTO SAFIR, PROFESIONALNO POLIRANJE IN GLOBINSKO ČIŠČENJE AVTOMOBILA, Jolanda Salamon s.p., Delavnica: PGD Celje - Gaberje, Mariborska cesta 80/b, 3000 Celje. Telefon: 041-698-283. www.avtosafir.com - 10% popust na vse svoje storitve

Vladimir Kavčič/ Sreča ne prihaja sama

Rojen za hlapca

Pripoved o Pavletu, kmečkem fantu iz Poljanske doline, ki je po smrti očeta, sicer pijanca, ki je plačo kljub dobri službi žandarja uspel v glavnini zapiti, je v simboličnem smislu lahko tudi esej o slovenskem narodu. Rojeni za hlapce? No, pa pustimo trenutne politično-gospodarske razmere ob strani in se zadržimo pri mladeniču, ki mu je bilo pomanjkanje nekako samoumevno in niti ne boleče.

Pavle je bil navajen materinega nerganja, češ da iz njega pač ne bo nič dobrega »ratalo«. In s tako vsajenim vzorcem vzgoje, zažrte v rana mladostna leta, je iz dneva v dan potrjeval, da se mati ni kaj dosti zmotila.

O avtorju

Vladimir Kavčič je slovenski pisatelj in urednik, znan po več vojnih romanih, umrl je julija letos v Ljubljani. Med novjšimi sta *Prihodnost, ki je ni bilo* (2005) in *Od nikoder do nikamor* (2013). Glavni tematski izvor njegove proze je druga svetovna vojna, še posebej otroško doživljanje vojnih grozot.

Čeprav se je kot odraščajoči mladenič, ki se je po očetovi smrti z mamo odpravil v njeno mladostno vas, odločil, da revščine navzven ne bo kazal. »Kazal bo vesel in zadovoljen obraz, kot da imata z materjo pod pragom zakopan zvrhan pisker cekinov.« In v Žabnico, kjer sta njegovo življenje zapečatila pomanjkanje in revščina,

tudi med zmikavti se je občasno znašel, se res ni več vrnil. Povsem novega lista v življenju pa mu tudi ni uspelo obrniti.

Kmalu je Pavle začel delati kot hlapec pri bogatem kmetu Nacku. Zagledal se je v njegovo hčer Tinko, ki se je spečala z nesojenim študentom, z njim zanosila in ob zgražanju vaščanov

naposled skočila v reko in se utopila. Za Pavleta edina in nedosegljiva ljubezen. Popotnik Trstinar, s katerim sta se odpravila tudi na pogorišče fronte po prvi svetovni vojni, da bi na hitro obogatela z zalogami oblek in nakita ubitih vojakov, je bil poleg Korla njegov pravi prijatelj. V življenju so se mu zgodili še Cigani, popotniki, ki jim je odstopil prostor v svoji skromni hiški, kjer je po materini smrti nadaljeval življenje samotarja. Od nenajavljenih gostov, ki jih je, čeprav reven, lepo sprejel, se je naučil tudi zdravljenja živine, s čimer si je na začetku druge svetovne vojne služil kruh tudi pri nemškem okupatorju.

KONCERT OB JUBILEJU IN PREDSTAVITEV BIOGRAFSKEGA ALBUMA

Dom kulture Velenje,
21.11.2014 ob 19.00

skupina AVE
ans. VITAMIN
LIONS BAND
ŠANK ROCK
HELENA BLAGNE
ALEN ISLAMOVIC
SLOVENSKI OKTET
ANDREJ ŠIFRER
ans. KRAJCARJI
skupina BUM
RUDARSKI OKTET
PIHALNI ORKESTER
PREMOGOVNIKA VELENJE
VINKO ŠIMEK

Prodaja vstopnic: Festival Velenje

Rajko Djordjević
Mojih prvih
60

Medijski pokrovitelj: NOVI TEDNIK in RADIO CELJE

In ko je že kazalo, da bo vsaj kot osiveli možak na koncu zaživel človeku dostojno življenje, so ga zjutraj našli na samotni smreki sredi jase, obešenega na vojaški pas. Le en fant iz Poljanske

doline, ki je le mislil, da Pavleta dobro pozna, je izustil: »Glej, ga, hudiča, komaj se je izkopal iz revščine, že se je naveličal živeti ...«

BPT

Laška pihalna godba skozi čas (11)

130-letnica pod taktirko vojaškega glasbenika Antona Rojka

Poleg novih glasbil, katerih nakup je leta 1987 omogočila pokroviteljica Pivovarna Laško, se je godba javnosti leto kasneje predstavila v novih oblačilih – ljudskih nošah. S kreacijo so člani segli v šestdeseta leta 19. stoletja, torej v čas ustanovitve godbe v Laškem.

V povorki Pivo in cvetje, v kateri redno nastopajo, se je v tem času že uveljavilo predstavljanje starih običajev in ljudskega izročila. Laške godbenice, teh je bilo iz leta v leto več, in godbeniki so bili tako popolnoma usklajeni z ostalimi nastopajočimi.

Anton Rojko

Frfotajoča krilca mažoretke

Oktobra 1989 so se godbenikom pridružile mažoretke. Glavni pobudnik za ustanovitev mažoretke je bil dolgoletni godbenik Jože Ojsteršek, prve mažoretno gibe pa je 16 dekletom pokazala Majda Marguč, ki je bila mentorica skupine kar dve desetletji. Od vsega začetka in vseh nadaljnjih petindvajset let so skupni nastopi z godbo povsem nekaj običajnega. Več o delovanju in uspehih laških mažoretke si lahko preberete v članku Tine Vengust, ki je bil objavljen v Novem tedniku pred tednom dni.

Na čelo Laške godbe zakorakal »vojak« Anton Rojko

»Obračaš tja, obračaš sem – vedno je nekaj vojaškega v tej

ZGODBE IZ
KAMRE

kamra
www.kamra.si

Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje.

plehmuziki,« je zapisal Jure Krašovec, avtor besedila v zborniku ob 130-letnici. »Leta 1862 je vojak in godbenik Franc Klepej z nekaj kmečkimi in obrtniškimi možmi ter fanti postavil temelje laški godbi, ob 130-letnici leta 1992 pa je slavnostni koncert na gradu Tabor s 44 godbenicami in godbeniki vodil z vojaško in glasbeno izobrazbo podkovan Anton Rojko.

Anton Rojko, vodja godbe (1989–1996)

Rodil se je na Sušaku. Ob začetku druge svetovne vojne se je njegova družina preselila na Ptuj. Najprej se je učil igrati harmoniko, kasneje se je navdušil za trobento. Po končani poklicni šoli je obiskoval vojaško glasbeno šolo v Vukovarju, po šolanju je postal poklicni glasbenik. Igral je v vojaških orkestrih v različnih krajih Jugoslavije. Njegovo zadnje službeno mesto je bilo v Vojnem orkestru Ljubljana. V Laškem je leta 1989 taktirko prevzel od Ivana Povšeta, dolgoletnega kapelnika laških godbenikov.

SREČKO MAČEK

Uporabljeni viri:

130 let Laške pihalne godbe, 1992

140 let Laške pihalne godbe, 2002

Tina Vengust, Mažoretno palico vrtijo že 25 let, Novi tednik št.45/2014, str. 28-29

Prihodnjič: 140-letnica pod taktirko policijskega glasbenika Ivana Medveda

KUD GRIFON

VABI NA

1002. VRTILJAK POLK IN VALČKOV RADIA CELJE

in predstavitev knjige Toneta Vrable "1000 ponedeljkov, 1000 Vrtiljakov"

Sodelujejo: odgovorni urednik revije Golica Domen Hren, Zreška pomlad, Petka, Golte, ansambel glasbene šole Risto Savin Žalec, Smeh, Vigred, vokalna skupina Eros in folklorna skupina Grifon, voditelja Matevž Rebevšek in Tone Vrabl.

Koncert bo v sredo, 26. novembra 2014 v dvorani 2. slovenskega tabora v Žalcu ob 19.30.

Predprodaja vstopnic v TIC Žalec po 10 eur in dve uri pred koncertom po 12 eur.

MEDIJSKI POKROVITELJ NOVI TEDNIK IN RADIO CELJE

SVETOVNA VOJNA 1914- 1918

Alojz Koprivnik s soborci

Razglednica, ki jo je Alojz Koprivnik avgusta 1917 poslal domačim v Krško, prikazuje, kako z vojaškimi tovariši v zaklonišču pripravlja top. Med vojno so se oblikovala tudi zanimiva tovarštva, tako je Alojz Koprivnik še leta prijateljeval z vojakom Pompetom s Koroške, ki se je poročil na Trško Goro nad Krškim, kjer je živel tudi Alojz.

Prispevek: Samo Koprivnik
Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje.

Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: Album Slovenije, www.kamra.si

130 LET
LAŠKE
PIHALNE
GODBE

130 let Laške pihalne godbe, avtor besedila Jure Krašovec, 1992

Staremu novo vsebino

Zakaj Slovenija na področju industrijske dediščine ponavlja slabo prakso drugih evropskih držav?

Veliko Celjanov je minulo sredo prisluhnilo soočenju pogledov različnih strok na problematiko dediščine Rakuševega mlina. Dogodek je z vidika arhitekturne, kulturnovarstvene in zgodovinske stroke osvetlil zgodovinski, kulturni in dediščinski pomen stavbe in njenih potencialov za prihodnost. Ti tudi po nedavnem požaru niso prav nič manjši, je prepričana arhitektka in vodilna strokovnjakinja za industrijsko dediščino v Sloveniji doc. dr. Sonja Ifko s Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani. A že dva dni kasneje je sledil nov udarec za ožgano zidovje, saj je Lidl Slovenija zaradi varnosti zaposlenih in kupcev zaprl trgovino ob Mariborski cesti.

Zgodovina mlina sega v leto 1903, ko je skupina nemško usmerjenih podjetnikov kot odgovor na slovenski Majdičev mlin s Hudinje zgradila Prvi mestni mlin. Ta je sčasoma

prešel v roke družine Rakusch in čeprav so v njem tako kot v Majdičevem lahko zmleli do sedem vagonov pšenice dnevno, je imel še to prednost, da je bil zgrajen ob železniški progi in

je bil do njega speljan industrijski tir. Kot pojasnjuje muzejska svetnica dr. Marija Počivavšek, sta se tako družina Rakusch kot gorenjski podjetnik Peter Majdič ob mlinarstvu ukvarjala še z železninarstvom in veletrgovino, in če je bila prva predhodnica celjske Kovinotehne, sta iz Majdičevega imperija v Celju zrasla Merx in Klasje, na Gorenjskem pa Merkur.

Spomenik na papirju

Mogočno stavbo je kulturnovarstvena stroka ovrednotila leta 2001, leto kasneje pa jo

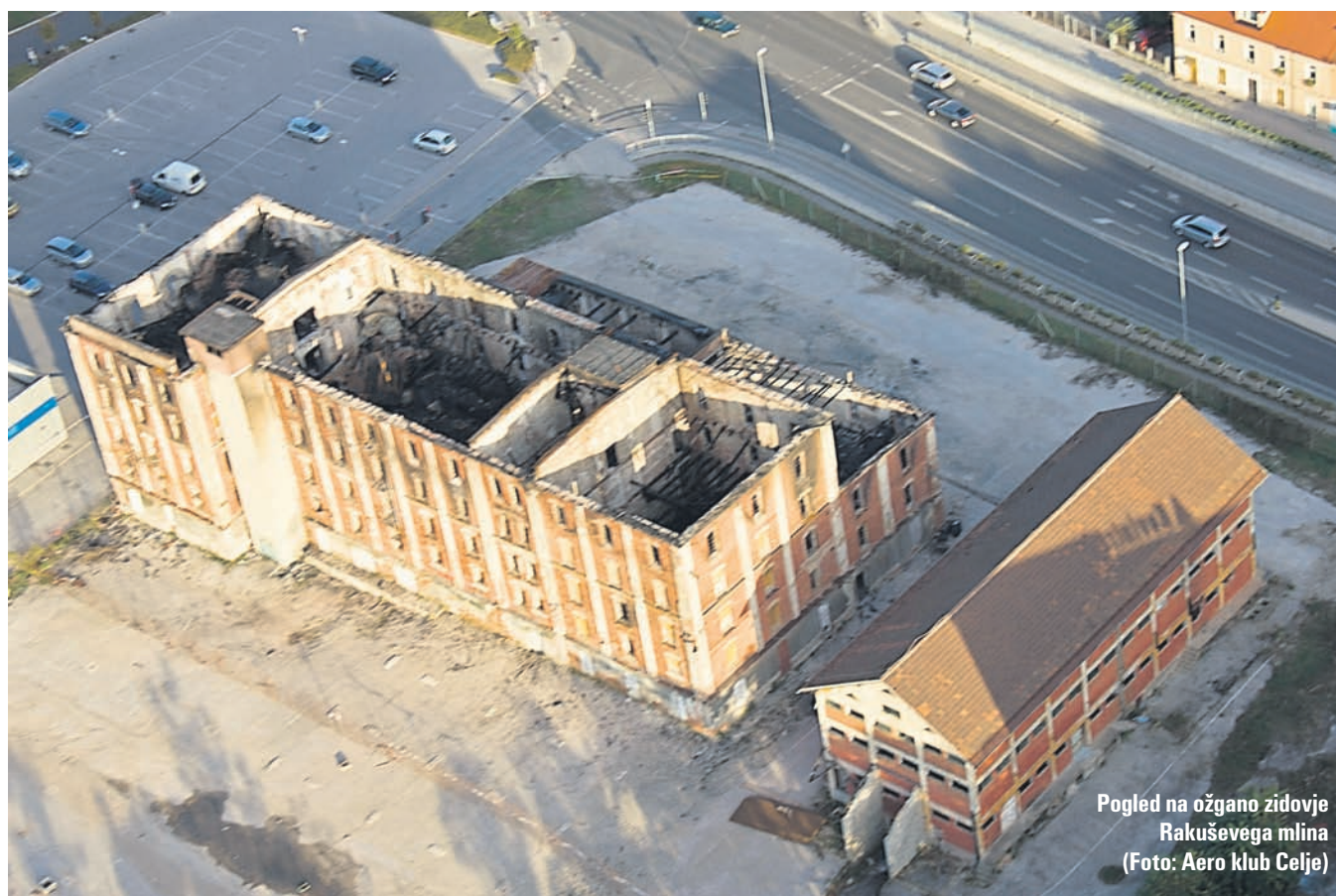
je mestna občina z odlokom razglasila za kulturni spomenik lokalnega pomena. »Glede na to, da v njej ni bilo ohranjene opreme, ni tehnični spomenik,« pravi konservator Matija Plevnik, vodja celjske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije Danijela Brišnik pa dodaja, da veljavna zakonodaja jasno določa, kako je s spomenikom treba ravnati, in k temu zavezuje tako državo kot lokalne skupnosti.

Načrtov, v kaj bi lahko preuredili stavbo, v Celju ni bilo malo. Že leta 2007 je območna

Rakušev mlin. Zakaj takšna hitrost?

Tudi zato, ker so imele vse politične stranke v predvolilnih programih predloge, kako oživiti Rakušev mlin, ne stroka ne meščani ne morejo razumeti, zakaj je mestna občina že četrti dan po požaru zaprosila za soglasje za rušenje mlina. V spomeniškem varstvu so, preden so vlogo posredovali ministrstvu za kulturo, zaprosili za ogled zunanosti stavbe. Ugotovili so, da ta morda le ni tako močno poškodovana, opozorili, da sta nujna ogled notranjosti in analiza poškodovanosti materiala, ter ministrstvu predlagali ohranitev Rakuševega mlina v največji možni meri oziroma rekonstrukcijo v primeru rušenja zgornjih etaž.

V članku v okviru tokratne Naše teme novinarki Ivana Stamejčič in Simona Šolinič načenjata več vidikov »dosjeja« Rakušev mlin. Svoje pripombe, mnenja o tej temi lahko posredujete tudi na naslov uredništva tednik@nt-rc.si.

Pogled na ožgano zidovje Rakuševega mlina (Foto: Aero klub Celje)

enota zavoda izdala varstvene pogoje za preureditev mlina v Kreativopolis. Narekovali so ohranjanje zunanjega videza stavbe, v notranjosti pa je stroka dopuščala različne posege. V diplomskih nalogah se je načrtovanja prihodnosti te stavbe lotilo kar nekaj študentov arhitekture, zadnja predlani Nina Majoranc, ki je v sodelovanju s Hišo kulture Celje predvidela preureditev v kulturno-poslovni center kreativnih dejavnosti z glavnim vhodom z dvoriščne strani in novim podhodom proti središču mesta, ob tem pa dograditev koncertne dvorane. Kot je poudarila, si je kot diplomantka pri tem lahko privoščila malo več svobode in se ni povsem omejevala s kulturnovarstvenimi predpisi.

O denarju in odnosu

Glavni razlog, da je bila stavba zadnja leta zapuščena – v njej je predlani že izbruhnil manjši požar – je bilo pomanjkanje denarja za preureditev. V mestni občini so jo tudi zaradi

tega uvrstili na seznam nepremičnin, ki so jih želeli prodati. A da ni vselej nujno, da so kulturni spomeniki le strošek in v breme lastnikom, kažejo primeri dobrih praks iz tujine. Kot je poudarila doc. dr. Sonja Ifko, so tudi drugod po Evropi s svojo industrijsko dediščino ravnali podobno mačehovsko kot v Sloveniji in želeli vse porušiti, a v zadnji četrtini prejšnjega stoletja se je miselnost spremenila.

Kot dokaz, da lahko obnovljene in preurejene industrijske hale služijo razvoju turizma, nudijo zavetje restavracijam, koncertnim dvoranam, muzejem, galerijam sodobnih umetnosti, fakultetam in novim industrijam ter tako prinašajo denar, je našela nekaj primerov iz Anglije, Nemčije, z Nizozemske, iz Belgije in Francije. »V svetu je bilo glede varovanja industrijske dediščine storjenih ogromno napak, zato sem verjela, da jih v Sloveniji ne bomo ponavljali,« je dejala in ob tem poudarila, da ni še nič zamujeno, dokler stavbe – čeprav opuščene – še stojijo.

IS

Malo odgovorov

Lidl zaprt, ministrstvo preučuje vlogo za rušenje

Zaradi nevarnosti, da bi se stavba lahko hipno porušila, so v družbi Lidl Slovenija v petek začasno zaprli trgovino ob Mariborski cesti. Na vprašanja, zakaj so se odločili, da bodo naročili dodatno izvedensko mnenje in kakšne so njegove glavne ugotovitve, zlasti kar se statike stavbe tiče, ter kdaj so to mnenje dobili, odgovarjajo le skopo.

Kot pravi Tina Cipot iz službe za odnose z javnostmi, še vedno trajajo razgovori s pristojnimi. »Kakšni bodo naslednji koraki, še ne moremo sporočiti, a pričakujemo, da se bodo pristojne ustanove čim prej odločile, kaj se bo s stavbo zgodilo,« je poudarila in dodala, da so v Lidlu Slove-

nija prepričani, da je to v interesu vseh. Nič bolj jasno tudi ni, kako bodo reševali izpad prihodka, saj ni znano, kako dolgo bo trgovina zaprta, in ali bodo morebitno odškodnino uveljavljali pri mestni občini ali imajo morda svoje trgovine zavarovane za podobne primere. »Dodatnih, povsem poslovnih odločitev z vidika občutljivosti podatkov ne moremo razkriti, vsekakor pa si želimo, da bi lahko v poslovalnici kmalu spet pozdravili obiskovalce.«

Prednostna obravnava

Na ministrstvu za kulturo so v ponedeljek povedali le to, da vlogo za rušenje stavbe

obravnavajo prednostno in z vso skrbnostjo. Mestno občino so pozvali k njeni dopolnitvi, a vse zahtevane dokumentacije iz Celja še niso prejeli. Hkrati pridobivajo še mnenja strokovnjakov s področja gradbene stroke in konservatorstva. Kot so poudarili, morajo biti pred odločitvijo znana vsa potrebna dejstva. Kako bodo na ministrstvu odločili, bo torej odvisno od strokovnih mnenj in dokazov, ki jih še zbirajo. Zato tudi na vprašanje, ali se bodo opredeljevali zgolj o rušenju stavbe ali bodo morda podali tudi kakšna navodila oziroma pogoje, kaj se sme porušiti in kaj (ter kako) je treba ohraniti, niso odgovorili.

Inšpekcijski postopek še traja

V zvezi s požarom Rakuševega mlina v Celju smo pričakovali kar nekaj pojasnil tudi iz gradbenega inšpektorata. Tako smo spraševali, kakšne postopke je doslej izvedel inšpektor, ali si je ogledal požarišče in ali je ob tem izdal kakšno odločbo oziroma navodila glede tega, kako je treba zavarovati in zaščititi območje. Je morda sodeloval tudi pri petkovi odločitvi Lidla Slovenija, da zaradi varnosti začasno zapre trgovino, in kakšna bo vloga inšpektorja potem, ko bo izdano tudi mnenje ministrstva za kulturo glede vloge za rušenje stavbe? V službi za odnose z javnostjo Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor so pojasnili, da je v zvezi z Rakuševim mlinom pristojni gradbeni inšpektor po uradni dolžnosti uvedel inšpekcijski postopek v zvezi z ugotavlja-

njem nevarne gradnje. »Ugotovitveni postopek je v zaključni fazi, zato upravni akt še ni bil izdan in zato drugih podatkov ne moremo posredovati,« so zapisali in dodali, da je »po podatkih, pridobljenih v inšpekcijskem postopku, gospodarska družba svojo trgovino zaprla zaradi nevarnosti porušitve poškodovanega Rakuševega mlina«.

Peticija za ohranitev

V javnosti odmeva tudi peticija za ohranitev Rakuševega mlina. Na mestno občino, mestne svetnike, ki so podali jasno obljubo o prenovi stavbe, in ministrstvo za kulturo kot soglasodajalca pri vseh posegih v Rakušev mlin, je namreč prvopodpisani pod peticijo, arhitekt Gorazd Furman Oman, naslovil javni poziv, naj poskrbijo za njegovo zavarovanje in dokončno prenovo mlina.

V njej je poudaril, da rušitev in popolna odstranitev stavbe zanj kot arhitekta in Celjana nista sprejemljivi in dopustni. »Rakušev mlin predstavlja tipičen primer slovenske industrijske arhitekture na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Njegovi največji arhitekturni vrednosti sta tipična opečna gradnja in impozantna velikost, saj še stoletje kasneje sodi med največje stavbe v Celju ... Hkrati predstavlja stavba neprecenljivo emocionalno vrednost za vse Celjane, saj je ena zadnjih še stoječih stavb z začetka industrializacije Celja, ki je mestu omogočila tako gospodarski kot tudi kulturni razcvet. Z rušitvijo in odstranitvijo bi prišlo do nepopravljive in neprecenljive škode,« je med drugim zapisal v besedilu, ki ga je samo v spletni različici do ponedeljka zvečer podpisalo približno 600 ljudi.

IS

Izvedenec gradbene stroke, univ. dipl. inž. gradbeništva Ivan Ramšak: »Rakušev mlin ni več stabilen.«

Najbolj nevarni potres in temperature pod ničlo

Nestabilna predvsem zidova na vzhodu in zahodu

Rakuševemu mlinu po obsežnem oktobrskem požaru grozi hipna porušitev. To je bistvena ugotovitev iz izvedenskega mnenja, ki ga je za Mestno občino Celje izdelal sodni izvedenec gradbene stroke, univ. dipl. inž. gradbeništva Ivan Ramšak. A hipna porušitev pomeni, da lahko do nje pride danes ali čez nekaj let – odvisno od zunanjih dejavnikov. Predvsem potres bi Rakušev mlin porušil takoj. Drugo, kar mu grozi, so nizke temperature. Zaradi njih bo namreč stabilnost objekta vedno slabša, opozarja Ramšak.

Stabilnost opečnatega velikana ob Mariborski cesti je že zmanjšala porušitev medetažnih konstrukcij. Ravno te so namreč celotni stavbi zagotavljale varnost. In če bi se zgodila hipna porušitev, je nemogoče z gotovostjo predvidevati, ali bi se zidovi porušili navznoter, torej v notranjost objekta, ali navzven. »V primeru hipne porušitve je največja verjetnost, da bi se Rakušev mlin najprej porušil na vzhodu in zahodu,«

razlaga Ramšak. Torej v smeri Mariborske ceste in na nasprotno stran, medtem ko naj bi bila stena stavbe, ki meji na trgovino Lidl, še najbolj varna. Tu naj bi bili ohranjeni še dve medetažni konstrukciji, vendar je spet vprašljiva njuna nosilnost. To se je pokazalo tudi pri ogledu pogorelega objekta. Je pa težava, ker v notranjost objekta oziroma v neposredno bližino zidu ni mogel niti izvedenec, ki je strokovno mnenje pripravljaj.

Nevarno zunaj in znotraj

Popolnoma natančno sliko statičnosti celotne stavbe se da ugotoviti računsko, a da se to lahko stori, je treba poznati karakteristike materiala, iz katerega je stavba zgrajena. Torej predvsem nosilnih zidov. Za notranjost je znano, da so bile konstrukcije lesene in da so uničene. »Da bi preverili karakteristike zidu, bi morali fizično vzeti vzorce, vendar v bližino ne smemo, ker je prenevarno,« pojasnjuje Ramšak. Zato tega niso mogli narediti. Če bi vzorec

odvzeli, bi ga morali preiskati laboratorijsko, da bi dobili dodatne analize. Ker do zidu ni smel, se je izvedenec oprl na splošno znano dejstvo, da je bil objekt zgrajen leta 1903. In ob tem dodaja, da če bi laboratorijske analize gradbenega materiala lahko opravili, bi celo pokazale, da je stanje objekta še bolj nevarno, kot so presodili zdaj, ko tovrstne analize niso mogli opraviti. Ker je bil objekt zgrajen iz žgane opeke, je poškodovan predvsem notranji opečnati sloj, vendar je do tja nemogoče priti, zato laboratorijske analize morda ne bi bile toliko natančne, če bi vzorec vzeli samo z zunanje strani, do katere se prav tako ne sme.

Trenutna rešitev: skrb za varnost

»Objekt enostavno ni več stabilen,« pravi Ramšak. Prihajajoča zima ga lahko samo še bolj oslabi. Ob gašenju požara so bili namreč zidovi že razmočeni, kako pa bodo na že tako ali tako slabo statičnost objekta vplivali morebiten sneg, njegova teža ali večdnevno deževje?

»Dež in sneg nista problem, v kolikor bodo temperature nad nič stopinj Celzija, težava lahko nastane, če bodo temperature nižje, torej pod ničlo,« odgovarja Ramšak. Processa zmrzovanja in odtajevanja v zimskih razmerah bosta namreč na zidove, ki še stojijo, negativno vplivala. Če bo objekt, takšen kot je, po požaru stal še nekaj zim, bo stanje vsako sezono samo slabše in nevarnejše, dodaja izvedenec. Trenutna rešitev, dokler ne bo natančno znano, kdaj in kako bo prišlo do porušitve, je skrb za varnost. Po domače rečeno mora biti dostop do objekta onemogočen na nekoliko večji razdalji, kot je njegova višina. In to iz čisto praktičnega razloga: če se zid, visok 15 metrov, poruši navzven, mora biti varnostna razdalja s prepovedjo približevanja vsaj 20 metrov.

Drago in zahtevno

V Rakuševem mlinu so v preteklosti že utrjevali zidove, z jeklenimi deli so ojačali nosilnost medetažnih konstrukcij. Vendar se jeklu nosilnost slabša s povišanimi temperaturami v požaru, zato so se v oktobrskih plamenih porušili tudi ti deli. Ramšak sicer vidi najboljšo rešitev v porušitvi zdajšnjega poškodovanega objekta in ob upoštevanju kulturne dediščine v ponovni postavitvi stavbe z obstoječim materialom, torej z istim materialom, ki je po požaru še ostal ohranjen. Vse ostalo bi po njegovem mnenju pomenilo izredno visoke stroške. Ena od možnosti je sicer, da bi z uporabo helikopterjev ali specialnih dvigal v notranjost objekta z vrha postavili dodatno ojačanje obstoječih zidov, da se ti ne bi podrli navznoter, nato bi sledil enak postopek še z zunanje strani. Tako bi objekt pravzaprav podprli ob straneh. Šele nato bi lahko notranjost očistili. Z delovnimi stroji je namreč nemogoče priti v notranjost ali v bližino objekta. Vsak delovni stroj zaradi svoje moči pomeni vibracijo za objekt, kar je prav tako zelo nevarno in bi lahko vplivalo na njegovo stabilnost. »Ampak takšen postopek ni samo drag, ampak tudi zelo zahteven,« še meni Ramšak.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: SHERPA

»Odločitev bo treba sprejeti hitro. Ne predstavljam si, da bi požarišče ostalo v takšnem stanju do spomladi,« pravi župan Bojan Šrot.

Kako ravna dober gospodar?

Župan Bojan Šrot pravi, da si sicer želi, da bi stavbo ohranili v čim večji meri, a končna odločitev je odvisna od stroke. Tako še iščejo načine, kako sploh očistiti požarišče. »O Rakuševem mlinu ne more in ne sme odločati politika, temveč je občina dolžna narediti tisto, kar bo povedala stroka,« pravi.

Prve ocene gradbenih strokovnjakov, ki so si stavbo ogledali z gasilskih lestev, za prihodnost mlina niso nič kaj obetavne. »Na prvem mestu je skrb za varnost ljudi in premoženja, šele na drugem je to, da je treba ohraniti kulturni spomenik, spregledati ne smemo niti ekonomskega vidika,« meni Šrot. Prepričan je, da bi občina finančno to zmogla, a kot še pravi, je bil mlin zavarovan in zato pričakuje, da bodo iz zavarovalnice pokriti stroški za rušenje ali delno tudi za rekonstrukcijo stavbe.

S tem, da je bila občina zadnja leta, odkar je z menjavo zemljišča kupila mlin, slab gospodar, se ne strinja. »Občina je Rakušev mlin z odlokom razglasila za kulturni spomenik, ko je postala lastnica, je

zanj iskala nove vsebine. Bilo je več poskusov, tudi prodati smo ga skušali, zadnja idejna zasnova je bila narejena za preureditev v stanovanja. 14 dni pred volitvami se je zanj zanimal profesor iz Berlina, da bi v stavbi skupaj s celjskimi partnerji uredili fakulteto za zdravstveno nego, a je žal prišlo do požara,« pravi in dodaja, da so vmes poskrbeli za najnujnejše, to pa je za fizično zaprtje dostopov v stavbo. Takoj po požaru so naročili statično oceno stavbe. »A ne zato, ker bi se nam mudilo rušiti stavbo.« Hitro ukrepanje je bilo nujno zaradi varnosti, saj je v neposredni bližini trgovina s parkiriščem.

»Eno je govoriti, kako prav bi bilo stavbo ohraniti, drugo pa sta kazenska in materialna odgovornost mestne občine in tudi mene kot župana,« še opozarja Šrot, da enostavno ni pripravljen prevzeti odgovornosti, če bi se komu ob morebitni porušitvi stavbe kaj zgodilo. In to je na torkovi seji mestnega sveta, ko so svetniške skupine SMC, ZL in CNL sprožile razpravo o nujni ohranitvi Rakuševega mlina, pojasnil tudi mestnim svetnikom. IS

OB ROBU

Bo kdo zgrabil bika za roge?

Rušiti ali ne rušiti? Me ne zanima, sama bi rada odgovor na drugo vprašanje. Že vsaj mesec bi si vsi odgovorni v povezavi s pogoriščem Rakuševega mlina morali zastavljati vprašanje: »Kako čim bolj zaščititi tisto, kar je ostalo?« Da bi kasneje – ko bo denar in bodo dorečene nove vsebine ter znani vsi kulturnovarstveni pogoji – lahko ohranili čim več.

Rakušev mlin je ena tistih stavb v Celju, ki se mi je kot otroku najgloblje vtisnila v spomin. Morda zato, ker je avtobus pripeljal po Mariborski cesti tako, da mi je mogočna opečnata stavba tik pred vstopom v mesto prva padla v oči. Veličine mlina v mojem spominu ni omajal niti prvi obisk takrat že skladišča, ko o tehnologiji parnega mlina ni bilo več ne duha ne sluha. Ko je zdaj po požaru od mogočne stavbe ostalo le ožgano zidovje, se zdi, da nihče noče zgrabit bika za roge.

Meščani so ogorčeni, eni z ihto iščejo krivca, a hkrati že sami s prstom kažejo nanj: češ, saj se ve, kdo bo imel največ koristi ... Drugi s peticijo trezno pozivajo k razumu po ohranitvi ostankov. Prav imajo, saj tistega, kar bi danes porušili, jutri nihče ne more več obuditi v življenje. A tudi v tem klicu me nekaj zmoti. Kaj pa, če se vmes stavba res poruši, če ob tem gmota zidakov koga poškoduje, bog ne daj celo ubije? Zdi se mi namreč, da mreža, ki je postavljena okrog požarišča, in 24-urni nadzor varnostne službe še nista porok, da se to ne bi moglo zgoditi. Ob tem že jutri lahko v Celju pritisne zima ...

Mestna občina je že na dan požara naročila izvedensko mnenje in na osnovi izsledkov statične ocene zaprosila za soglasje za rušenje. Spomeniško varstvo je glede na veljavno zakonodajo presojo prepustilo ministrstvu za kulturo, na osnovi ogleda zunanosti pa predlaga še analizo trdnosti ožganega materiala. Ministrstvo zdaj presoja, zbira dodatna mnenja, prav nihče pa v vsem tem času ni povedal, kako ožganine zaščititi. Se res lahko zanašamo, da bo stavba, ki je prenesla mačehovsko ravnanje lastnikov zadnja leta in desetletja, zmogla kljubovati še nekaj mesecev, da bi se – morda – rešitev zanjo le našla? Takšna prava, ki bi znala staremu dati novo vsebino in pri tem dopustiti tudi malo »svobode«, kakršno zagovarjajo mladi arhitekti.

IVANA STAMEJČIČ

Policisti preiskujejo kaznivo dejanje požiga

Kot vzrok požara so izključili tehnične napake v objektu

»Gre najverjetneje za ogenj, ki ga je povzročila nezna- na oseba. Kako in v kakšni obliki, zaenkrat ne moremo domnevati. Smo pa izključili možnost, da bi v Rakuševem mlinu zagorelo zaradi tehnične napake ali samovžiga,« pravi vodja Oddelka za splošno kriminaliteto Policijske uprave Celje Milan Vogrinc. Kriminalisti torej preiskujejo to, kar se je ves čas govorilo: požig.

Kriminalistični ogled kraja požara so do danes opravili delno, saj v prostore zaradi nevarnosti hipne porušitve objekta ne morejo. »Večji del ogleda smo opravili s pomočjo gasilcev in

njihove dvizne lestve,« dodaja Vogrinc. Torej so ogled opravili pretežno z višine, od tam tudi pogorišče fotografirali in izdelali skice. Tudi v del, kjer naj bi začelo najprej goreti, še ne morejo vstopiti. Ognjeni zublji naj bi najprej izbruhnili v sprednjem delu Rakuševega mlina, gledano z Mariborske ceste.

Temeljita preiskava bo sledila

Ogled tovrstnih pogorišč je vedno sestavljen iz več postopkov, fotografiranje in samo vizualni ogled z varnostne razdalje sta le prilogi v celotnem kriminalističnem spisu. Koli-

kšno dokazno vrednost imata, bi lahko presodilo sodišče v dokaznem postopku, če bi kriminalisti zdaj preiskavo končali in če bi domnevnega požigalca našli. Toda kriminalisti še vedno preiskujejo, saj bodo ogled opravili, ko in če bo prišlo do porušitve. Če morda nepoznavalci menijo, da bi porušitev oziroma ruševine kriminaliste ovirale pri delu, se motijo. Tudi takšen ogled je sestavljen iz posameznih delov. Drugače pojasnjeno: policisti bodo na delu, kjer je požar izbruhnil, vsak predmet ali del objekta, ki ga bodo po porušitvi odnašali, temeljito pregledali.

Je bil kdo v stavbi?

Vogrinc sicer priznava, da gre za večji objekt, vendar je tudi v nekaterih dosedanjih primerih večjih požarov na Celjskem prišlo do porušitve objektov in preiskavo so tudi takrat vedno izvedli brez težav. »Tudi vsako gospodarsko poslopje, kadar gre za večje požare, ponavadi pogori popolnoma. Preiskave vedno potekajo enako,« dodaja Vogrinc. Je pa zagotovo res, da bodo – ko bodo lahko – na kraj prišli tudi preiskovalci Nacionalnega forenzičnega laboratorija. Govoric, da sta bili v objektu v času požara dve osebi, v dosedANJI preiskavi policija zaenkrat ni mogla potrditi. Do zdaj so se policisti pogovarjali z določenimi osebami, za katere so vedeli, da so se včasih v Rakuševem mlinu zadrževale, vendar nobena od teh ni navedla informacije, da bi vedela za koga, ki bi bil v času požara v stavbi. SŠol

Nepozaben dan na Rudnici

Teden otroka smo v POŠ Sveti Štefan zaključili na prelep sončen dan, v petek, 10. oktobra, ko smo se na Rudnici srečali z družino Ogrizek.

Dopoldan smo preživeli med živalmi, ki se prosto sprehajajo na Poni ranču Ogrizek. Gostitelja sta nam povedala veliko zanimivosti o ponijih, lamah, čebelah, cikastem govedu in drugih domačih živalih, ki jih je na ranču res veliko. Najbolj so nam bile zanimive lame, še posebej pa njihov mehak kožušček. Vrhunec dneva je bil, ko smo si ogledali našega prvošolčka Filipa, kako brez sedla stoji jezdi ponija. Navdušeni smo bili nad njegovo točko in poslušnostjo konjička. Za konec pa bi se radi zahvalili zakoncema Ogrizek za gostoljubje in nepozaben dan. MŠ

Pohodniki z veliko energije

Pohodniki Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) Šmarje pri Jelšah so se v lepem jesenskem dnevu zbrali v Lesičnem in se preko

zaselkov Topolovo, Gabrje, Preska podali v malo vasico Zagorje. Tam so si ogledali Marijino romarsko cerkev in Lurško jamo, katerih zgodovi-

no je lepo predstavila lokalna turistična vodnica Tina Kolar. Imela sem priliko, da sem se jim kot domačinka pridruži-

lepoto kozjanske pokrajine. Veliko veselje je, da ljudje, ki se bližajo starosti, še lahko premagajo nekajurno pot. Vemo, da člani tretje univerze nismo več rosno mladi, a vendar se z voljo in pozitivno energijo veliko doseže!

MARJANA KRAČUN

Druženje za novo energijo

Združeni kot ena velika družina smo člani Medobčinskega društva delovnih invalidov Celje počastili mednarodni dan invalidov. Zaradi lepega jesenskega vremena smo se odločili, da bomo ta dan obeležili kar pred pisarno društva.

Dnevno slišimo, da imamo vse manj pravic, koliko invalidov je ostalo brez

službe, brez dohodkov, brez dostojnega življenja. Prevečkrat smo postavljeni na rob

družbe in potrebujemo različne oblike pomoči. Ena od oblik je tudi, da se srečujemo in bodrimo ter spodbujamo drug drugega, si izmenjujemo nasvete in izkušnje. Srca napolnimo z energijo, ki nam pomaga živeti. Večkrat se za

pomoč obrnemo na različne ustanove. Pomagajo nam in nam prisluhnejo, kolikor je v njihovih močeh.

Za kulturni program so poskrbeli varovanci Varstveno-delovnega centra Šentjur – folkloristi pod vodstvom Angelce in Jožeta, ki so zaplesali in zapeli. Niti prijateljstva so se tkale ob okusno pripravljene hrani. Naši Zdenko, Drago in Stane so poskrbeli za dobro obloženo mizo. Posladkali smo se s pecivom, ki ga znajo tako odlično pripraviti le naše članice. Prisotni in obiskovalci smo si lahko ogledali razstavo ročnih del skupine Zvončnic, ki v delavnicah in doma ustvarja čudovite izdelke. Ob zvokih odličnih glasbenikov smo zaplesali in zapeli ter pozabili na bolečine in tegobe, ki nas dnevno spremljajo.

Hvala vsem, ki ste nas počastili s prisotnostjo in nam namenili dragoceni čas. S tem ste pokazali, da ste z nami, da vam ni vseeno, kako živimo in kaj doprinesemo družbi.

DRAGICA MIRNIK AMON

95 let Terezije Skale – Škoflekove mame

V škratnih barvah že žari jesen. V tem času se je 6. oktobra pred 95 leti v sončni Lipi na Frankolovem v Polenškovi hiši rodila Terezija Skale – Škoflekova mama.

Kot mlado dekle je rada hodila na veselice, kamor jo je moral pospremiti brat Francek. Zaradi lepote so jo oblegali snubci in brat si je v zameno za dovoljenje za ples prislužil marsikateri kozarček rujnega. Ko je bila še »ledig«, se je udeležila kuharskega tečaja, da bi bila v kuhinji še bolj iznajdljiva. Pri sosedu – pri Škoflek – si je spletla družinsko gnezdo. Vse življenje je pridno delala, zato so povsod vidni sledovi njenega truda, na kar je ponosen njen rod. Na kolovratu je predla iz domačega lana in volne kakovostno predivo za rjuhe, brisače in jopice. V domačem mlinu je kot mlinarica z delom zaslužila moko za celo družino. Med okopavanjem njive je večkrat na hitro skočila še v gozd in se vrnila s polnim predpasnikom gob za kosilo. Po opravljenem delu se je rada povesečila. Sosedom je z veseljem priskočila na pomoč, enako tudi oni njej.

Danes se razveseli vsakega obiska prijateljev, sosedov in sorodnikov, saj z njimi rada deli dobro voljo. Prav posebej ji je v veselje, da se spomnijo nanjo in jo obiščejo ljudje z rodnega Frankolovega, čeprav jo je življenjska pot pred sedmimi leti odnesla od tam. Zdaj ji jesenski dnevi bolj mirno minevajo v knežjem mestu na Mirni poti v krajevni skupnosti Aljažev hrib.

JASNA PILIH

Kako omejiti število nikogaršnjih mačk?

Tudi če imajo lastnike, se ti zaradi stroškov preredko odločijo za sterilizacijo oziroma kastracijo

Bralka nam je zastavila vprašanje, katere občine na Celjskem sofinancirajo kastracijo oziroma sterilizacijo mačk. Zasledila je namreč, da je Občina Krško za takšen poseg prispevala 25 evrov. V nekaterih občinah na Celjskem smo zato preverili, kako je urejena ta problematika, in ugotovili, da nimajo tovrstnih akcij za živali, kjer so lastniki znani – kot so jih izvedli v Krškem. Občine morajo v skladu z Zakonom o zaščiti živali poskrbeti le za oskrbo zapuščenih živali na svojem območju, za kar sklenejo pogodbo z zavetiščem, in v proračunu predvideti določena sredstva za stroške, ki pri tem nastanejo.

Med stroške oskrbe zapuščenih živali sodi plačilo najemnine za bokse v zavetišču, pri čemer je njihovo število odvisno od števila registriranih psov v občini. K stroškom občine je treba prišteti še zneske oskrbe in namestitve žvali. V ta okvir sodi tudi sterilizacija oziroma kastracija prostoživečih mačk, in to tistih, ki so brez lastnika.

Neodgovorni lastniki

Vse več takšnih mačk, ki niso nikogaršnje, je posledica neodgovornega ravnanja ljudi, ki svoje živali zapustijo ali zavržejo. Takšne mačke živijo v bolj ali manj urbanih okoljih in jih je lahko tudi več skupaj. Sterilizacija oziroma kastracija je bistvenega pomena za omejevanje nenadzorovanega razmnoževanja in rojevanja novih mladičev. S tem se tudi preprečujejo izbruhi različnih nalezljivih bolezni. S temi posegi se pri mačkah, ki jih lastniki spuščajo iz hiše, povečata naklonjenost in zvestoba do doma in skrbnikov ter zmanjša pogostost potepanja oziroma uhajanja od doma, zmanjša pa se tudi možnost pojavnosti nekaterih oblik raka in agresivnega vedenja pri samcih.

Nekatere je težko uloviti

Večina občin na Celjskem pri skrbi za zapuščene živali sodeluje z zavetiščem Zonzani v Dramljah. Lastnica in vodja **Tatjana Lenko** pravi, da je bilo spomladi zaradi mile zime še več mladih mačk kot prejšnja leta. Zlasti so jih pogosto klicali v Zasavje, kjer so polovili tudi deset do petnajst mačk naenkrat. Zanje poskrbijo v svoji ambulanti ali v Veterinarski bolnici Šentjur. Sterilizacija stane 68 evrov, kastracija pa 36. Poleg teh stroškov si zaračunajo še uro dela, to je 12 evrov, in kilometrino za pot, ko gredo po mačke. Po posegu in označbi na ušesu jih vrnejo v okolje, kjer so jih ulovili, razen v pri-

Koliko denarja namenijo za živali?

Koliko je letos predvideno za zapuščene živali oziroma za sterilizacijo in kastracijo mačk, smo vprašali v nekaterih občinah na Celjskem. Številke so zelo različne, od nič in do nekaj tisočakov. Prva postavka velja za občino Mozirje, kjer so nam pojasnili, da niso zaznali težav s prosto živečimi mačkami in da morajo zato pohvaliti lastnike za njihovo odgovorno obnašanje ... Povsod drugod imajo očitno kar precej težav in stroškov z mačkami brez lastnikov.

Mestna občina Celje: do sredine oktobra je za sterilizacijo 97 in kastracijo 45 mačk porabila 12.400 evrov. V letošnjem proračunu je sicer za celotno oskrbo živali predvidenih 28 tisoč evrov.

Mestna občina Velenje: letno za sterilizacijo in kastracijo od 80 do 90 prostoživečih mačk namenijo 3.900 evrov. Ulov opravijo članice društva Poživ in s soglasjem občine odpeljejo žival na poseg.

Občina Laško: pogodbo o izvajanju dejavnosti oskrbe in namestitve zapuščenih živali ima z Veterinarsko postajo Sevnica.

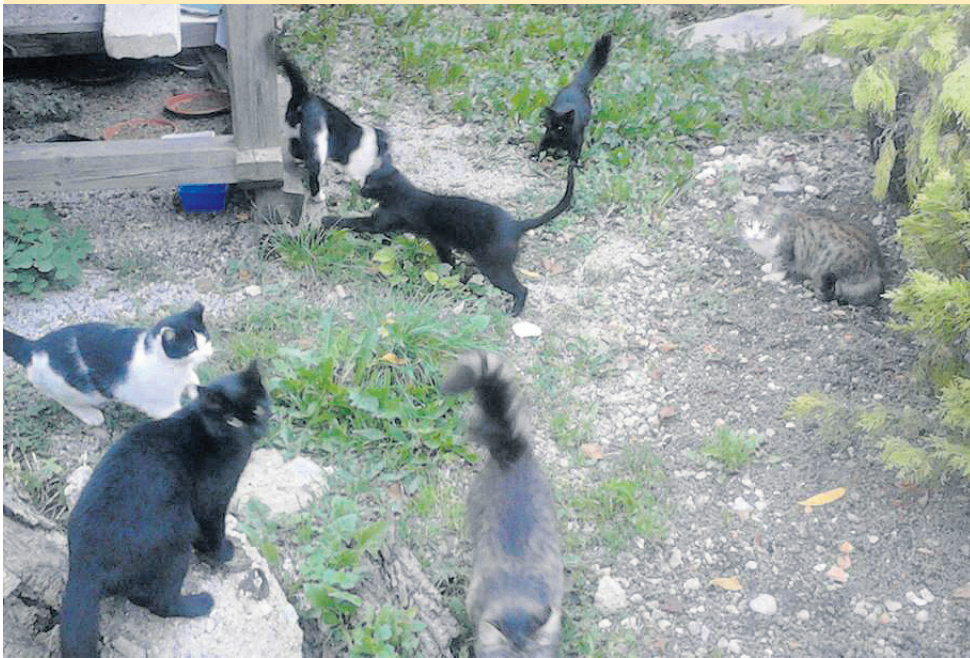
Letos so našli 25 kastracij oziroma sterilizacij, za kar je občina zagotovila približno 1.700 evrov.

Občina Šentjur: na stroške proračuna je bilo letos steriliziranih oziroma kastriranih 12 mačk (poleg 6 psov). Lani je bilo poskrbljeno za 45 živali. V proračunu ima za obravnavno izgubljenih ter odvrgnenih oziroma prostoživečih psov in mačk letos 12.600 evrov.

Občina Vojnik: ocenjuje, da je letos bistveno poraslo število zapuščenih mačk in zato je več tudi sterilizacij (poročila občina še nima), lani pa je poskrbela za 34 zapuščenih muc in 10 psov. Sedem tisoč evrov je letos na voljo za vse zapuščene živali.

Občina Slovenske Konjice: s pomočjo Zonzanije je lani poskrbela za 35 kastracij in sterilizacij ter vrnitev v naravno okolje, v 11 primerih pa so žvali posvojili novi skrbniki. Letos so poskrbeli za 38 mačk. Vsi stroški za zapuščene živali so lani znašali skoraj sedem tisoč evrov, letos naj bi več kot devet.

RG, TV, StO, BJ, JP

V Celju in okolici so številna mesta, kjer živijo brezdomne mačke. Celjsko društvo proti mučenju živali jih ne le hrani, pač pa poskrbi tudi za njihovo kastracijo in sterilizacijo. (Foto: arhiv DPMŽ)

meru, ko ljudje izrecno želijo, da bi jih namestili drugam. V takšnem primeru jih spustijo kje drugje. Nekatere je tudi zelo težo uloviti, zlasti na podeželju, kjer mačke lažje najdejo hrano in jih zato niti priboljški v mačjelovki ne premamijo.

Članice društva pomagajo

Pri lovu brezdomnih mačk večkrat pomagajo člani društva proti mučenju živali. V Celju je zadnje čase zelo aktivno, podpredsednica **Verica Štante** pa pravi, da mačke največkrat sami ulovijo, saj dobro poznajo teren in vedo, kje živijo v naravi. Nato v dogovoru z občino pokličejo zavetišče, da veterinar opravi poseg, jim hkrati odščitne delček ušesa in tako vedo, za

katere mačke je bilo že poskrbljeno. Opozarja, da je vse več težav tudi zato, ker lastniki mačk ne zmorejo stroškov zdravstvenih posegov za živali in je tako veliko lastniških mačk, ki se prosto gibljejo, nekastriranih in nesteriliziranih. Tudi zato društvo svojim članom omogoča popuste pri veterinarskih storitvah v nekaterih ambulantah.

Najprej klic na občino

Če zapuščeno mačko najdejo občani, morajo najprej poklicati pristojno službo svoje matične občine oziroma točno določenega človeka in izpolniti obrazec, ki je na spletni strani. Le tako občina tudi plača stroške posega. Ali je mačka res prostoživeča ali ima lastnika, je eno od vpra-

šanj, ki se ob tem zastavlja zlasti na podeželju. Včasih morda res kdo izkoristi možnost brezplačne sterilizacije ali kastracije s pretvezo, da gre za žival brez lastnika, še več pa je primerov, ko se okrog potikajo številne nikogaršnje mačke, ki vsako leto poskrbijo za obilno potomstvo. »Ko me ljudje kličejo, da so našli mesec dni staro mačko, se skušam dogovoriti, da zanjo poskrbijo sami, saj v zavetišču ne moremo oskrbeti tako malih muc,« pravi Tatjana Lenko, ki se hkrati dogovori z občino, da bo plačala poseg, ko bo maček dovolj velik. »Mnogokrat je to dolgoročno še najcenejša možnost,« ugotavlja in se strinja, da bolj organizirana akcija kastracije in sterilizacije ne bi bila odveč.

TATJANA CVIRN

Modri telefon

Jamstvo za hranilne vloge

Starejšo bralko, ki varčuje v banki, zanima, kako je z jamstvom države za hranilne vloge za fizične osebe v primeru tujih bank. Slišala je namreč, da za vloge v nekaterih bankah, kot sta Sberbank in BKS, slovenska država naj ne bi jamčila. Zanima jo, kako je s tem, kako naj sploh ve, katera banka je tuja in kdo sploh jamči za hranilne vloge v primeru tujih bank.

Mirjana Samardžija iz oddelka odnosov z javnostmi pri Banki Slovenije odgovarja: »Vlagatelji imajo pri vsaki banki ali hranilnici s sedežem v Sloveniji zajamčene vloge do 100 tisoč evrov. Pri tem ni pomembno, ali je banka v domači ali tuji lasti – vloge posameznega vlagatelja so pri vsaki banki ali hranilnici zajamčene enako, do 100 tisoč evrov.

Drugače kot za banke s sedežem v Republiki Sloveniji velja za jamstvo vlog pri podružnicah bank iz drugih držav članic Evropske unije, ki poslujejo v Sloveniji. Za vloge pri teh podružnicah jamčijo sistemi jamstva za vloge v domači državi članici, kar mora vsaka podružnica navesti tudi na svojih spletnih straneh ter podučiti svoje vlagatelje, na kakšen način so vloge zajamčene.

V vaših primerih torej za vloge pri BKS podružnici v Sloveniji jamči avstrijski sistem jamstva za vloge, za vloge pri Sberbank banki, d. d., ki ni ustanovljena kot podružnica tuje banke, ampak kot banka s sedežem v Republiki Sloveniji, pa jamči slovenski sistem jamstva za vloge (končno torej tudi Republika Slovenija, če ostale banke ne bi bile sposobne zbrati sredstev, potrebnih za izplačilo zajamčenih vlog v primeru stečaja banke).

Banka Slovenije na svojih spletnih straneh objavlja seznam bank z dovoljenjem za opravljanje bančnih storitev v Sloveniji (na seznamu glejte Banke v Sloveniji/Hranilnice v Sloveniji), prav tako pa tudi seznam podružnic bank iz drugih držav članic Evropske unije (Kreditne institucije držav EGP v Sloveniji). Seznam je dostopen na naslednji povezavi: <http://www.bsi.si/nadzor-bank.asp? MapaId=147>

Na spletnih straneh Banke Slovenije so objavljene tudi podrobnejše informacije o jamstvu za vloge pri bankah in hranilnicah, pri čemer so zelo informativna pogosta vprašanja in odgovori: <http://www.bsi.si>.

[si/jamstvo-vlog.asp? MapaId=1031](http://www.bsi.si/jamstvo-vlog.asp? MapaId=1031).«

BRANE JERANKO

Slaba organizacija prireditve

Bralka se je še z nekaterimi drugimi straši pritožila zaradi slabe organizacije prireditve Noč čarovnic na Starem gradu, ki je bila v petek, 31. oktobra. Letos je bila polomija, ugotavlja, in dodaja, da je bila prireditve zelo borna in slabo pripravljena, za kar krivi Zavod Celeia Celje. Ta krivdo zavrača in krivi društvo Vitezi belega volka, ki mu je zaupal prireditve.

Jerneja Kolar, referentka za stike z javnostmi in promocijo v zavodu Celeia, je glede na številne negativne komentarje in objave, povezane s prireditvijo, napisala pojasnilo, v katerem pravi, da tokrat zavod Celeia ni nastopal v vlogi organizatorja prireditve, temveč je bil to KUD Vitezi belega volka, ki mu je zavod zgolj odstopil v uporabo grajsko območje. Zavod je to storil na podlagi dobre izkušnje, ki jo je imel z društvom kot organizatorjem prireditve Noč čarovnic v letu 2012. Društvo je tudi letos pripravilo scenarij prireditve, ki je zavod navdušil s svojim vsebinskim konceptom. V zavodu so se odločili, da bodo dogodek pomagali reklamirati preko svojih obstoječih komunikacijskih kanalov, kar so tudi storili. To je bila tudi edina aktivna udeležba zavoda, saj je bila prireditev organizacijsko v celoti v rokah društva, pravijo v zavodu.

Že na FB-strani Stari grad Celje se je vsem obiskovalcem prireditve Noč čarovnic organizator, društvo Vitezi belega volka, opravičil, in to predvsem tistim obiskovalcem, ki niso imeli možnosti ogleda ognjenega spektakla. Ob tem je društvo zagotovilo, da so bile ostale vsebine obiskovalcem dostopne in izvedene (delavnice za otroke, vodeni ogledi v hiši strahov). »Zaradi velikega obiska družin z otroki smo se tik pred ognjenim spektaklom odločili, da zaradi varnosti obiskovalcev izvedemo predstavo v jarku pod Pelikanovim stolpom. Vedeli smo, da lokacija ni najbolj primerna za večje število obiskovalcev, ampak smo raje dali prednost varnosti obiskovalcev. Žal nam, je da smo s to odločitvijo razočarali obiskovalce,« so zapisali v opravičilu. Očitno tudi to ni zadostovalo vseh, saj so nekateri komentirali, da ni bil problem samo ognjeni spektakel, temveč tudi to, da je bila prireditev v celoti zelo borna, otroci in starši pa so odhajali razočarani.

TC

Če imate težave in ne veste, kam bi se obrnili, lahko pokličete številko našega Modrega telefona 031/569-581, vsak dan med 10. in 17. uro. Svoja vprašanja za Modri telefon lahko med ponedeljkom in petkom zastavite tudi po telefonu 42-25-158.

Zastopali barve Slovenije

Zbor iz Braslovč gostoval na Švedskem

Moški pevski zbor Karla Viranta Braslovče s spremljevalno ekipo Prosvetnega društva Braslovče se je oktobra vrnil s štiridnevnega gostovanja na Švedskem.

Od osemindvajsetih Braslovčanov in Braslovčank je skoraj polovica udeležencev letela prvič. Celo najslabši makadam na Dobrovljah menda manj trese in je vožnja po njem bolj varna in udobna. Na letališču Skavsta so nas pričakali gostitelji in nas pospremili v veliko industrijsko mesto Norrköping. Sledil je prvi odličen nastop v mestni hiši, kjer nas je sprejela in simpatično sladko pogostila gospa podžupanja.

Sobota je bil ponovno dan za vaje, nastope, ogled švedske nacionalne televizije, mesta, medsebojno spoznavanje ... Koncert, ki so ga fantje v novih opravah izvedli v protestantski cerkvi gostiteljev, zbora Soon Gospel, je napolnil prostor z obiskovalci. Prostor je bil tudi nabit s čustvi, pesmijo, kulturo, z medsebojnim sodelovanjem, ponosom. Bil je tako poln, da je prav nič sramežljivo iztisnil iz solznih kanalov spremljevalne ekipe precejšnjo količino tekočine ... Večerni koncert v prepoznavnih zelenih majicah po večerji ob svečkah in bazenu ter izvrstni hrani in vodi je spet pustil pečat pri švedskih po-

slušalcih, ki so obiskali »Culture night«. Pred nabito polnim avditorijem so naši fantje dvignili občinstvo in navdušili. Ko pa je Blaž pred dvorano zaigral še na harmoniko, se pa tako ve, da nismo stali križem rok ne mi ne naključni mimoidoči.

Adrenalinske preizkušnje

Tako kot je Soon Gospel pred dvema letoma sodeloval pri naši nedeljski sv. maši na Dobrovljah, tako je zdaj sodeloval MoPZ Karla Viranta pri njihovi. Res je, treba je priznati, pojma nismo imeli, za kaj gre. Spoštljivo sodelovali pa smo vseeno. Dober namen je pomem-

ben. In tradicionalno druženje ob kavi in piškotih po maši. Sledil je izlet v neznano. Z avtomobili so nas peljali v adrenalinski park sredi švedskih gozdov – sredi ničesar. Uspešno smo preživeli osem nalog »team buildinga«. Vključno z zadnjo nenačrtovano nalogo: menjavo gume na avtu.

V šoli smo v nedeljo zvečer imeli večerjo izvirnim kulturnim programom in učenjem švedskih tradicionalnih plesov. Hja, malo drugačni kot polka in valček pa so. Saj bi še pilili znanje plesa, a tako rekoč sredi noči smo morali zapustiti gostitelje in se z novimi podarjenimi kravatami podati še

zadnjemu delu adrenalinskega parka – letenju – naproti. Letalska družba nas je pripeljala na Krk, kjer nas je šofer avtobusa po naročilu pričakal z domačo kapljico, s kruhom, salamami ... No, pa so bili želodčki spet nadvse domače zadovoljni. A domotožje? Ja, sredi dneva pa res ne moreš priti domov. Po težkih pogajanjih smo skočili še v morje, imeli koncert za tujce na enem od počivališč, nato slovensko kosilo na poti in po njem na avtobusu popoln mrk pevcev. Iz švedskih sanj smo se prebudili v Braslovčah, kjer so nas toplo sprejeli domači.

NATALIJA MAROVT
Foto: J. KOVAČ

Podelitev nemških jezikovnih diplom

Petnajst dijakov je 25. septembra na Ekonomski šoli Celje prejelo mednarodno veljaven certifikat – Deutsches Sprachdiplom 1, ki ga podeljuje nemško ministrstvo za kulturo in izobraževanje. Diplome je podelil doktor Reinhard Zühlke, strokovni svetovalec za nemško jezikovno diplomu v Sloveniji. Podelitve se je udeležila tudi predstavnica Mestne občine Celje Marija Lokovšek.

Dijaki so izpit opravili na 1. stopnji, v decembru bodo nekateri opravljali izpit tudi na 2. stopnji. S tem certifikatom dokazujejo aktivno znanje nemškega jezika. Certifikat je vstopnica in hkrati tudi pogoj za študij na

nemško govorečih univerzah. Nenazadnje je pomemben tudi pri iskanju zaposlitve, česar se zaveda vedno več mladih.

V Sloveniji ima licenco za izvajanje izpita le nekaj šol. Ekonomska šola Celje je edina šola v celjski regiji, ki dijakom omogoča opravljanje tega mednarodno priznanega certifikata.

Tudi v novem šolskem letu se na ta izpit pripravlja nova generacija dijakov. Priprave in izpit so zanje brezplačne. V začetku oktobra je bil na Celjski koči jezikovni tabor, na katerem so imeli v sproščenem okolju intenzivne priprave.

MJ

Državne podprvakinje z mentorico. Od leve: Nina Upendo (vodja ekipe), Neža Pec, Tjaša Hrustelj, Daša Gaber, Lena Pučnik, Vesna Slatinek in Tonka Pučnik

Zrečanke podprvakinje na mivki

V torek, 30. septembra, je OŠ Zreče gostila finalni turnir v odbojki na mivki za osnovnošolke. Nastopile so štiri ekipe, in sicer iz šol v Luciji, Rodici, Brinju in iz Zreč.

Vsaka ekipa je igrala z vsako. Zrečanke in igralkе OŠ Rodica so premagale igralkе OŠ Lucija z rezultatom 2:1. Zrečanke so finale začele odlično in brez večjih težav dobile prvo niz, nato so gostje dobile drugega, ki je bil sicer zelo izenačen, zmaga bi se lahko prevesila na eno ali drugo stran. Domačinke so po porazu v drugem nizu nekoliko popustile in izgubile tudi tretji niz. Končni rezultat

Rodica odločala o zmagovalcu turnirja.

V tekmi za tretje mesto so igralkе OŠ Brinje premagale igralkе OŠ Lucija z rezultatom 2:1. Zrečanke so finale začele odlično in brez večjih težav dobile prvo niz, nato so gostje dobile drugega, ki je bil sicer zelo izenačen, zmaga bi se lahko prevesila na eno ali drugo stran. Domačinke so po porazu v drugem nizu nekoliko popustile in izgubile tudi tretji niz. Končni rezultat

je bil tako 2:1 za OŠ Rodica, Zrečanke pa so postale državne podprvakinje.

Zreške barve so odlično zastopale Tonka Pučnik, Lena Pučnik, Tjaša Hrustelj in Neža Pec, Daša Gaber in Vesna Slatinek pa tokrat nista dobili priložnosti za igro. Vse tekmovalke so sicer članice Odbojarskega kluba Swatycomet Zreče, tokrat pa so igrale pod strokovnim vodstvom Nine Upendo.

NU

Z leve: Marija Lokovšek, dijaki, pomočnica ravnateljice Simona Sever Punčoh, Reinhard Zühlke in Tatjana Ivšek

Kakršno življenje, takšno praznovanje

Ob koncu avgusta je praznovala 80. rojstni dan Milka Straže iz Svetega Štefana.

Rodila se je v skromni hišici pod cerkvijo sv. Ane na Babni Gori. Odraščala je v družbi treh sester. Vse življenje je delala na manjši kmetiji. Njeno delovno orodje so bili koš, kosa, grablje in motika. Še zdaj rada pomaga, kolikor more, hčeri in zetu pri kmečkih opra-

vilih, skrbi tudi za kokoši in prašička, vse pa razveseli z dobrim domačim kruhom, ki ga peče v krušni peči. Ker jo počasi »zapuščajo« noge, najraje sedi, »kožuha« koruzo, lušči fižol, zelo rada pa tudi prebira časopise.

Ker je vse življenje živela skromno, si je želela tako praznovati tudi svoj okrogli jubilej. Vsi povabljeni smo se zbrali v cerkvi sv. Ane, kjer je njen vnuk Matej

Užmah daroval sveto mašo. Vesela je bila svojih dneh še živečih sestra, Marije in Ivanke, nečakov z družinami, vnukov, pravnukov in drugih sorodnikov. Pridružili so se tudi vaški kuharji, ki so ji zaigrali nekaj lepih starih pesmi in ji voščili s šopkom iz poljskih pridelkov. Vsi zbrani smo slavljenki nazdravili z željo, da bi se čez deset let spet srečali.

DARINKA UŽMAH

Kulturniki Škofje vasi ostajajo zvesti Podeželju v mestu

Tudi letos so člani Kulturnega društva bratov Dobročinšek iz Škofje vasi ponovno pritegnili pozornost mnogih obiskovalcev celjske prireditve Podeželje v mestu.

Kot vedno so bili tudi tokrat izvirni in zanimivi. Nazorno so pokazali kar nekaj del, ki so jih in jih še vedno opravljajo na podeželju. Pojasnili so, kako se pletejo košare, kako kvalitetno pripraviti kislo zelje za zimo, kakšno mora biti omelo za čiščenje krušne peči, preden damo v peč kruh. Ob tem se je širil prijeten vonj žganja, ki je vabljivo teklo iz malega, vendar originalnega kotlička. Ob pokušini domačega koruznega kruha z orehi je dopoldne hitro minilo. »Na prireditvi Podeželje v mestu vedno radi sodelujemo, sklenili smo že veliko prijateljstev in dokler nas bodo ljudje radi obiskali in ob prikazanem uživali, bomo vztrajali, če bo le zdravje in pripravljenost članov«, so še povedali. Zagotovo jih bomo drugo leto zopet obiskali.

SV

Setveni koledar

Čas za presajanje je do 24. novembra do 8. ure.

13. ČE	list
14. PE	list do 9. ure, od 10. ure plod
15. SO	plod
16. NE	plod
17. PO	korenina
18. TO	korenina
19. SR	korenina od 15. ure

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priročnika Marije Thun za leto 2014, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzenec, tel.: 01/754 07 43.

Najlepši gasilski dom v Sloveniji

Najlepši gasilski dom v Sloveniji imamo letos v Savinjski dolini, natančneje na Ponikvi pri Žalcu. Turistična zveza Slovenije je letos to častno priznanje dodelila prav ponkovskim gasilcem, ki se za obstoj društva in požarno varnost v kraju trudijo že več kot 83 let.

Slavnostna podelitev priznanj je bila 14. oktobra v Hotelu Bernardin v Portorožu. Priznanja so dobitniki prejeli iz rok predsednika države Boruta Pahorja, ki je zbrane pozdravil in nagovoril z besedami: »Sprejmite,

prosim, izraze mojega iskrenega občudovanja. Vaše delo upravičeno zasluži pozornost in priznanje širše javnosti.«

V akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna že več kot dve desetletji podeljujejo priznanja v več kategorijah in v kategoriji gasilski dom, zgrajen po letu 1970, je konkurenco premagal prav dom gasilcev s Ponikve. Gasilci poleg operativnih nalog, ki so seveda na prvem mestu, vestno skrbijo za svoj gasilski dom in njegovo okolico. V lanskem letu so nabavili kar nekaj pripomočkov za njeno urejanje, posebej pa so se lotili postavitve poligona za vaje

tekmovalnih desetih, urejanja poveljniške in muzejske sobe v kleti doma ter temeljite obnove stare gasilske garaže, ki je v prostorih Zadružnega doma Ponikva. Za vse to je zadolženih veliko članov, ki mnogo svojega prostega časa namenijo delovanju društva, hkrati pa se zavedajo, da je za dobro delovanje v kraju trea združiti moči in sodelovati za skupno dobro.

Uspešnega delovanja društva vsekakor ne bi bilo brez pomoči in podpore krajanov Ponikva pri Žalcu, ki se jim za vso podporo, finančno pomoč in pohvalne besede iskreno in iz srca zahvaljujemo.

MONIKA VASLE

Na Žusmu se je zgodil čudež

S tako navdušenim pripisom nam je spodnjo fotografijo poslal predan šentjurski planinec Ivan Straže. Potem ko smo o nameri, želji in prizadevanjih za gradnjo razglednega stolpa na Žusmu pisali že več let, zdaj Stolz ljubezni tudi v resnici stoji. Uradno bodo obiskovalci nanj

lahko splezali šele prihodnje leto, pod njim pa je Straže ujel dva med najbolj zaslužnimi za postavitev lesenega lepota, podpredsednika in predsednika planinskega društva Žusem Martina Ozisa in Simona Mansuttija.

StO

Na obisku pri malih bolnikih

9. oktobra smo mladi pevci Cici zbora OŠ Frana Kranjca iz Celja, ki ga je na klavirju spremljal David Kostanjevec, Trio Adio ter učiteljci Mateja Lajh in Mateja Štor obiskali male bolnike otroških oddelkov Splošne bolnišnice Celje.

Prva misel vseh učenk in učencev, ki morajo ostati v bolnišnici, je zagotovo, da čim prej ozdravijo in se vrnejo domov. Ker pa morajo nekateri na žalost tam preživeti

dlje časa, je njihova želja zagotovo tudi čim bolj kratkočasno preživljanje teh dni. Z namenom, da jim naredimo dan drugačen od vsakdanjika, smo jim zapeli nekaj pesmic in jih nasmejali s kratkimi skeči. Ob koncu našega obiska nas je čakalo še presenečenje, saj so se nam pridružili Rdeči noski. Tudi oni so nam zapeli nekaj pesmic in nas zabavali s svojo radoživostjo.

MATEJA LAJH

NAGRADNI RAZPIS

Zadnji krog pred finalom

Tole je še zadnji del predfinalnega izbora za naj fotografijo vašega ljubljence. Prve tri fotografije za finalni izbor imamo, zdaj čakamo še na zadnjo ali zadnje (če bo spet več zmagovalcev, kot je bilo v prejšnjem krogu). Kupone bomo sprejemali do torka, 25. novembra. S hišno nagrado bomo nagradili enega od pošiljateljev kuponov, zmagovalac tega kroga pa se bo uvrstil v finale.

Francoski buldog Eris je igriv, včasih len, je velik jedec in obožuje razvajanja. »Na sliki je eden od načinov razvajanja, ki mu najbolj ustreza,« je zapisala Nina Ratkovića iz Galicije.

Naja je mešanka med zlatim prinašalcem in labradorcem. »Je zelo prijazna in igriva,« je zapisala lastnica Katja Verhovšek iz Celja. »Najrajši pa nam pomaga pri vrtnih opravilih.«

Dušan Bojanovič iz Vojnika ima psičko Bello, ki je takole opremljena odšla na poroko. Ima neobičajan okus, saj je vesela, če dobi paradižnik, čebulo, kislo zelje ...

»Brez mene ne greste več na dopust!« si je mislil maček Toni in zlezel v kovček Verice Štante iz Štor. Ni sporočila, ali so ga res vzeli s seboj ...

»Takole najrajši spi naš Car ...« nam sporoča Jolanda Polutnik iz Celja. Po carsko, res.

Bako ima od vseh igrac najraje domače natikače, ki jih grize, nosi po travniku okrog hiše in še spi med njimi. Fotografijo je poslala Barbara Dečman iz Šmarja pri Jelšah.

»Takole spi Lumpi zraven mene, ko gledam televizijo. Vse štiri da od sebe in se ima fajn,« je zapisala Mojca Verhovšek iz Šmarja pri Jelšah.

KUPON

Fotografija vašega ljubljence

Ime in priimek

Naslov

Poštna številka in kraj

Telefon

Glasujem za fotografijo številka:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

Kupon pošljite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje. Sprejemali jih bomo do 25. novembra!

Maxi je poleti užival na morju, če je le imel na voljo prave pripomočke. Suzana Požlep iz Celja nam je poslala njegovo fotografijo.

Đimi Franje Zorko iz Laškega na vsak način hoče počivati na tej klopici, tudi če mu nastavijo prepreko, kot je gajbica. V tem primeru pač zleze vanjo.

Kuharji zablesteli v Portorožu

Uspeh Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje

V Kongresnem centru Grand hotela Bernardin Portorožu je bil od 14. do 15. oktobra 61. Gostinsko-turistični zbor Slovenije. Vsi dogodki so se bili pod okriljem Dnevnov slovenskega turizma, hkrati pa je bil tudi 17. Slovenski turistični forum, prireditev Turistične zveze Slovenije Moja dežela – lepa in gostoljubna.

Na strokovni prireditvi se je v dveh dneh pomerilo v spretnosti in znanju več kot štiristo tekmovalcev iz petintridesetih gospodarskih družb v osemindvajsetih kategorijah za pridobitev kolajne. Tekmovanja so bila v torek in sredo, udeležile pa so se različne ekipe osnovnošolcev, srednješolcev, študentov in že uveljavljenih strokovnjakov. Udeleženci so prikazali znanje

na področju slaščičarskih izdelkov, kulinarične umetnosti, v pripravi in postrežbi kave, kuhanju in postrežbi menijev, pekarstvu ... Izbrani dijaki naše šole so se udeležili treh tekmovanj, in sicer na področju turizma, kuharstva in strežbe.

Zlata in srebrna medalja

Na področju kuharstva so našo šolo odlično zastopali Martin Jurjevec (3. a), Matevž Vršnik (4. a) in Katja Kramer (4. a), njihova mentorica pa je Cecilija Božnik. Prejeli so zlato medaljo in tako prepričljivo zasedli prvo mesto. Judita Križnik je bila mentorica Neži Videnšek (3. a), Janezu Nicklasu Revušku (1. f) in Alenu Sajku (3. d) v tekmovanju iz strežbe. Z zelo zahtevno

hladno predjedjo in sladico so očarali žirijo. Prejeli so srebrno priznanje. Naša ekipa s področja turizma, ki so jo sestavljale Amadeja Rožman, Ines Rojnik in Špela Čupeljič Perc (vse 4. c) pod okriljem mag. Polone Frajzman, je prejela priznanje za sodelovanje.

Na koncu dneva je sledil še svečan zaključek. Zvečer smo se polni novih vtisov odpeljali proti Celju. Poveva vam, da smo zelo ponosni na vse naše tekmovalce, saj so blesteli vsak na svojem področju. Ob tej priložnosti bi se zahvalili vsem profesorjem, ki so nama omogočili, da sva ekipo spremljali v Portorož.

ŠPELA BLASUTTO,
NIKA AUBREHT, 3. a,
članici novinarske
ekipe SŠGT Celje

11. Mehkodlaki terier Paco je kot bosonogi tekač, meni Lučka Rednak iz Celja.

12. »Naš muc se pogosto povzpne na marelico in tam ure in ure spi. Še nikoli ni telebnil na tla ...« je nenavadno fotografijo pokomentiral Igor Verdev iz Andraža nad Polzelo.

13. »Fotografija je nastala, ko je bilo že mrzlo in je našega psa Idola zeblo, zato se je prelevil v volka z oblačili Rdeče kapice. Najvažnejša pa je žoga, ki reši vse težave,« je zapisal Boris Maroh iz Kasaz.

14. Helena Kotnik iz Nazarij je ob fotografiji zapisala: »Z dopusta na Malem Lošinj. Na fotografiji so naši »morski« psi pasme mali italijanski hrt, Poper, Aurika, Ella in Senna.«

15. »Pri nas pa pes pošto prinaša,« sporoča Stane Trupi iz Spodnje Rečice pri Laškem. Poštar pa nič.

Ko nas »zvije« v trebuhu

Trebušne gripe sploh ni. Je pa kratkotrajno črevesno vnetje.

Kadar nekdo zaradi slabega počutja ali prebavnih motenj »pojamra«, da ima trebušno gripo, je dobro vedeti, da medicina tega izraza ne pozna. Pravzaprav trebušne gripe sploh ni, to je domač izraz, ki ga stroka pozna kot črevesna vnetja ali infekcije. Takšna vnetja so seveda kratkotrajna in se po simptomih in znakih ločijo od bolezenskih stanj črevesja ali na primer od kroničnega črevesnega vnetja, o katerem smo pisali pred tedni.

Gre torej za akutno obolenje, ki se pri človeku pokaže z bruhanjem, drisko, s povišano telesno temperaturo in z izredno slabim počutjem. Obolenje lahko spremljajo tudi glavobol in

bolečine v mišicah. Trebuh je napet in boleč, izloča se več plinov. Bruhanje večinoma preneha po šestih do dvanajstih urah, driska pa v naslednjih dneh postopoma izzveni, redkokdaj traja več kot teden. Barva blata običajno nima posebnega pomena, nekatere bakterije pa povzročajo njegov značilen vonj. Pri otrocih so najpogostejše okužbe s tako imenovanim rotavirusom. Takšna okužba sicer sama po sebi ni zelo nevarna in mine v dveh do treh dneh, nevarnost, ki jo spremlja, pa je dehidracija zaradi izgube telesnih tekočin. Tu so na udaru predvsem majhni otroci in starejši ljudje. Takšne okužbe so nalezljive, zato se lahko zgodi, da se pojavi epide-

Rubriko Za zdravje ureja Simona Šolinič. Predloge oziroma ideje ji lahko posredujete na simona.solinic@radiocelje.com

mija. Vedeti moramo, da se ljudje nalezijo predvsem s telesnim stikom, nato pa z vnosom virusov ali bakterij v prebavila preko ust. Zato ne more biti ključnega pomena pravilno in redno umivanje rok ali ločevanje umazanega od čistega dela kuhinjskih prostorov, saj je nečisti del potencialni vir bakterij. Zdravniki tako imenovano trebušno gripo zato poznajo kot bolezen umazanih rok.

Po bruhanju virus potuje po zraku

Driska in bruhanje zaradi okužbe doletita tudi zdrave ljudi, zato ni nujno – kot pri prehladih – da se ta okužba pojavi samo takrat, ko ima

človek oslabiljen imunski sistem. »Zbolijo ljudje v vseh starostnih obdobjih, občutljivejši so otroci, predvsem predšolski, in starejši ljudje. Na splošno velja, da ni otroka, ki do svojega petega leta ne bi prebolel takšne okužbe. So pa okužbe z virusi najbolj aktualne ravno v zimskem času,« pojasnjuje Mojca Jereb Kosi, dr. med., spec. pediatrije v Zdravstvenem domu Celje. Povzročiteljev virusnih črevesnih okužb ne zaznamo, bakterij tudi ne. Zato je preventiva vedno zelo pomembna. Kadar otrok ali odrasel človek zaradi okužbe bruha, virus krajši čas potuje po zraku, zato se na primer v vrtcih in v domovih za ostarele dogaja, da se virusno obolenje razširi ne le med oskrbovanci, ampak tudi med negovalci. Majhen otrok se pogosto slini, če ob tem zboli še zaradi črevesne infekcije, pušča slino na nekaterih površinah, kar je prav tako tvegano za ostale. Rotavirus, ki je najbolj znan povzročitelj tovrstnih okužb, lahko preživi in na svoje žrtve čaka na površinah celo do deset dni. To pomeni, da so za okužbe nevarne igrače v vrtcih, mize, stoli, kljuke. In tudi površine v čakalnicah v zdravstvenih domovih ali bolnišnicah niso izjema, sviri Jereb Kosijeva. Poleg slabosti in bruhanja je za takšno obolenje značilna tudi visoka vročina, ki traja dan ali dva, vendar je ponavadi ne spremlja mrzlica.

Nadomeščajte tekočino!

Jereb Kosijeva opozarja, da morajo ljudje vedeti – če zbolijo – da so potencialni vir okužbe za druge: »Še posebej če delajo v kolektivu, kjer je več ljudi, ali s strankami. Na drugi strani se je treba pred okužbami zavarovati.« Skrb za čiste roke je tako vedno najboljši recept. Ko do takšne okužbe pride, je najpomembnejše nadomeščanje tekočine. Osnova je seveda voda, a hkrati tudi vsa dru-

Mojca Jereb Kosi, dr. med., spec. pediatrije v Zdravstvenem domu Celje svetuje predvsem redno umivanje rok in upoštevanje preventivnih nasvetov.

ga tekočina, ki jo dnevno zaužijemo s hrano. Poleg vode mora bolnik v telo vnesti tudi minerale, soli in enostavne sladkorje. Kratkotrajnih črevesnih vnetij zdravniki praviloma ne zdravijo z zdravili, ampak simptomatsko, kar pomeni, da omogočijo organizmu, da sam vzdržuje normalno stanje telesnih tekočin. Z drugimi besedami: telo se samo regenerira. Vsekakor je obisk zdravnika nujen pri otrocih, mlajših od šest let, in v primeru dehidracije. Urin takrat postane temen, gost, pri čemer se zmanjša njegova količina, bolnik postane zmeden, razdražljiv, poležava in spi več kot običajno, ima vrte oči, suha usta in lepljiv jezik. Pri dojenčku v primeru dehidracije upade velika mečava na glavi. To so že alarmantni znaki, ki zahtevajo urgentno zdravniško pomoč, vendar se jim s pravilnim in pravočasnim ukrepanjem da izogniti, pravijo v celjskem zdravstvenem domu.

Prepečenec in prežganka?

Vsakdo za takšne okužbe pozna tudi domača zdravila. Prepečenec ali prežgano juho. Toda ali je to dvoje res priporočljivo? »Izkazalo se je, da takšna hrana v času črevesnega infekta nima bistvenega pomena. Oseba, ki zboli, tako ali tako nima teka, zato nima smisla, da bi jo silili z določeno hrano. Želimo pa, da bolnik, ko mu to stanje dopušča, lahko uživa predvsem lahko prebavljivo hrano,« dodaja

Jereb Kosijeva. Priporoča pitje rahlo sladkanega in ohlajenega šipkovega čaja po požirkih, otrokom pa lahko starši ponudijo razredčen jabolčni sok, prav tako po požirkih. Priležejo se tudi kakšni slani grisini, nemastni keksi. Nekoč so ob driski in bruhanju priporočali dieto, danes so nasvete o strogi dieti zamenjali nasveti o normalnem hranjenju, vendar z izogibanjem sladki, mastni in močno začinjeni hrani.

Prepoznavnost okužb

Rotavirusne driske so zelo kužne bolezni. Čas od okužbe do pojava prvih bolezenskih znakov je v tem primeru od 48 do 72 ur. Možne so vse oblike, od lažje oblike driske do smrtno nevarne zaradi dehidracije. Med znamenji okužbe so driska, bruhanje, vročina, dehidracija. Blato je tekoče, brez primesi sluzi ali krvi. Bolezen povprečno traja od 5 do 7 dni. Pri adenovirusu je bolezen podobna kot pri rotavirusni okužbi, le da je potek bolezni blažji, vendar daljši in traja 5 do 12 dni.

Včasih imajo bolniki tudi prehladne znake. Salmonele in kampilobakterije pa so najpogostejši bakterijski povzročitelji drisk. Inkubacija pri okužbi s salmonele traja od 6 do 48 ur. Bolezen traja od 2 do 5 dni. Salmonele povzročajo vse od lahke bolezni, ko bolnik nekajkrat odvaja kašasto blato, do težke krvave driske z dehidracijo. Po prenehanju driske bolniki povprečno izločajo salmonele še 4 do 5 tednov, otroci lahko tudi do nekaj mesecev. Antibiotično zdravljenje lahko podaljša bacilonoštvo.

Povzročitelji črevesnih okužb so zelo številni, v naših krajih so to najpogostejše bakterije in virusi, redko zajedavci in glive. Najpogostejše se prenašajo z umazanimi rokami, z okuženo hrano ali vodo, virusi lahko tudi po zračni poti. Bakterijske črevesne okužbe so pogostejše v poletnih mesecih, virusne pa v hladnejših mesecih leta.

Ali ste vedeli ...

Za preprečevanje rotavirusov je možno tudi cepljenje, a le dojenčkov do šestega meseca. Otroku mora dobiti dve ali tri odmerke cepiva (odvisno od vrste cepiva) pred dopolnjenimi šestimi meseci. Cepivo naj bi ščitilo pred težko obliko takšne bolezni v predšolskem obdobju.

Oseba, ki preboli trebušno gripo, ima nekoliko boljšo odpornost na istega povzročitelja okužbe, a le za kratek čas. Ker je povzročitelj več, ni nujno, da je ta odpornost večja na vse viruse ali bakterije.

Črevesne okužbe so v Sloveniji med otroki do šestega leta peti najpogostejši vzrok za obisk pri zdravniku, mnogo otrok z blagimi bolezenskimi znaki pa starši verjetno niti ne pripeljejo v ambulantno.

Naravna in telesu neškodljiva metoda zdravljenja

Pretekli teden se je na povabilo podjetja Zdrav in pika, d. o. o., na obisku v Celju mudil predstojnik medicinskega oddelka ruske korporacije Denas, prof. dr. Andrey Vlasov. V petek, 7. novembra, je v hotelu Evropa predstavil izjemno učinkovito, povsem naravno in telesu neškodljivo metodo zdravljenja – terapijo Denas. V dvourni predstavitvi smo se lahko pričeli o njeni vsestranski in preprosti domači uporabi, podkrepilni z vrsto kliničnih študij. Dr. Vlasov je ob svojem prvem obisku Slovenije sicer izvedel še tridnevno izobraževanje za Denas terapevte, ki so ga udeleženci zelo pozitivno ocenili.

Promocijsko besedilo

Nevarna dehidracija

Pri dehidriranem človeku je koža suha in uvela, toda bolnik ni žejen. Zadaj iz ust je večkrat podoben acetonu. V hujših primerih pride do izgube zavesti. Kadar je oseba dehidrirana, mora uživati tekočino, bogato z elektroliti.

Če v bližini ni ustrezne trgovine ali lekarne, lahko takšen napitek pripravimo kar doma, in sicer tako, da v liter vode damo eno kavno žličko soli in štiri čajne žličke sladkorja. Strokovnjaki svetujejo, da je dobro, če takšno raztopino pripravimo s prekuhano in na sobno temperaturo ohlajeno vodo.

Bolnik mora piti tekočino v majhnih količinah in pogosto, vsaj eno žlico vsakih pet minut. Popiti bi bilo treba do pol litra tekočine na uro. Tako se namreč tekočina v največji meri absorbira v telo, obenem pa ne spodbuja bruhanja in driske.

Čas velikega preoblačenja

Od sobote obvezna zimska oprema avtomobilov – V Avstriji zgodnejši, Madžarska brez predpisov

Sobota, 15. november, bo za voznike avtomobilov na slovenskih cestah pomemben datum. Čas velikega preoblačenja pnevmatik je pred nami, vulkanizerji bodo spet imeli veliko dela. V Sloveniji je od 15. novembra do 15. marca uporaba zimske opreme obvezna. Pokukali smo tudi v sosednje države, kjer ni vse tako kot pri nas. Od Avstrije, kjer morajo imeti zimsko opremo že od 1. novembra, do Madžarske, kjer splošnih predpisov o zimski opremi sploh nimajo.

Po Zakonu o pravilih cestnega prometa morajo v Sloveniji imeti vozila zimsko opremo, če so na cestišču zimske razmere, že pred 15. novembrom ali po 15. marcu. To je v primerih, ko se sneg oprijema vozišča oziroma je to zasneženo ali poledenelo. Zimska oprema vozil do 3,5 tone skupne mase obsega štiri zimske pnevmatike ali štiri letne pnevmatike, obojne z minimalno globino profila tri milimetre. V primeru, če imamo letne pnevmatike, mora-

mo imeti med prtljago snežne verige. Drugače je med vožnjo po slovenski obali, kjer zadostujejo letne pnevmatike, medtem ko snežnih verig ne potrebujemo.

Očistimo streho

Glede zimske opreme vozil skupne mase nad 3,5 tone sta na slovenskih cestah dve možnosti. Prva je, da imamo na pogonskih kolesih dve zimski pnevmatiki, druga je, da imamo štiri letne pnevmatike in med priborom snežne veri-

ge. V obeh primerih velja za pnevmatike minimalna globina profila tri milimetre ter da imamo v vozilu lopato.

Naj še spomnimo, da na motornih in priklopnih vozilih ne sme biti snega, ledu ali vode, ki bi lahko z njih padali. Med zimskimi voznimi razmerami je na cestah, z izjemo avtocest in hitrih cest, prepovedan promet za vozila s priklopniki, z nevarnim blagom ali za izredne prevoze. Promet je mogoče omejiti tudi na avtocestah in hitrih cestah, vendar mora upravljavec obvestiti javnost in za izločanje postaviti prometno signalizacijo.

In slovenske kazni? Te znašajo od štirideset do petsto evrov, vključno s petimi kazenskimi točkami. Če vozila pred vožnjo ne očistimo, se nam lahko zgodi, da bomo

Takole lahko policisti preverijo globino profila na vaših gumah in vas kaznujejo, če ni ustrezná. (Foto: arhiv NT, GrupA)

plačali dvesto evrov kazni. Za neupoštevanje prometne signalizacije o zimskih razmerah in prepovedi vožnje nas lahko doleti tristo evrov kazni. Pravne osebe morajo plačati še višjo kazen, to je tisoč evrov za voznika in sto dvajset za odgovorno osebo pravne osebe.

Avstrija zgodnejša

Celjsko območje meji na kar dve tuji državi, ki ju bolj

ali manj obiskujemo tudi v najhladnejših mesecih. Treba je povedati, da so predpisi glede zimske opreme po Evropi zelo različni. V nekaterih državah je s točnimi datumi določeno obdobje, ko moramo imeti za avtomobil zimsko opremo, v drugih državah jo moramo imeti le med zimskimi voznimi razmerami. In kako je v smučarski Avstriji in na Hrvaškem?

V alpski Avstriji, kjer je ponekod zima daljša kot pri nas, je obvezna zimska oprema od 1. novembra in do 15. aprila. Vozila, katerih masa ne presega 3,5 tone, jo morajo imeti v času zimskih voznih razmer, za težja vozila velja ne glede na vremenske razmere. Zimska oprema, ki jo morajo imeti vozila z manj kot 3,5 tone obsega zimske pnevmatike, katerih minimalna globina je 4 milimetre ali letne pnevmatike z minimalno globino profila 4 milimetre ter snežne verige za pogonska kolesa. Med sneženjem moramo imeti na zimskih pnevmatikah verige na vseh višje ležečih cestah, kjer je to posebej označeno s prometnim znakom. Uporaba snežnih verig je seveda omejena, saj so dovoljene le med neprekinjeno zglajenim snegom ali ledom na vozišču. Če jih uporabljamo med snežno brozgo, si lahko prislužimo kazen za neustrezno zimsko opremo.

V Avstriji je najnižja »zimska« kazen 35 evrov in najvišja pet tisoč evrov. To si zaslužimo, če povzročimo na cesti zastoj. Gre za podatke AMZS in ÖAMTC, Avstrijskega avtomobilskega, motoklističnega in potovalnega kluba.

Kako v Italiji in Madžarski?

V Italiji je določeno, da o zimski opremi na cestah odločajo pokrajine. V nam najbližji Furlaniji – Julijski krajini velja, da je obvezna uporaba zimske opreme na avtocestah od 15. novembra do 15. aprila ne glede na vremenske pogoje. Podobno je na regionalnih cestah, kjer je zimska oprema obvezna le do 15. marca. Kazen za vožnjo brez zimske opreme v naseljih znaša 39 evrov in zunaj naselij 80 evrov. Policija nam nadaljnjo vožnjo lahko prepove.

In sosednja Madžarska? Po podatkih avtomobilskih klubov v tej državi zimska oprema na splošno ni posebej določena. Izjema je čas močnejšega sneženja, ko moramo imeti na pogonskih kolesih snežne verige. Vozila s snežnimi verigami smemo voziti s hitrostjo največ petdeset kilometrov na uro.

BJ

Hrvaške posebnosti

In kakšna je zakonodaja na Hrvaškem? Od lani je drugačna, saj morajo biti po novem z zimsko opremo opremljena vozila vse od 15. novembra do 15. aprila. To velja za točno določene avtoceste, državne in županijske ceste, med njimi za avtocestne odseke Zagreb–Maslenica, Zagreb–Macelj, Bregana–Zagreb–Bajakovo, Zagreb–Goričan, Sredanci–Osijek in Reka–Bosiljevo. Na drugih

cestah na Hrvaškem je zimska oprema obvezna le med zimskimi voznimi razmerami oziroma povsod po državi, če sneži pred 15. novembrom oziroma po 15. aprilu.

Na Hrvaškem morajo imeti motorna vozila do 3,5 tone največje dovoljene mase med zimsko opremo štiri zimske ali celoletne pnevmatike z vsaj štirimi milimetri profila ali štiri letne pnevmatike z

vsaj štirimi milimetri profila in s snežnimi verigami na pogonskih kolesih. Vozila z več kot 3,5 tone morajo imeti zimske pnevmatike vsaj na pogonskih kolesih ali štiri letne pnevmatike ter snežne verige na pogonskih kolesih. Poleg tega moramo imeti med priborom manjšo snežno lopato.

In kakšne kazni nam smejo zaračunati hrvaški policisti, če kršimo tamkajšnje predpise o zimski opremi? Zaračunajo nam lahko od tristo do sedemsto kun kazni, kar je po »domače« od 39 do 91 evrov. Gre za podatke AMZS in HAK, Hrvaškega avtomobilskega kluba.

Četudi na cestah še ni snega, je treba od sobote imeti zimsko opremo na svojih vozilih. (Foto: arhiv NT, SHERPA)

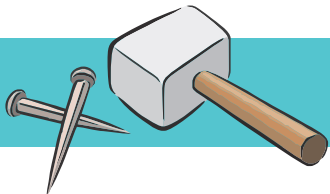

NA SVOJ RAČUN

Skrivnostni dopust

Brane Jeranko je vedno zelo skrivnosten, ko odhaja na dopust. Mogoče se boji, da bi hotel kdo z njim. Na vprašanje, kam gre, nam odgovarja, da bo povedal, ko se bo vrnil. Ali pa reče, da gre v Dolenjske toplice – ob tem, da ima kupljeno letalsko karto, kot se je zagovoril ... Če sklepamo po tem, da ga kar naprej zebe, bo zagotovo šel kam na toplo. Nazadnje je lahko od blizu opazoval opice na balkonu hotelske sobe, ko je odpotoval v eno od afriških dežel. Če bi nam prej povedal, bi mu lahko svetovali, naj denar prihrani za kaj drugega, saj je raznih »živali« tudi pri nas vse polno ...

PIKA NA I

Ose in prijatelji iz Dobja

Novoizvoljeni občinski svet Občine Dobje je svoje dela zastavil spevno in usklajeno kot že dolgo ne. Morda je temu krivo ali zaslužno dejstvo, da je med sedmimi svetniki po novem tudi muzikant Peter Frece. Ko je župan zbrane povabil na obredni kozarček penine, je takoj prispeval dve spodobni šali in zdravico. Je že treba povedati – če bodo Dobjani tako harmonično vodili občino, kot znajo skupaj zapeti, jim res ne bo hudega. »Če so dobri predlogi, pa res ne vem, zakaj bi jih človek glasno ne podprl,« je bil poln elana Frece. Eden od izkušenih soborcev pa je v brado dodal: »Joj, si naiven. Jaz sem samo dvakrat odprl usta, pa mi je bilo v nedeljo obakrat žal.« Ose, ki na Radiu Celje pikajo tudi ob sobotah in ne samo ob nedeljah, dobrodušno dodajajo, da je politika tu in tam prav prikupna scena, humor pa v vsakem primeru eno samo zdravje.

MODROSTI

Človek ne pozna prave sreče, ker vedno želi tisto, česar nima. (Bakhilid)

Spraševali smo vas, kako se imenuje rubrika, s katero bralce občasno povabimo na kakšen izlet ali na počitnice doma in na tujem. Pravičen odgovor se glasi: Pojdi z menoj (upoštevali smo tudi odgovor Odkrivamo turistične bisere). Med pravičnimi odgovori smo izžrebali kupon bralca **Vincenca Fonde iz Latkove vasi pri Preboldu**, ki mu bomo poslali majico Novega tednika in Radia Celje. Čestitamo.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Na koncertu v Laškem, posvečenem 60-letnici Radia Celje, je pred dnevi uspešno nastopila slovenska pevka. Katera?

Ime in priimek

Naslov

Kontaktna telefonska številka

Odgovor

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Kupone z odgovorom pošljite najkasneje do torka, 18. novembra, na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje. Izžrebanemu nagrajencu bomo podarili majico NT&RC.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdelo smešna, jo bomo objavili.

Izpisal ga bo

Oče pride na govorilne ure vprašat, kašne ocene ima njegov sin.
»Pri vseh predmetih ima enke ...« pravi učiteljica.
»Kaj pa telovadba?«
»To ima pet.«
»Pa vedenje?«
»Vzorno,« odgovori učiteljica.
»Potem ga bom pa izpisal!«
»Zakaj pa?« se začudi učiteljica.
»To, kar ga jaz učim, je vse super, to, kar ga vi, je pa porazno!«

Ljubezen

Sedita mož in žena na terasi, pijeta vsak svojo pijačo (pivo in sok).
Reče mož: »Ljubim te.«
Žena ironično nazaj: »A to govoriš ti ali govori pivo iz tebe?«
Mož: »To govorim jaz pivu.«

Mraz

Gleda Rus v Moskvi poročila na TV, kjer poročajo, da je v Sibiriji minus 55 stopinj Celzija. Seveda ne verjame in pokliče po telefonu sorodnika: »Daj, povej, koliko je stopinj pri vas?«
»Naj pogledam ... minus 35 stopinj Celzija, zakaj vprašaš?«
»Pa teleta na TV nakladajo o minus 55 stopinj Celzija!«
»A, to pa je verjetno zunaj.«

Zadetek

Priteče Francelj v hišo in na vratih vpije: »Žena! Kaj bi naredila, če bi zadel na lotu?«
Micka: »Vzela bi ti pol in te zapustila.«
Francelj vzame iz žepa 20 evrov, da ženi 10 in veselo reče: »Ajde, spakiraj!«

Malo prenizko

Babica je prišla k zdravniku z nožem, zabodenim v koleno. Zdravnik jo vpraša: »Kaj ste pa delali?«
»Hotela sem se ubiti!«
»Pa zakaj ravno v koleno?«
»Pa, rekli so mi dva prsta pod prsmi ...«

Kolega

Stara ženica je gnala osla na pašo. V rokah je imela rožni venec in med hojo je tiho molila. Srečal jo je mlad moški, ki se je želel ponorčevati iz nje. Počakal je, da je osel zarigal, in potem rekel: »Vidite, gospa, kako osel odgovarja na vaše molitve!«
»Ne, ne, gospod, moj osel je ateist in ne zna moliti rožnega venca. Zariga samo takrat, ko sreča kolega.«
Šalo nam je poslala Milka Selič iz Gorice pri Slivnici.

127 SUDOKU

						7	8	1
6	2							
			9	7	5			
					1	9	4	3
3	1				7			
2					9	1		
				6				
		4	1					5
		5		3			6	8

ANEKDOTE

Pisatelj Alexandre Dumas (1802–1870) je bil nekoč na zabavi, kjer je k njemu stopil domišljav plemič in ga v smehu nesramno vprašal: »Oprostite, slišal sem, da je vaš oče mulat. Je to res?« »Res,« je odgovoril Dumas. »Torej lahko sklepam, da je bil vaš ded črnc?« »Da,« je odgovoril Dumas. Plemič je nato nesramno nadaljeval: »In kaj je bil potem njegov prednik?« »Opica!« je odvrnil Dumas in pojasnil: »Kot vidite, se moje poreklo začinja tam, kjer se vaše končuje.«

Z REŠETA RAZSVETLJENIH NOVINARJEV

V dvoje je lažje

Ta naslov nima prav nič skupnega z družinskim zakonikom. Še manj s tem, da bi bilo samsko življenje kaj manj prijazno kot koruzniško ali zakonsko. Gre za to, kako človek ravna, ko se kam odpravi sam ali v dvoje. Moj vzorec je postal prepoznaven že v davnih študentskih letih.

Ko sva se s prijateljico Lili odpravili z nahrbtniki na pot po Evropi sva si tudi razdelili dolžnosti. Pripadla mi je čast, da poskrbim za razne kupone, vozovnice in kar je listkom podobnega. Vse sem vedno skrbno shranila, a če si moje »shrambe« slučajno ni zapomnila tudi sotrpinka, se je zgodilo, da sva ob izgubljeni vozovnici pešachi, brez odrezka o plačani nočtvi šotorili kje pod kakšnim mostom sredi Prage in ostali še brez kakšnega kosila ob že vnaprej plačanem bonu v Berlinu. In Lili je hitro dojela, da mi je bolje zaupati kakšno manj pomembno stvar, na primer zemljevid in iskanje primernih lokacij. Res je šlo lažje in za najino udobje je bilo predvsem manj naporno.

Potem so se potovanja nadaljevala še v drugačnih kombinacijah in vselej, ko je bil kdo z menoj, sem se lepo prepustila, da me je vodil okrog in okrog, sama pa se s pravimi potmi, številkami avtobusov, povezavami v podzemnih in kaj je še tovrstne informativne nesnage, nisem posebej vznemirjala. Problem je nastal, ko nisem bila v dvoje. Tudi nedavni izlet v Zagreb je imel podobno neželen izkupiček.

Lepo pustim avto v podzemni garaži, pozabim, da

sem »sama«, torej tudi na to, v kateri etaži (A, B, C ... in kar je še teh oznak) sem konjička odložila, in se odpravim na pot. Iskanje avta je bilo neprecenljivo, moja dobra volja, da sem možki del domačega omizja končno pustila doma in si privoščila solo izlet, pa je vidno jenjala. Na koncu sem ga našla. Avto seveda. In milo privoščljiv glas prodajalca kart, ki je prepoznal moj obup z besedami: »Veste, gospa, nikar se ne sekirajte, takšnim, ki delate v pisarnah, se to pogosto zgodi.« No, toliko, da mi ni rekel, saj vam že na čelu piše, da hodite okoli z možgani na paši.

Ampak priznam, pika na i je bila savna pred štirinajstimi dnevi. Vesela, da sem si v spremstvu knjige spet utrgala nekaj trenutkov samo zase, sem samoumevno spravila stvari v omarico. Na številko še pomislila nisem, ponavadi deluje njihov sistem za prepoznavanje oštevilčenih zapestnic in sem se pač brezskrbno prepustila uživanju. Nekako se mi je zdelo, da sem vse skupaj spravila v omarico 207; no sedmica je že bila zraven. Ob koncu naprava za dešifriranje zapestnic ni delala, zavita v brisačo sem se spravila k recepciji in z receptorjem sva šla »v lov« na mojo omarico. To, da se nisem spomnila, v kateri od dveh garderob sem pravzaprav odložila stvari, je bil le posledek. Kdo bi pa mislil, ali je na poti do tako želenega oddiha najprej zavil v garderobo na levi ali desni. Potem ko sva v obeh garderobah preverila več ducatov omaric, v številki seveda ni bilo nobene sedmice, tudi dvojke ni bilo vmes. In spet povešen pogled ob spoznanju, da je bolje, da se takole na teren odpravljam v dvoje. Kaj veš, kaj človek takole samcat še utegne pozabiti. In potem naj bom še presenečena, ko me je moj najstnik ob nedavnem urejanju družinskega albuma dobrohotno povprašal: »Čuj, mami, a Alzheimer pa ni kakšen tvoj daljni sorodnik?«

BIBA

REŠITEV SUDOKU 126

7	2	9	8	5	6	4	1	3
5	1	4	9	2	3	8	6	7
3	8	6	1	7	4	2	5	9
2	5	7	6	4	9	1	3	8
9	4	1	5	3	8	6	7	2
6	3	8	7	1	2	9	4	5
1	6	3	2	9	7	5	8	4
8	7	2	4	6	5	3	9	1
4	9	5	3	8	1	7	2	6

Razprodana dvorana Kulturnega centra Laško. V uredništvu Novega tednika in Radia Celje že razmišljamo o ponovitvi koncerta.

Zvrhana mera dobre volje

60-letnico Radia Celje smo zaznamovali tudi s koncertom Tanje Žagar v Kulturnem centru Laško. Nastopila je z Vipavskimi tamburaši, na odru pa se ji je pridružil tudi kubanski violinist Lazaro Zumeta. Srce nam je pelo in igralo, obrazne mišice so nas bolele od smeha in dobre volje, nekaj melodij pa nas je zadelo naravnost v srce in privabilo tudi nekaj solzic.

SIMONA BRGLEZ
Foto: Grupa

Anton in Ivica Gajšek iz Celja sta doslej zamudila samo en Tanjin koncert. Leta 2008 ju je Tanja tako navdušila, da sta se ji nato pridružila na vseh nastopih. Kadar je Tanja v okolici Celja, pa rada pride k njima na kakšen kakav.

Na Martinovem koncertu Tanje Žagar se nam je pridružilo kar nekaj Martinovih slavlencev. Benjamin Babič je Tanjo Žagar že dolgo želel slišati v živo in jo поблиže spoznati, tokrat pa je njegova partnerka Jasmina Čehajič (v ozadju levo) poskrbela, da so se mu sanje uresničile. Kot številnim drugim, ki so se s Tanjo slikali oz. dobili njen avtogram.

Krasno in sanjsko

Za pester kulturni utrip v knežjem mestu sta minuli petek zvečer med drugim poskrbeli dve razstavi. Medtem ko je kiparka **Bojana Križanec** s kitajskim ustvarjalcem po imenu **Wan Liya** predstavila različne poglede na Slovenijo, za ene deželo sanj, je **Jana Kvas** v Kvartirni hiši predstavila svoj likovni pogled na krasne dneve. Morda so se sanjsko in krasno ob ogledu nastalih del imeli tudi udeleženci odprtja razstav.

TV, foto: SHERPA

Bojani Križanec je ob novem uspehu čestital župan Občine Rogatec Martin Mikolič. Je darilo tudi povabilo, da bi kmalu pripravila razstavo še v domačem Rogatcu?

Odprtja razstave Jane Kvas se je udeležil tudi Mihailo Lišanin (levo), ki je v Celju vrsto let vodil otroško galerijo. Lišanin potuje po vsem svetu, svojo deželo sanj pa je v zadnjem času našel v rodnem Kraljevu v Srbiji. Kako ga je pot znova zanesla v Celje, je pojasnil predsedniku Turističnega društva Celje Matiji Golnerju.

V prihodnje penina?

Konjiški župan **Miran Gorinšek** (levo) in zreški **Boris Podvršnik** sta s kapljico rujnega nazdravila že malce pred martinovanji. Na turistični kmetiji v Ločah sta prejšnji teden predstavila izvajanje del in dokončane naložbe v okviru projekta odvajanja in čiščenja odpadnih voda v obeh občinah. Če bi bil denar za dokončanje kanalizacije že na voljo, pa verjamemo, da bi tekla penina. No, na to bomo morali, kot kaže, še malce počakali.

JP, foto: Grupa

